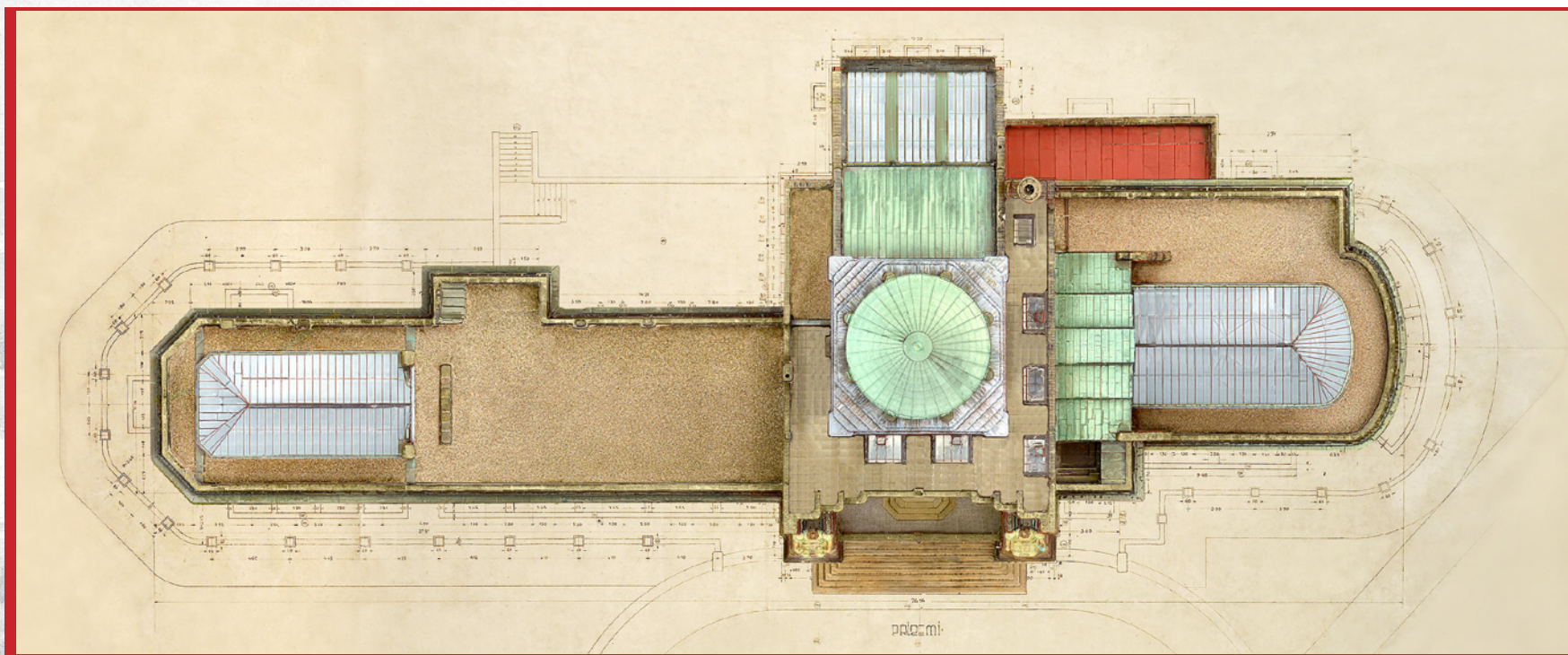

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

MUSEUM

I. Úvod	
Editorial	5
Charakteristika a poslání instituce	7
II. Organizace	
Organizační struktura	10
III. Úkoly v hlavní činnosti	
1. Sbírkotvorná činnost	14
2. Vědecko-výzkumná činnost	28
3. Odborná expertní činnost	43
4. Projekty	54
5. Spolupráce s dalšími institucemi	56
6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích	61
7. Zahraniční spolupráce	61
8. Výstavní a edukační činnosti	63
IV. Hospodaření organizace	
Personální oblast	98
Výnosy a náklady	99
Dotace	106
Investice	107
Tvorba a čerpání peněžních fondů	107
Finanční majetek	108
Kontrolní systém	108
Ukončené investiční zakázky	109
Autoprovoz	109
Provoz a obnova budov	110
Inventarizace majetku a závazků	110

I. Úvod

Výroční zpráva 2018 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Rok 2018 byl pro Muzeum východních Čech v Hradci Králové doslova pulzujícím a dynamickým rokem.

Zatímco většina českých muzeí zaměřila na výroční rok 2018 své veškeré výstavní kapacity, tak pro naše muzeum šlo naopak nuceně o rok výstavního útlumu. Expoziční a výstavní budova muzea na Eliščině nábřeží se měla již na konci roku 2017 zahalit do hávu lešení a podstoupit rekonstrukci. Majiteli této národní kulturní památky, městu Hradec Králové, se však nepodařilo včas vysoutěžit dodavatele stavebních prací. Nastalé prodlevy využilo muzeum ke kratičkému obnovení výstavní činnosti, a to formou fotografické výstavy o budově, komentovanými prohlídkami a několika pátečními filmovými večery. Nicméně v březnu 2018 již rekonstrukce skutečně započala. Pokud nedojde ke zdržení, potrvá do léta 2019. Zatímco ve výstavních sálech rejdlili stavebníci, podařilo se díky laskavému přístupu vedení Galerie moderního umění pokračovat ve výstavní činnosti alespoň v omezené míře. Tři výstavy, jež jsme zde připravili, nám rozhodně hanbu neudělaly. Jednou z nich jsme navíc důstojně uctili nejvýznamnější z osmičkových výročí, a to 100 let trvání republiky. Výstavní činnost tedy probíhala v nesmírně ztížených podmínkách a jako ředitel mohu uvést, že jsem skutečně pyšný na to, že se podařilo i přes všechny obtíže výstavní činnost udržet. Společně s dalšími akcemi

pro veřejnost, ať již to byla výstava hub v Pardubicích, podíl na happeningu a dalších aktivitách k invazi Československa r. 1968, podíl na výstavě originálů historických předmětů z éry prusko-rakouské války r. 1866, různé přednášky atp., jsme dokázali neustále připomínat veřejnosti, že Muzeum východních Čech zde stále je a brzy bude znovuotevřeno v obnovené kráse. Rok 2018 se proto také nesl ve znamení přípravy nové stálé expozice dějin města Hradce Králové pro budovu na nábřeží. Její zrod je dílem širokého kolektivu pracovníků všech možných profesí a dílo, až vznikne, bude naší skutečně krásnou vizitkou. Muzeu se dařilo také oživovat a zlepšovat svůj obraz v médiích, na sociálních sítích atp. Zkrátka o méně možností jsme měli naplňovat výstavní roli, o to lépe jsme si vedli na poli propagace.

Muzeum, to však nejsou jen výstavy a expozice, ale také sbírka, její formování, zvětšování, a také evidence. Ano, oblast péče o sbírku byla druhou hlavní oblastí, kterou rok 2018 poznamenal. V průběhu roku totiž započalo dlouho připravované a promyšlené stěhování sbírkových fondů umístěných v Gayerových kasárnách. Jde o drtivou většinu sbírky, a stěhování, které zabralo celé druhé pololetí roku 2018, stále probíhá a ukončeno bude až na jaře 2019. Ostatně vystěhovat na 2 miliony sbírkových předmětů do různých dočasných prostor napříč celými Čechami není peříčko. Pro kurátory šlo (a nadále jde) o zkoušku nervů a trpělivosti. Vše zabalit, popsat, dohlédnout na převoz a na následné umístění v novém depozitáři není jednoduché. Pro historické oddělení je situace o to složitější, že v náhradním depozitáři nemají ke sbírkovým fondům tak komfortní přístup, jako tomu bylo v původním umístění. Přesto práce se sbírkou nesmí ustát, a to v žádném ohledu. Stěhování je tedy pravděpodobně hlavním rysem roku 2018, neboť jemu se nyní podřizuje většina muzejních činností. Pokud vše dobře dopadne, před létem 2019 budeme moci budovu Gayerových kasáren předat stavbařům a těšit se na naši odbornou a depozitní budovu v nové a rozšířené podobě na konci roku 2021.

Zatímco sbírky lze umístit mimo Hradec Králové, u pracovníků muzea to tak úplně možné není. Rok 2018 se proto nesl

i v duchu adaptace bývalé rodinné školy ve Stěžerách pro účely několika oddělení muzea, ale také sbírek. Adaptace objektu nadále probíhá, neboť s ohledem na požadavky požární ochrany jde o poměrně náročný a nákladný podnik. Nesmírně mne hřeje, že tuto investici zvládá muzeum sice za pomoci externích firem, ale primárně ve vlastní režii a vlastní organizací. Stěhování si však prošlo i ředitelství s ekonomickým a výstavním oddělením. Z původní náhradní destinace v Galerii moderního umění jsme se v prosinci přemístili na Malé náměstí, kde nás na jaře 2019 vystřídají historici a archeologové.

Z hlediska evidence sbírky byl pak rok 2018 administrativně velmi náročný. Do konce ledna 2018 byla sbírka muzea dělena na tři samostatné podsbírkové – archeologickou, historickou a přírodovědeckou. V souvislosti s rozsáhlou revizí sbírkových fondů bylo toto dělení shledáno nedostatečným a logickým důsledkem pak bylo nové definování jednotlivých podsbírek. Nově se tedy sbírka muzea dělí na patnáct samostatných podsbírek – archeologickou, antropologickou, militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl, hradecensia, geologickou, botanickou a zoologickou. Z administrativních důvodů zůstávají v centrální evidenci sbírek vedeny i podsbírkové historická a přírodovědecká, které budou v budoucnu zrušeny. Celý tento proces je časově velmi náročný a bude pokračovat i v roce 2019.

Rok 2018 byl také klíčovým rokem pro přechod na nový databázový systém pro evidenci sbírek Museion a taktéž byl rokem zvažování další spolupráce s firmou Musoft, která jej vyrábí.

V oblasti vědeckovýzkumné a grantové činnosti byl rok 2018 pro MVČ rokem dobrého standardu. Úspěšně pokračovalo řešení projektu NAKI na historickém oddělení, neúspěšni jsme však byli s žádostí o podporu GAČR. Nesmírně si však vážím toho, že naši pracovníci mají o granty aplikovaného i základního výzkumu zájem. Naplňují tak totiž další poslání

našeho muzea, a tím je vědecká činnost. Muzeum či naši pracovníci vydali hned několik monografií, opět vyšla čísla našich odborných časopisů a restartovat v nové podobě se ve spolupráci se SOkA Hradec Králové na sklonku roku podařilo i časopis Královéhradecko. To vše můžeme směle považovat za úspěšný trend. Muzeum také uspělo se žádostí o znovuzapsání na strategicky důležitý seznam výzkumných organizací ČR. Z dalších grantů vkládám velké naděje do podaných grantových žádostí programu Interreg, které by mohly muzeu výrazně pomoci v dalším rozvoji. Neméně důležitým je pokračování v programu Erasmus+, díky němuž celá řada našich kolegů vyjela i v roce 2018 do zahraničí.

Rok 2018 byl také rokem personálních změn. Bohužel se však nejednalo vždy o změny radostné. Po dlouhé a těžké nemoci nás bohužel navždy opustila naše mladá a milá kolegyně Michaela Tobiašková, muzejní edukátorka v pobočce na Chlumu. Budiž jí naše věčná vzpomínka a památka. Navždy zůstane zapsána v paměti naší instituce a my všichni na ni stále a často vzpomínáme.

Nástupem kolegyně Marie Kalinové, účetní, se podařilo posílit ekonomické oddělení. Za vzestupem propagace muzea stojí nová pracovnice pro vztah s veřejností Veronika Hepnarová a konečně významnou posilou byl nástup „staronového“ muzejního architekta výstav Radka Polívky. Ze všech těchto personálních změn mám radost. Muzeum východních Čech tedy rok 2018 prožilo ve shonu, v usilovné práci, ve snaze přemoci všechny nepřízně osudu a vyjít ze všech výzev tohoto roku jako vítěz. Myslím, že se nám to podařilo. Chci na tomto místě proto upřímně poděkovat všem svým kolegům, všem pracovníkům a spolupracovníkům muzea, za jejich práci. Jsem na ně lidsky i jako ředitel muzea hrdý.

Jaký bude rok 2019? Všichni doufáme, že bude rokem znovuootevření expoziční a výstavní budovy na nábřeží, stejně jako rokem zpřístupnění nové stálé expozice. Muzeum tak v očích veřejnosti opět začne fungovat známým rytmem.

Ale přesto to bude rytmus nový, protože po renovaci bude budova obsahovat nové návštěvnické okruhy, nová lákadla. Mým velkým přáním je, aby rok 2019 byl rokem nejen znovuootevření muzejní výstavní budovy, ale také rokem (znovu)otevření se muzea jako takového. Chci, aby hradecké krajské muzeum bylo institucí, která umí být vážnou i laškovnou, otevřenou tradičním návštěvníkům, ale i těm, kteří by normálně do muzea nepřišli. Chci nově více cílit na soudobé umění, na soudobá témata, ale také na společenské minority. Vždyť náš svět není usedlý a šedý. Je barevný a barevným musí být i Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Rok 2019 bude, doufáme, také rokem počátku obnovy naší hlavní odborné budovy – Gayerových kasáren. Já sám pak tajně doufám, a velice moc si přeji, aby byl také rokem posunu v projektu revitalizace Vrbenského kasáren. Tato kasárna budou jednou krajskou výstavní budovou muzea s přírodovědeckou a archeologickou expozicí. Expozice byly v roce 2018 připraveny, nyní již jen hledáme peníze. Podobným cílem je posun ve věci našeho asi nejvýznamnějšího archeologického nálezu roku 2018, kterým byly pozůstatky pevnostního kavalíru XXXIII pod nyní již stojícím parkovacím domem v našem vlastním areálu. Protože se muzeu a dalším interesentům díky velkorysosti ISP a.s. podařilo památku zachránit, nyní již jen zbývá najít prostředky na její zpřístupnění v podobě expozice k dějinám královéhradecké pevnosti.

Zkrátka rok 2019 bude rokem dalších výzev a rokem pokračování výzev současných. Přeji Muzeu východních Čech v Hradci Králové, aby rok 2019 byl minimálně natolik dobrým, jakým byl rok 2018!

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit!

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.
ředitel muzea

Muzeum východních Čech v Hradci Králové (dále jen MVČ) je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem, která svým charakterem naplňuje literu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Muzeum získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy. V současné době má muzeum v archeologické, přírodovědecké a historické podsbírce více než dva miliony sbírkových předmětů. Od roku 1993 spravuje areál Památníku bitvy 1866 na Chlumu včetně Muzea války 1866.

Základní identifikační údaje:

Muzeum východních Čech v Hradci Králové
adresa: Eliščíno nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové 1
tel.: +420 495 512 391, +420 495 512 392
e-mail: muzeum@muzeumhk.cz; info@muzeumhk.cz
web: www.muzeumhk.cz

Sbírková oddělení:

adresa: Opletalova 334, 500 01 Hradec Králové 1
tel.: +420 495 514 624, + 420 495 514 631
e-mail:

Archeologické oddělení: archo@muzeumhk.cz
Historické oddělení: history@muzeumhk.cz
Přírodovědecké oddělení: natura@muzeumhk.cz

Památník bitvy 1866 na Chlumu

adresa: Chlum č. p. 66, 503 12 pošta Věstary
tel.: +420 495 447 058
e-mail: chlum@muzeumhk.cz
web: www.chlum1866.cz

Informační středisko

adresa: Lípa 33, 503 12 pošta Věstary
tel.: +420 495 447 058
web: www.chlum1866.cz

IČO: 00088382

Bankovní spojení:

Komerční banka, a. s., pobočka Hradec Králové,
číslo účtu: 78-7777510247/0100

Zřizovatel: Královéhradecký kraj

Působnost: krajská

Výroční zpráva Muzea východních Čech v Hradci Králové byla sestavena v souladu se Směrnicí č. 7 Rady Královéhradeckého kraje. Je shrnutím nejvýznamnějších aktivit muzea, ohlédnutím za činností jednotlivých oddělení, zhodnocením výsledků a hospodářské bilance celé instituce.

Památník bitvy 1866 na Chlumu

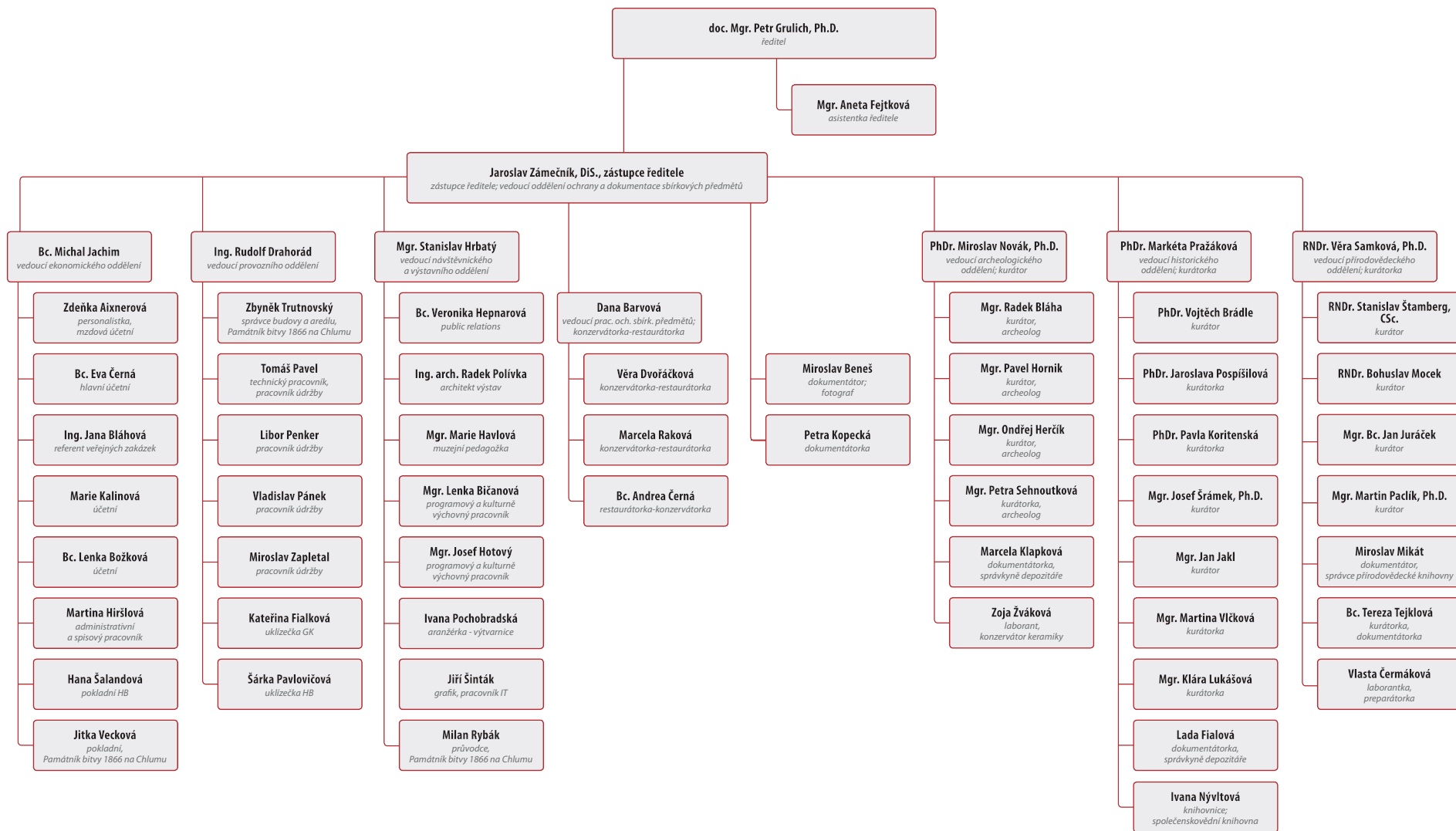
Historická budova Muzea východních Čech v Hradci Králové

II. Organizace

Výroční zpráva 2018 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Organizační struktura

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel plní úkoly vedoucího organizace a je oprávněn zastupovat organizaci navenek, rozhoduje o vytvoření vnitřní struktury organizace, řízení a pracovní zařazení zaměstnanců, vydává organizační, provozní a pracovní řád a další vnitřní předpisy organizace, jmenuje svého zástupce, kterým je Jaroslav Zámečník, DiS.

Součástí útvaru ředitele je asistentka.

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

Zodpovídá za řádné hospodaření instituce. Zajišťuje ekonomické plánování a výkaznictví, vede účetnictví, provádí výplaty platů zaměstnancům i veškeré odvody, platby a poplatky. Dále zajišťuje provoz hotovostních pokladen a vedení skladového hospodářství (včetně distribuce povinných a pracovních výtisků vydávaných publikací). Vedoucím oddělení je Bc. Michal Jachim a hlavní účetní je Bc. Eva Černá.

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ

Zajišťuje správu a údržbu všech objektů užívaných muzeem, jejich ostrahu a technický provoz, zejména vytápění, dodávky energií i vody. Zajišťuje činnost truhlářské a zámečnické dílny, řídí provoz vozidel muzea a zabezpečuje instalaci a demontáž výstav a expozic, technicky zajišťuje akce muzea, provoz všech zabezpečovacích systémů, telefonních ústředěn a ostatních technických zařízení. Zajišťuje činnosti v zájmu naplnění úkolů a podmínek bezpečnosti práce a požární ochrany, organizuje ostrahu objektů v pracovní době i mimo ni. Vedoucím pracoviště je Ing. Rudolf Drahorád.

ODDĚLENÍ OCHRANY A DOKUMENTACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení ochrany a dokumentace sbírkových předmětů plní úkoly v oblasti všech hlavních činností MVČ, které se dotýkají práce se sbírkou. Kompletně zabezpečuje oblast ochrany sbírkových předmětů. Konzerváorské dílny vedené Danou Barvou zajišťují preventivní a sanační konzervaci a restaurování sbírkových předmětů. Pracoviště fotografa pak zajišťuje digitalizaci, obrazovou dokumentaci sbírkových předmětů, terénní obrazovou dokumentaci a dokumentaci činnosti muzea. Je tzv. servisním oddělením muzea. Vedoucím oddělení je Jaroslav Zámečník, DiS.

NÁVŠTĚVNICKÉ A VÝSTAVNÍ ODDĚLENÍ

Návštěvnické a výstavní oddělení zajišťuje plánování, přípravu, propagaci a organizaci expoziční, výstavní a další prezentační činnosti muzea. V jeho gesci je zajištění provozu ve výstavních prostorách MVČ, organizování veškerých lektorských, doprovodných programů, přednášek, exkurzí, vernisáží a kulturních akcí, dále pak poskytování služeb v souvislosti se zajišťováním akcí v prostorách muzea. Zároveň zajišťuje výběr a nabídku propagačních předmětů muzea. Vedoucím oddělení je Mgr. Stanislav Hrbatý.

Do oddělení spadá pracovnice pro PR, Mgr. Veronika Hepnarová, která je zodpovědná za strategii komunikace a propagace veškerých činností MVČ směrem k veřejnosti. Vytváří a realizuje koncepční řešení v oblasti marketingu a komunikace.

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Archeologické oddělení shromažďuje, eviduje, řádně spravuje, odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy a příslušnou dokumentaci o stavu a vývoji osídlení, společnosti a lidské činnosti na území východních Čech od nejstarších dob po středověk a stále častěji až do novověku, a to zejména na základě vlastních výzkumů. Oddělení provádí archeologické výzkumy formou povrchových průzkumů a výzkumů, záchranných akcí, archeologických dohledů nebo systematických výzkumů. Získaná data odborně vyhodnocuje a zpracovává do podoby databázových systémů a specializovaných map, které poskytuje pro badatelské, popularizační účely nebo jako podklady pro rozhodování orgánů veřejné správy. Oddělení zajišťuje vydávání odborného recenzovaného periodika Archeologie východních Čech. Vedoucím oddělení je PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Historické oddělení získává, shromažďuje, eviduje, řádně spravuje a odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy dokumentující zejména historický vývoj společnosti od středověku do současnosti na území východních Čech, a to především v oborech historie, etnografie, historie uměleckých řemesel, numismatika, případně dalších, které jsou členěny do téměř třiceti tematických či materiálových fondů. Oddělení zajišťuje též výkon činností vyplývajících z pověření muzea funkcí Regionálního odborného pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a odborného garanta péče o tradiční lidovou kulturu na území Královéhradeckého kraje dle usnesení Rady královéhradeckého kraje č. 8/769/2004 ze dne 9. června 2004. Vedoucím historického oddělení je PhDr. Markéta Pražáková.

Organizační struktura

Společenskovední knihovna

Knihovna je veřejně přístupnou základní knihovnou se specializovaným knihovním fondem a poskytuje veřejné a informační služby. K dispozici jsou katalogy v elektronické podobě i on-line katalog. Veškeré knihovnické služby jsou poskytovány pouze k prezenčnímu studiu.

Studijní fond obsahuje více než 45 966 knihovních jednotek, ve specializovaném knižním fondu je 11 263 knižních jednotek. Celkový roční přírůstek knihovny byl 570 knižních jednotek, knihy jsou doplňovány především nákupy, dary nebo výměnou s českými a zahraničními institucemi.

Hlavním tématem jsou především dějiny, a to zejména regionální a české, dále publikace k oborům archeologie, numismatiky, etnografie, dějin řemesel, architektury, umění a muzejnictví a s tematikou války 1866 a bitvy na Chlumu u Hradce Králové.

Ve fondu jsou přístupná i významná východočeská periodika: Osvěta lidu, Kraj královéhradecký, Obnova, Nové směry, Štít, Pokrok, Orlické proudy, Pochodeň, Ratibor, Obzor hospodářský, Hradecký kraj, Královéhradecko a další. Tato periodika jsou většinou dochována v jediném nebo v několika málo exemplářích, často i neúplných, a jejich originály jsou ke studiu předkládány pouze výjimečně. Byla digitalizována a jsou k dispozici k prezenčnímu studiu v programu Kramerius.

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Oddělení terénními průzkumy a sběry, formou darů i nákupů shromažďuje přírodovědecké sbírky, které odborně zpracovává, spravuje a eviduje, zajišťuje jejich doplňování, uchování a využití. Vývoj přírody, její stav a proměny dokumentuje i nesbírkovými formami, tj. zejména terénním pozorováním, mapováním, obrazovou i jinou dokumentací, shromažďováním nálezových zpráv, vytvářením nálezových databází,

řešerší apod. Svou odbornou činnost provádí v základních přírodovědeckých oborech a vyhlášených specializacích – geologie (petrografie, mineralogie, paleontologie), botanika (včetně mykologie) a zoologie (zejména entomologie, malakologie, obratlovci), ekologie a životní prostředí, a to v rámci regionálního i nadregionálního zaměření. Výsledky odborného zpracování sbírek a přírodovědeckých výzkumů jsou využívány k vědeckým, badatelským, výstavním a popularizačním účelům. Vědoucí oddělení je RNDr. Věra Samková, Ph.D.

Přírodovědecká knihovna

Součástí přírodovědeckého oddělení je přírodovědecká knihovna, kterou vede dokumentátor-knihovník. Knihovna

má statut veřejně přístupné knihovny se specializovaným knihovním fondem zaměřeným na základní přírodovědecké obory (geologie, paleontologie, botanika, entomologie, zoologie). Knižní fond je budován převážně formou výměny periodik a publikací za titul Acta Musei Reginaehradecensis, s. A. Z celkových 20 tisíc knižních jednotek tvoří 14 000 položek periodické publikace (časopisy), což představuje asi 700 titulů časopisů. Přírodovědecká periodika patří k nejvýznamnějším takto zaměřeným knihovním fondům v Královéhradeckém kraji. Pro interní potřeby muzea slouží knihovní fond k vědeckému zpracování a správě přírodovědeckých sbírek, externě je využíván jinými odbornými pracovišti příslušných oborů i badatelskou veřejností z oblastí přírodních věd, ochrany přírody a ekologie.

Přírodovědecká knihovna

III. Úkoly v hlavní činnosti

Výroční zpráva 2018 Muzea východních Čech v Hradci Králové

1. Sbírkotvorná činnost

CHARAKTERISTIKA SBÍRKY MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové je zapsána v Centrální evidenci sbírek pod evidenčním číslem MVČ/001-09-26/028001. Do konce ledna 2018 byla sbírka dělena na tři samostatné podsbírký – archeologickou, historickou a přírodovědeckou. V souvislosti s rozsáhlou revizí sbírky muzea bylo toto dělení shledáno nedostatečným a logickým důsledkem pak bylo provedeno nové definování jednotlivých podsbírek.

Archeologická podsírka patří k nejstarším sbírkovým fondům. Již od svého počátku zde byly shromažďovány veškeré sbírkové předměty archeologického původu včetně přírodnin, zahrnujících také lidské a zvířecí kosterní pozůstatky. Reálně však byly v minulosti lidské kosterní ostatky předávány specializovaným pracovištím, zejména Národnímu muzeu v Praze. V souladu se snahou o zachování celistvosti nálezových celků a se změnou legislativy v roce 2005 byly všechny lidské kosterní pozůstatky od uvedeného roku důsledně evidovány jen v archeologické podsírce muzea. Vzhledem k odlišným evidenčním postupům a depozitárním nárokům těchto ostatků byla v roce 2018 vyčleněna samostatná **antropologická podsírka**, zatím co **archeologická podsírka** dále eviduje jen stopy a produkty lidské činnosti, nikoliv lidské pozůstatky samotné.

V rámci **historické podsírky** byly uloženy a evidenčně vedeny sbírkové předměty nejrůznějšího charakteru prakticky ze všech oborů, které souvisí s lidskou historií. Nacházely se zde tak předměty související s politickými, hospodářskými, sociálními nebo kulturními dějinami, předměty dokumentující vývoj zbraní, platidel, výtvarného umění atd. Všechny akvizice byly od roku 1961 vedeny v jednotných přírůstkových knihách, aniž by byl nějakým způsobem reflektován jejich zmíněný různorodý charakter. Vzhledem k neustávajícímu rozrůstání počtu předmětů se v současné době nacházíme v situaci, kdy tato forma vedení sbírkové evidence neodpovídá potřebám činnosti instituce a jejímu budou-

címu vývoji. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k rozdělení dosud jednotné podsírky na soubor dílčích, které představují jasně definovatelný soubor spjatý s konkrétním aspektem lidských dějin. **Historická podsírka** se tedy rozpadla na deset nových podsbírek – **militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl a hradecensia**. V centrální evidenci sbírek víceméně z administrativních důvodů i nadále, ale dočasně, zůstává vedena historická podsírka, která bude oficiálně zrušena po vyřešení všech evidenčních záležitostí (roztřídění zbývajících evidenčních čísel do nových podsbírek).

Přírodovědecká podsírka tvoří soubor přírodnin z různých oborů. Při rozdělení na jednotlivé podsbírký byly odděleny sbírkové fondy geovědních disciplín (mineralogie, petrografie, paleontologie) do samostatné geologické podsírky. Sbírky klasických biologických oborů zastoupených v původní přírodovědecké podsírce byly rozděleny na botanickou a zoologickou část. Nově je tedy Přírodovědecká podsírka dělena na tři samostatné podsbírký – **geologickou, botanickou a zoologickou**. V centrální evidenci sbírek víceméně z administrativních důvodů i nadále, ale dočasně, zůstává vedena Přírodovědecká podsírka, která bude oficiálně zrušena po vyřešení všech evidenčních záležitostí (roztřídění zbývajících evidenčních čísel do nových podsbírek).

Od ledna 2018 se sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové dělí na patnáct samostatných podsbírek – archeologickou, antropologickou, militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl, hradecensia, geologickou, botanickou a zoologickou. Z administrativních důvodů zůstávají v centrální evidenci sbírek vedeny i podsbírký historická a přírodovědecká, které budou v budoucnu zrušeny.

K 31. 12. 2018 je v rámci archeologické podsírky evidováno celkem 677 379 kusů sbírkových předmětů, vedených pod

161 267 evidenčními čísly; v rámci historické podsírky je evidováno celkem 317 051 kusů sbírkových předmětů, vedených pod 148 822 evidenčními čísly a v rámci přírodovědecké podsírky je evidováno celkem 1 006 203 sbírkových předmětů, vedených pod 102 125 evidenčními čísly.

K 31. 12. 2018 obsahuje sbírka MVČ celkem 2 000 633 kusů sbírkových předmětů, evidovaných pod 412 214 evidenčními čísly.

ARCHEOLOGICKÁ PODSÍRKA

Archeologická podsírka byla doplňována částečně vlastním terénním výzkumem a sběrem. Vysoký podíl zachovávají nálezy předané náhodnými nálezcí a spolupracovníky muzea. Významný podíl na nově zapsaných přírůstkách do podsírky má i zpracování starších, dosud neevidovaných nálezů. Mezi největší nálezové soubory získané v roce 2018 vlastní výzkumnou činností patří artefakty nalezené při výstavbě infrastruktury a rodinných domů v areálu tzv. Nová Pálenecká ve Svobodných Dvorech, v rámci rekonstrukce schodiště Bono Publico v Hradci Králové, v prostoru budoucího parkoviště ve Skřivanech a v souvislosti s výstavbou rodinného domu ve Hvozdnici u Hradce Králové.

Skřivany, nález vrcholně středověké keramiky

1. Sbírkotvorná činnost

Výzkum ve Svobodných Dvorech, letecký snímek

Nově evidovány byly některé starší výzkumy prováděné ve spolupráci s tehdejší Archeologickým ústavem ČSAV v Praze. Do této skupiny patří mladší sezóny výzkumu nekropole lidu popelnicových polí ze Skalice nad Labem.

Z nálezů předaných náhodnými nálezi je třeba zmínit soubory bronzových artefaktů z doby laténské a římské z Novobydžovska, Jaroměrska a z Osic.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána přírůstková čísla A1/2018 až A28/2018 čítajících více než 4500 evidenčních jednotek, tedy sáčků nebo jednotlivých artefaktů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence probíhalo zpracování přírůstků z roku 2015. Bylo přiděleno 1 332 inventárních čísel. Pod uvedenými čísly je evidováno 11 754 jednotlivých předmětů o celkové hmotnosti 198,8 kg.

Inventarizace sbírek

Byla provedena inventarizace staré středověké inventární řady AS 1 – 1 273, kde bylo zjištěno 26 nedostatků a navržena nápravná opatření. Dále byly inventarizaci podrobeny přírůstky z let 1972, 1988 a 2003 zahrnující 370 jednotlivých nálezů nebo souborů nálezů. Byl zjištěn jeden duplicitní záznam. Jedno přírůstkové číslo nelze identifikovat kvůli sloučení se souborem shodného původu. V deseti případech byly aktualizovány neplatné údaje.

Centrální evidence sbírek

Počátkem roku 2018 bylo provedeno jedno z nejrozsáhlejších hlášení do CES. Na základě směrnice ředitelky č. 2/2017 ze dne 6. 6. 2017 – Strategický plán tvorby, řízení a využití sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové se nově sbírka muzea rozpadla na patnáct samostatných podsbírek. Z podsbírek „9 – archeologická“ je vyčleněna samostatná podsbírk „12 – antropologická“.

1. Sbírkotvorná činnost

Soubor bronzových spon z doby římské z Osic

Poradní sbor

Vzhledem ke skutečnosti, že nabývání sbírkových předmětů vlastní terénní činností a přebírání archeologických nálezů od soukromých nálezců podléhá ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a v roce 2018 neproběhl žádný nákup sbírkových předmětů, byl poradní sbor pouze informován o struktuře přírůstků v roce 2018.

Výpůjčky

V roce 2018 bylo v rámci archeologické podsbírký evidováno sedm výpůjček, díky kterým bylo zapůjčeno 3 255 sbírkových předmětů. Jedna výpůjčka byla provedena za účelem poskytnutí exponátu pro výstavu. V ostatních případech se jednalo o badatelský zájem.

A-1/2018 – Vojensko-historický klub ERIKA

A-2/2018 – Národní muzeum v Praze, výstava Keltové

A-3/2018 – Dr. Jiří Militký, Národní muzeum v Praze

A-4/2018 – Dr. Jiří Militký, Národní muzeum v Praze

A-5/2018 – Josef Veselý, FF UHK

A-6/2018 – Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové

A-7/2018 – Dr. Pavel Burgert, ArÚ Praha

Zápůjčky

V roce 2018 realizovalo archeologické pracoviště jednu zápůjčku, a to bronzového kopí z Muzea Podkrkonoší v Trutnově za účelem publikačním.

Badatelský servis

Archeologické pracoviště zajistilo v roce 2018 celkem 74 badatelských návštěv. Telefonické a e-mailové dotazy nejsou jednotlivě evidovány, ale jejich počet se dlouhodobě pohybuje kolem 200. Kromě jednotlivých individuálních tazatelů byly zodpovídaný i dotazy na institucionální úrovni, např. pro Univerzitu Hradec Králové, Univerzitu Karlovu, Univerzitu Pardubice, Národní muzeum, Archeologické ústavy AV ČR v Praze a v Brně.

Nejvýznamnější akvizice

Raně středověký náleзовý soubor ze Svobodných Dvorů

V rámci záchranného archeologického výzkumu v souvislosti s výstavbou kolonie rodinných domů tzv. Nová Pálenecká ve Svobodných Dvorech byl získán mimořádně rozsáhlý soubor nálezů, zejména keramiky ze sídliště datovaného do období 8. až 13. století.

Inventář 25 žárových hrobů z Hvozdnice u Hradce Králové

V souvislosti s výstavbou rodinného domu v prostoru pohřebiště z přelomu střední a mladší doby bronzové (14. – 11. stol. př. n. l.) ve Hvozdnici u Hradce Králové bylo prozkoumáno 25 žárových hrobů. Vedle početného souboru keramických nádob byly zjištěny i bronzové a zlaté milodary.

ANTROPOLOGICKÁ PODSBÍRKA

V rámci antropologické sbírky nově ustavené v roce 2017, nedošlo v roce 2018 k žádným změnám v evidenci. Podsíbírka byla přestěhována do depozitáře ve Vřestarech.

Žárový hrob 19 z mladší doby bronzové z Hvozdnice

Žárový hrob 9 z mladší doby bronzové z Hvozdnice

1. Sbírkotvorná činnost

HISTORICKÉ PODSBÍRKY

(militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl a hradecensia)

Historické podsbírkby byly průběžně doplňovány vlastním sběrem pracovníků, dary, převody a nákupy. K nejvýznamnějším akvizicím učiněným během roku 2018 náleží nákup pískovcové sochy Iva z římsy Okresního domu v Hradci Králové a soubor školních obrazů z nakladatelství Karla Jánského, Josefa Ungera a Romualda Prombergera. K významnějším akvizicím patří soubor materiálů dokumentujících činnost Klubu filatelistů v Hradci Králové v letech 1922–2018 a soubor korespondence a písemností spisovatele a dramatika Jiřího Šotoly s hudebním skladatelem Františkem Kovaříčkem, týkající se činnosti Souboru mladých při DS Tyl v Hradci Králové v letech 1944–1945.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence historické podsbírkby byla zapsána přírůstková čísla H1/2018 až H45/2018, která představují 231 předmětů. Od března roku 2018 se původní historická podsbírkba rozdělila na 10 podsbírek, kterými jsou – Militaria (M), Numismatika (N), Rukopisy a staré tisky (L), Etnografie (E), Hospodářství a technika (T), Veřejný život a služby (V), Kulturní život (K), Bydlení-odívání (BO), Umělecký průmysl (U) a Hradecensia (HK). V rámci chronologické evidence nově rozdělených podsbírek byla zapsána přírůstková čísla do podsbírkby Hospodářství a technika T1/2018 až T8/2018, která představují 53 sbírkových předmětů, do podsbírkby Veřejný život a služby V1/2018 až V13/2018, která představují 58 sbírkových předmětů, do podsbírkby Kulturní život K1/2018 až K13/2018, která představují 28 sbírkových předmětů, do podsbírkby Bydlení-odívání BO1/2018 až BO/2/2018, která představují 2 sbírkové předměty, do podsbírkby Umělecký průmysl U1/2018 až U18/2018, která představují 41 sbírkových předmětů, a podsbírkby Hradecensia HK1/2018, které představuje 546 sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno celkem 733 sbírkových předmětů, které představují 636 inventárních čísel.

Inventarizace sbírek

V roce 2018 byla provedena řádná inventarizace podsbírkby Numismatika, sbírkové řady náleží (N/N, 16 619 inventárních čísel – 16 614 kusů), řádná inventura sbírkového fondu Hradecensia, sbírkové řady Písemnosti I (HK/01, 71 inventárních čísel – 71 kusů), Písemnosti II (HK/02, 2 655 inventárních čísel – 2 655 kusů), Drobná plastika (HK/05, 17 inventárních čísel – 17 kusů) a Fotografie (HK/07, 2 302 inventárních čísel – 2 302 kusů).

Prováděna byla mimořádná inventura fondu negativů (FK/09) v rámci výzkumného úkolu podle formátu: 6x6 – 358 kusů, 6x9 – 1 536 kusů, 9x12 – 1 359 kusů, 10x15 – 1 697 kusů, 13x18 – 3 380 kusů, 18x24 – 3 281 kusů. Dokončena byla mimořádná inventarizace fondů Stát a Politické poměry, sbírkové řady ST/03, PO/03 a PO/07 (ST/03, 52 inventárních čísel – 66 kusů, PO/03, 118 inventárních čísel – 178 kusů a PO/07 – 8 812 inventárních čísel – 9 478 kusů). Realizována byla mimořádná inventarizace fondu Školství, sbírkové řady písemnosti velké (SK/01, 562 inventárních čísel – 562 kusů).

Centrální evidence sbírek

Počátkem roku 2018 bylo provedeno jedno z nejrozsáhlejších hlášení do CES. Na základě směrnice ředitelky č. 2/2017 ze dne 6. 6. 2017 – Strategický plán tvorby, řízení a využití sbírkby Muzea východních Čech v Hradci Králové se nově sbírkba muzea rozpadla na patnáct samostatných podsbírek. Z podsbírkby „10 – historická“ byly vyčleněny následující podsbírkby: „24 – další-bydlení-odívání“, „24 – další-hospodářství a technika“, „24 – další-hradecensia“, „24 – další-kulturní život“, „24 – další-staré tisky a specializovaný fond“, „24 – další-umělecký průmysl“, „24 – další-veřejný život a služby“, „11 – etnografická“, „14 – militaria“ a „13 – numismatika“. Po úplném vyprázdnění zanikne podsbírkba „10 – historická“. V rámci hlášení byla odstraněna řada administrativních chyb,

vzniklých především v minulosti při prvotním hlášení do CESu v roce 2001. Důsledná kontrola čísel vedených v CESu probíhala celý rok 2018 v souvislosti se stěhováním sbírek do náhradních prostor a bude probíhat i v roce následujícím. Z tohoto důvodu také nemusí odpovídat aktuální výčet čísel vedených v CESu skutečnosti, dokud nebude zcela vyprázdněna a zrušena podsbírkba „10 – historická“.

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2018 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy v roce 2018 v rozsahu H1/2018 až H45/2018.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se sešel 7. února 2018. Vzal na vědomí informaci o složení a struktuře dosavadních přírůstků historické podsbírkby. Dále projednal schválení nákupů podle nabídkových listů (školní obrazy – přírodovědná, zeměpisná a pohádková tematika, pískovcová plastika Iva z Okresního domu v Hradci Králové – návrh Stanislav Sucharda, reklamní plakát firmy Petrof, reklamní plakát na domácí elektrospotřebiče značek Apex a Ingha, skleněná soška Cvičenky od Jaroslava Brychty, část souboru na kávu firmy Jindřicha Francka synové v Pardubicích, časopis Kinorevue, promítačka 8mm Optilux, diaprojektor, el. Leštička 19 x 24 mm, maskovací rám, ruční prohlížečka diapozitivů, el. prohlížečka diapozitivů Meonar, vyvolávací tank) v celkové výši 376 420 Kč.

Výpůjčky

V roce 2018 bylo realizováno celkem 15 výpůjček, v rámci kterých bylo zapůjčeno 439 kusů sbírkových předmětů.

- 1/2018 – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
- 2/2018 – Galerie moderního umění v Hradci Králové
- 3/2018 – Památník národního písemnictví
- 4/2018 – Regionální muzeum Mělník
- 5/2018 – Městské muzeum v Jaroměři
- 6/2018 – Krkonošské muzeum v Jilemnici
- 7/2018 – Městská galerie Litomyšl
- 8/2018 – PhDr. Duňa Panenková

9/2018 – Národní muzeum
10/2018 – Městské muzeum Nová Paka
11/2018 – Czech Architecture Week
12/2018 – Staatliches Museum für Archäologie Chemnitz
13/2018 – Ivan Doubrava
14/2018 – Zuzana Červenková
15/2018 – Garda města Hradce Králové

Vráceno bylo 15 výpůjček představujících 497 kusů sbírkových předmětů realizovaných v posledních dvou letech 2017 až 2018.

1/2017 – Národní technické muzeum
13/2017 – Československá obec legionářská
15/2017 – Kultura Rychnov nad Kněžnou
16/2017 – Regionální muzeum Mělník
1/2018 – Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
2/2018 – Galerie moderního umění v Hradci Králové
4/2018 – Regionální muzeum Mělník
5/2018 – Městské muzeum v Jaroměři
6/2018 – Krkonošské muzeum v Jilemnicích
7/2018 – Městská galerie Litomyšl
8/2018 – PhDr. Duňa Panenková
9/2018 – Národní muzeum
10/2018 – Městské muzeum Nová Paka
11/2018 – Czech Architecture Week
15/2018 – Garda města Hradce Králové

Zápůjčky

V roce 2018 byla v rámci historických podsbírek evidována 1 zápůjčka od soukromé osoby (Mgr. Magdalény Šustové).

Badatelský servis

V rámci historických podsbírek bylo evidováno 44 badatelských návštěv. Kromě vlastních sbírkových předmětů byla badatelům ke studiu poskytována rovněž příslušná odborná literatura, digitální vyobrazení sbírkových předmětů, záznamy evidence v programu Demus, regionální tiskoviny a pomocný materiál. Na základě vznesených požadavků bylo dále sepsáno 37 dohod o poskytnutí vyobrazení sbírkových

předmětů. Zodpovězeno bylo na 174 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

Nejvýznamnější akvizice

Plastika lva

Získáno nákupem od soukromého majitele.
Podsírka – Kulturní život – fond výtvarné umění.
Přírůstkové číslo K11/2018.

Jedna ze tří monumentálních soch lvů podle návrhu Stanislava Suchardy, které původně zdobily střešní římsu Okresního domu v Hradci Králové (nyní zde umístěny kopie), byla zakoupena od soukromého majitele. Již dříve byla dlouhodobě zapůjčena do expozice o Hradci Králové. Socha vychází z prvotní představy Jana Kotěry, zachycené na skice z roku 1901. Autor návrhu Stanislav Sucharda zde propracoval architektonickou vizi o kamenické výzdobě sídla okresního zastupitelstva. Vztyčení lvi na střeše budovy byli zhotoveni ze dvou kusů pískovce, mají ostře řezané tvary a každý z nich drží desku s písmenem G. Symbol lva s písmenem G znázorňuje znak města Hradce Králové.

Soubor školních obrazů z nakladatelství Karla Janského, Josefa Ungera a Romualda Prombergera

Získáno nákupem od soukromého majitele.
Podsírka – Veřejný život a služby – fond Školství.
Přírůstková čísla V3/2018, V12/2018, V13/2018.

Unikátní soubor školních obrazů byl vydán významnými československými nakladatelstvími meziválečného období. Z nakladatelství Karla Janského byly získány obrazy z cyklu Nástěnné obrazy zoologické, z nakladatelství Josefa Ungera obrazy s tématy pohádek a bajek a z nakladatelství Romualda Prombergera část cyklu Obrazy z přírodopisu (Obrazy biologické).

Plastika lva, Stanislav Sucharda

1. Sbírkotvorná činnost

Školní obraz - Dlouhý, Široký a Bystrozraký, nakladatel Josef Unger, 30. léta 20. století, SK 01-01903

Školní obraz - Nosorožec, cyklus Zoologické obrazy, první čtvrtina 20. sroletí, nakladatel Karel Jánský,-SK 01-01810

Školní obraz, Vánoční trh - cyklus Závěsné obrazy k vyučování názornému, první čtvrtina 20. století, nakladatel Karel Jánský,, inv. č. SK 01-01843

PŘÍRODOVĚDECKÁ PODSBÍRKA

Přírodovědecké sbírky byly v roce 2018 doplněny o 5 995 kusů sbírkových předmětů, tj. 20 přírůstkových čísel, z toho 1,9 % představují vlastní sběry, 98,1 % nákup. Největší podíl přírůstků podle počtu kusů (položek, exemplářů) náleží fondu entomologie (97,6 %). Struktura přírůstků za rok 2018 podle oborů a způsobu nabytí je uvedena v tabulce.

Počet přírůstkových čísel v př. knihách v roce 2018/počet kusů nebo položek

Obor	Vlastní sběry	Nákup	Převod	Dar	Celkem	%
geologie	10/87	7/33	-	-	17/120	2
botanika	1/25	-	-	-	1/25	0,4
malakologie	-	-	-	-	-	-
entomologie	-	2/5850	-	-	2/5850	97,6
zoologie	-	-	-	-	-	-
CELKEM	11/112	9/5883	-	-	20/5995	100
%	1,9	98,1	-	-	100	-

GEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Geologická podsbírka byla v roce 2018 doplněna o 120 kusů sbírkových předmětů, tj. 17 přírůstkových čísel, z toho 87 kusů sbírkových předmětů představují vlastní sběry, 33 kusů sbírkových předmětů byly získány nákupem.

V doprovodné dokumentaci byla zaevidována 3 evidenční čísla (D-P1/2018 až D-P3/2018), což zahrnuje 114 předmětů hornin a fosilií.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do geologické podsbírky 17 přírůstkových čísel G1/2018 až G17/2018, což představuje 87 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 84 evidenčních čísel, což je 120 kusů sbírkových předmětů.

Inventarizace sbírek

V roce 2018 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsbírek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo 2 840 evidenčních čísel, což představuje 4 539 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbírek

Počátkem roku 2018 bylo provedeno jedno z nejrozsáhlejších hlášení do CES. Na základě směrnice ředitelky č. 2/2017 ze dne 6. 6. 2017 – Strategický plán tvorby, řízení a využití sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové se nově sbírka muzea rozpadla na patnáct samostatných podsbírek. Z podsbírky „25 – jiná-přírodovědecká“ jsou nově vyčleněny následující podsbírky: „1 – geologická“, „5 – botanická“ a „8 – zoologická“. Po úplném vyprázdnění zanikne podsbírka „25 – jiná-přírodovědecká“. Byla nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy podsbírky geologické v rozsahu G1/2018 až G10/2018.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 5. 11. 2018. Schválil 4 návrhy kurátorů na nákupy sbírek, vyřazení 1 sbírkového předmětu z důvodů neupotřebitelnosti a opravu omylů u 60 položek ve sbírkové evidenci přírodovědecké sbírky. Poradní sbor konstatoval, že akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly P46/2017 až P53/2017 a G1/2018 až G10/2018 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Výpůjčky

V roce 2018 byly evidovány 3 smlouvy o výpůjčce sbírkových předmětů, z toho 1 nebyla dosud vrácena – má stanoven výpůjční termín přesahující do dalšího období. Bylo vypůjčeno 80 kusů sbírkových předmětů. V roce 2018 byly vráceny 2 výpůjčky.

P-3/2018 – RNDr. Daniel Smutek, Vodní zdroje Chrudim

P-4/2018 – Miroslav Šnaibek, Muzeum a Pojizerská galerie Semily

P-5/2018 – PhDr. Antonín Štrof, Městské muzeum Letovice

Badatelský servis

V rámci geologické podsbírky bylo evidováno 17 badatelských návštěv. Ke studiu bylo zapůjčeno 50 geologických vzorků a fosilií. Kromě přípravy sbírek ke studiu se badatelská činnost týkala determinace donesených vzorků hornin a fosilií, konzultace k historii Přírodovědeckého muzea, konzultace k tektonice vracavské antiklinály, konzultace k minerálům a fosiliím, konzultace k připravované monografii o Novém Plese, kapitola geologie.

Nejvýznamnější akvizice

Zajímavou akvizicí jsou nákupem získané fosilie rybovitých obratlovců z permských lokalit boskovické brázdy a z nově objevených permských lokalit podkrkonošské pánve.

1. Sbírkotvorná činnost

BOTANICKÁ PODSBÍRKA

Botanická podsbíрка byla v roce 2018 doplněna o 25 kusů sbírkových předmětů, tj. 1 přírůstkové číslo, všech 25 kusů představují vlastní sběry.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence bylo zapsáno do botanické podsbířky 1 přírůstkové číslo B1/2018 což představuje 25 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 507 evidenčních čísel, což je 507 kusů sbírkových předmětů.

Inventarizace sbírek

V roce 2018 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsbířek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo 5 698 evidenčních čísel, což představuje 5 664 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbírek

Počátkem roku 2018 bylo provedeno jedno z nejrozsáhlejších hlášení do CES. Na základě směrnice ředitelky č. 2/2017 ze dne 6. 6. 2017 – Strategický plán tvorby, řízení a využití sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové se nově sbírka muzea rozpadla na patnáct samostatných podsbířek. Z podsbířky „25 – jiná-přírodovědecká“ jsou nově vyčleněny následující podsbířky: „1 – geologická“, „5 – botanická“ a „8 – zoologická“. Po úplném vyprázdnění zanikne podsbířka „25 – jiná-přírodovědecká“.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 5. 11. 2018. Schválil 4 návrhy kurátorů na nákupy sbírek, vyřazení 1 sbírkového předmětu z důvodů neupotřebitelnosti a opravu omylů u 60 položek ve sbírkové evidenci přírodovědecké sbírky. Poradní sbor konstatoval, že akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými čísly

P46/2017 až P53/2017 a G1/2018 až G10/2018 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Vypůjčky

V roce 2018 bylo evidováno 6 smluv o vypůjčce sbírkových předmětů, z toho 4 nebyly dosud vráceny – mají stanoven výpůjční termín přesahující do dalšího období. Bylo vypůjčeno 242 kusů sbírkových předmětů. V roce 2018 bylo vráceno 7 výpůjček.

P-1/2018 – Mgr. Lucie Zíbarová, Ústí nad Labem

P-6/2018 – MDDr. Zuzana Egertová, Jablonné v Podještědí

P-7/2018 – RNDr. Zdeněk Palice, Ph.D., Botanický ústav AV ČR, Průhonice u Prahy

P-8/2018 – Mgr. Lucie Zíbarová, Ústí nad Labem

P-9/2018 – MgA. Viktorie Halasů, Olomouc

P-10/2018 – Mgr. Pavel Dřevojan Masarykova univerzita, Ústav botaniky a zoologie, Brno

Zápůjčky

V roce 2018 byla evidována 1 zápůjčka přírodnin od jiné instituce. Jednalo se o zápůjčku herbářových položek hub z herbáře Univerzity Komenského v Bratislavě. Zápůjčka byla vrácena.

Badatelský servis

V rámci botanické podsbířky bylo evidováno 47 badatelských návštěv, z toho cca 8 pracovalo se sbírkovým fondem (studium herbářů). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem 1 100 položek vyšších rostlin, 130 položek hub.

Kromě přípravy sbírek ke studiu se badatelská činnost týkala revidování herbářových položek, excerptce floristických dat ze sbírkových předmětů nebo dokumentace k nim, determinace donesených vzorků (kvetoucí rostliny, určování hub), dotazů k biologii a rozšíření flóry v regionu, určování přírodnin dle fotografií zaslaných e-mailovou poštou, nafození herbářových položek pro databázi Pladias, poskytnutí dat z floristického minikurzu v Dobrušce do databáze Pladias, čtení špatně čitelných sched.

ZOOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Zoologická podsbířka byla v roce 2018 doplněna o 5 850 kusů sbírkových předmětů, tj. 2 přírůstková čísla, všech 5 850 kusů sbírkových předmětů byly získány nákupem.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána do zoologické podsbířky 2 přírůstková čísla Z1/2018 až Z2/2018, což představuje 5 850 kusů sbírkových předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 5 evidenčních čísel, což je 8 494 kusů sbírkových předmětů.

Inventarizace sbírek

V roce 2018 byla provedena inventarizace (dle plánu inventarizací podsbířek přírodovědeckého oddělení na období 2018–2032). Celkem inventarizací prošlo 208 evidenčních čísel, což představuje 2 097 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbírek

Počátkem roku 2018 bylo provedeno jedno z nejrozsáhlejších hlášení do CES. Na základě směrnice ředitelky č. 2/2017 ze dne 6. 6. 2017 – Strategický plán tvorby, řízení a využití sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové se nově sbírka muzea rozpadla na patnáct samostatných podsbířek. Z podsbířky „25 – jiná-přírodovědecká“ jsou nově vyčleněny následující podsbířky: „1 – geologická“, „5 – botanická“ a „8 – zoologická“. Po úplném vyprázdnění zanikne podsbířka „25 – jiná-přírodovědecká“.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel 5. 11. 2018. Schválil 4 návrhy kurátorů na nákupy sbírek, vyřazení 1 sbírkového předmětu z důvodů neupotřebitelnosti a opravu omylů u 60 položek ve sbírkové evidenci přírodovědecké sbírky. Poradní sbor konstatoval, že akvizice zapsané v přírůstkové knize pod přírůstkovými

1. Sbírkotvorná činnost

mi čísla P46/2017 až P53/2017 a G1/2018 až G10/2018 byly v souladu se strategií sbírkotvorné činnosti muzea vyplývající ze zřizovací listiny muzea.

Vypůjčky

V roce 2018 byly evidovány 3 smlouvy o vypůjčce sbírkových předmětů, z toho 2 nebyly dosud vráceny – mají stanovený vypůjční termín přesahující do dalšího období. Bylo vypůjčeno 436 kusů sbírkových předmětů. V roce 2018 byly vráceny 3 vypůjčky.

P-2/2018 – Mgr. Václav Houfek, Muzeum Ústí nad Labem
P-7*/2018 – David Doubrava, Muzeum Jaroměř
P-11/2018 – Josef Lohnický, Hradec Králové – Malšova Lhota

Badatelský servis

V rámci zoologické podsírkby bylo evidováno 90 badatelských návštěv, z toho cca 18 pracovalo se sbírkovým fondem (studium entomologických a zoologických sbírek). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem cca 500 exemplářů entomologického materiálu a 50 sbírkových předmětů ze sbírkby fondu obratlovců.

Pro badatele v entomologickém depozitáři byly fotografovány typových exemplářů podčeledi Cetoniae ze sbírkby Z. Tesaře, vypsány faunistické údaje a determinovány exsikáty vybraných druhů blanokřídlých.

Kromě přípravy sbírek ke studiu se badatelská činnost týkala excerptce faunistických dat ze sbírkových předmětů nebo dokumentace k nim, determinace donesených vzorků přírodnin (hmyz z domácností a zahrad, uhynulí obratlovců apod.), dotazů k biologii a rozšíření fauny v regionu, určování přírodnin dle fotografií zaslaných e-mailovou poštou. Byly poskytnuty konzultace k odborné literatuře.

Nejvýznamnější akvizice

Početnou akvizicí je nákupem získaný entomologický materiál čeledi lumkovitých, nasbíraný Vladimírem Zemanem, převážně z východních Čech. Významný specialista na taxo-

nomicky obtížnou skupinu shromáždil dlouhodobé výsledky faunistických výzkumů, mnohé z nich jsou doklady k publikovaným článkům, materiál zahrnuje i prvonálezy z České republiky a Slovenska.

V roce 2018 bylo ve sbírce muzea odborně zpracováno 21 611 kusů sbírkových předmětů, evidovaných pod 2 564 inventárními či přírůstkovými čísly. Podrobné členění po jednotlivých sbírkových fondech je uvedeno v tabulce.

Přehled počtu preparovaných a ošetřených sbírkových předmětů přírodovědecké podsírkby v roce 2018

Skupina	Počet preparovaných kusů	Počet sb. př. – ošetření a desinsekce (kromě plynování)
Obratlovci	120	780
Bezobratlí	1100	5500
Rostliny a houby	1400	7000
Fosilie a geologické vzorky	87	-

Struktura katalogizace podle sbírkových fondů v roce 2018

Název sbírkového fondu	Počet inventárních čísel	Tj. počet předmětů (kusů)
Archeologie	1332	11754
Antropologie	-	0
Botanika	507	507
Entomologie	5	8497
Malakologie	-	-
Paleontologie	39	49
Petrografie	45	71
Zoologie obratlovců	-	-
Bydlení – odívání	-	-
Divadlo	6	8
Doprava – spoje	-	-
Ekonomika	-	-
Etnografie – folkloristika	-	-
Foto – kino	-	-
Hradecensia	15	15
Hudba	5	5
Kultura	3	3
Literatura	13	13
Militaria	-	-
Numismatika – faleristika	420	420
Obchod – služby	-	-
Politika	98	153
Stát	19	59
Školství	11	11
Tělesná kultura	-	0
Umělecký průmysl	35	35
Výroba – technika	0	-
Výtvarné umění	11	11
Zdravotnictví	-	-
Zemědělství	-	-

1. Sbírkotvorná činnost

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK

Pracoviště ochrany sbírkových předmětů

Pracoviště ochrany sbírkových předmětů zajišťuje preventivní konzervaci prostřednictvím systematické kontroly a případné úpravy prostředí v depozitářích a expozicích tak, aby předměty setrvaly v pokud možno nezměněném stavu, a vypracovává o této činnosti podrobné zprávy. Spravuje monitoring systému Hanwell v depozitářích a ve výstavních prostorech muzea, provádí vyhodnocení údajů a zajišťuje servis systému.

Dne 13. dubna 2018 proběhlo pravidelné plynování depozitářů a knihovny muzea proti organickým škůdcům.

Dne 5. října 2018 byly plynováním ošetřeny podruhé v roce depozitáře Přírodovědeckého oddělení.

V expozici Památníku války 1866 na Chlumu a v kostele v obci Suchá u Nechanic, kde je expozice kampanologie, proběhlo pravidelné čištění expozice a kontrola stavu exponátů před zahájením sezóny v březnu 2018.

Prioritou roku 2018 byla příprava sbírkových předmětů pro stěhování a fyzický doprovod předmětů při stěhování z Gayerových kasáren do náhradních depozitářních prostorů. Konzervátorky-restaurátorky se podílely na přípravě koncepce pro stěhování, v rámci těchto příprav byla provedena pravidelná kontrola depozitářů, dále se podílely na zpracování podkladů pro stavební úpravy v náhradních prostorech a prováděly zde pravidelná měření klimatických podmínek.

O všech kontrolách byl vyhotoven zápis.

Konzervátorky-restaurátorky se účastnily pravidelných kontrolních dnů v rekonstruované budově muzea na Eliščině nábřeží.

V průběhu roku konzervátorky-restaurátorky poskytovaly odborné konzultace a posudky pro tyto instituce: VŠCHT

Praha, SUPŠ a VOŠ Turnov, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Garda města Hradce Králové, Místní vlastivědné muzeum v Železnici, statutární město Hradec Králové.

Pro Místní vlastivědné muzeum v Železnici byl vypracován záměr pro sanační konzervaci souboru archeologických nálezů, samotná práce bude probíhat v roce 2019.

Pro město Hradec Králové byl vypracován záměr k restaurování bronzové sochy chlapce z průčelí budovy muzea na Eliščině nábřeží, byl zpracován částečný průzkum a fotodokumentace sochy. Samotná práce bude probíhat v roce 2019.

Pro Galerii moderního umění v Hradci Králové byl vypracován záměr na restaurování zlaceného rámu, práce byla zhotovena.

V průběhu roku 2018 zajišťovalo pracoviště ochrany sbírkových předmětů průzkum exponátů, jejich sanační konzervaci a restaurování dle požadavků odborných kurátorů sbírek.

O každém zásahu na exponátu byla vytvořena konzervátorská karta. Tato databáze je pravidelně aktualizována.

Celkem bylo konzervováno 407 sbírkových předmětů pro historické oddělení a 631 sbírkových předmětů pro archeologické oddělení.

V roce 2018 probíhala příprava nové expozice do zrekonstruované hlavní budovy muzea. Do expozice bylo konzervováno a restaurováno 1 320 sbírkových předmětů a exponátů, darovaných muzeu na základě veřejné výzvy od občanů, od dlouhodobých dárců a z pozůstalostí.

Průběžně probíhalo konzervování a restaurování předmětů vytipovaných na základě kontroly v depozitářích, popř. požadavků odborných pracovníků a předmětů, které se vrací ze zápůjček. K půjčovaným exponátům vypracovaly konzervátorky-restaurátorky průvodní kondiční listy před zápůjč-

kou a zkontrolovaly stav předmětů po jejich návratu a před uložením do depozitářů.

Při přípravě výstav muzea se konzervátorky-restaurátorky podílely nejen na jejich instalaci, ale i na balení a kurýrním doprovodu exponátů.

Pracoviště se aktivně podílelo na přípravě podkladů pro rekonstrukci Gayerových kasáren – monitorovací systém pro depozitáře, prohlídky a posudky náhradních budov pro uložení sbírkových předmětů, účast na kontrolních dnech k rekonstrukci Gayerových a Vrbenského kasáren, účast na výběrovém řízení pro zhotovitele rekonstrukce Gayerových kasáren.

Konzervátorky-restaurátorky se aktivně účastnily zajišťování kulturních akcí muzea:

- Muzejní neděle;
- Adventní trhy.

V roce 2018 se konzervátorky-restaurátorky účastnily těchto konferencí a kulturních akcí:

- Konference Konzervátorů-restaurátorů v Mikulově, kde byl prezentován poster Průzkum a konzervování gotického ciboria se dvěma lžičkami;
- Setkání Komise konzervátorů a restaurátorů při Asociaci muzeí a galerií ČR v Chrudimi.

Konzervátorky-restaurátorky představily svoji práci a sbírkové předměty veřejnosti na těchto akcích:

- přednášky pro Klub seniorů (ukázka práce v konzervátorských dílnách, vánoční workshop);
- na žádost odborných škol pracovnice metodicky vedly práci studentů, kteří vykonávali praxi v konzervátorských dílnách (SUPŠ a VOŠ Turnov, VŠCHT Praha).

Postříbřená ostruha po konzervaci. Hradec Králové, Velké náměstí 749/2017

V rámci programu ministerstva kultury NAKI II proběhla zahraniční stáž konzervátorky v Krakově, kde navštívila konzervátorské dílny v Historickém muzeu, v Národním muzeu a Archeologickém muzeu. Cílem práce bylo rozšíření znalostí v oblasti muzejní konzervace.

Dokumentace a digitalizace

V rámci digitální fotodokumentace sbírkových předmětů bylo pořízeno 3 905 záběrů a 1 243 skenů, které byly zařazeny do interní databáze sbírkových předmětů. Pro publikační a výstavní účely bylo naskenováno 410 snímků. Pro realizované knihy bylo nafoceno 125 záběrů. Dále byla provedena dokumentace vernisáží, výstav a dalších akcí pořádaných

muzeem v rozsahu 1 710 záběrů. Zbývá dokumentace, především ze stěhování Gayerových kasáren, v rozsahu 2 503 záběrů byla pořízena pro interní potřeby organizace a jako služba veřejnosti nebo jiným kulturním institucím.

Archeologické pracoviště provádí v rámci zpracování nových přírůstků i starších fondů systematickou fotodokumentaci. V roce 2018 bylo pořízeno cca 1 800 snímků, zejména se jedná o fotodokumentaci souboru z pohřebiště ve Skalici zkoumaného v 50. a 60. letech 20. století, přírůstků kovových artefaktů za posledních 10 let a části nálezů z Velkého náměstí z roku 2017.

Postříbřená ostruha po konzervaci, detail výzdoby. Hradec Králové, Velké náměstí 749/2017

Vedle fotografické dokumentace probíhala i standardní kresebná dokumentace. Kresebně dokumentováno bylo cca 200 nálezů, zejména soliterních bronzových nálezů.

1. Sbírkotvorná činnost

Gotické ciborium se lžičkami po sanační konzervaci. Hradec Králové, 17612 a, b, c.

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK V RÁMCI ODDĚLENÍ

Archeologická a antropologická podsbíрка

V roce 2018 bylo laboratorně ošetřeno cca 4 500 sáčků s nálezy získaných v závěru roku 2017 a zejména v průběhu roku 2018. Částečně nebo zcela bylo rekonstruováno 45 keramických nádob.

V rámci přípravy na stěhování sbírky pokračovala reorganizace systému ukládání nálezů podle abecedního pořádku katastrálních území místa nálezu. Nově jsou všechny přírůstkované nálezy řazeny chronologicky. Takto bylo utříděno a zkontrolováno 4 642 přírůstkových čísel přírůstkovaných v letech 1969 až 1997. Celkem bylo takto zpracováno cca 15 000 sáčků nebo jednotlivých předmětů.

Celkem bylo v roce 2018 zabaleno 2 280 keramických nádob a do náhradních depozitářních prostor přestěhováno 3 795 beden velkého formátu a 4 560 malých formátů.

Historické podsbířky

(militaria, staré tisky a specializovaný fond, numismatika, etnografie, hospodářství a technika, veřejný život a služby, kulturní život, bydlení-odívání, umělecký průmysl a hradecensia)

V souvislosti s přípravou rekonstrukce Gayerových kasáren se od léta 2018 intenzivně připravovaly, balily a následně stěhovaly sbírky historického oddělení do náhradního prostoru v Čelákovících. Z důvodu přípravy stěhování a restaurátorských zásahů u historických plánů ze sbírky MVČ HK byl průběžně kontrolován jejich stav. Uloženy budou v náhradním prostoru ve Stěžerách. Průběžně byla kontrolována funkčnost chladicího agregátu v souvislosti se zajištěním stálosti podmínek v chlazeném depozitáři č. 327.

Ve všech depozitářích byly vedeny knihy depozitářních režimů, stejně tak i knihy pohybu sbírek, kde je zapsáno datum

zapůjčení a datum vrácení, k jakému účelu a kdo má předmět zapůjčen z depozitáře.

Společenskovední knihovna

Po dobu rekonstrukce muzejní budovy je společenskovední knihovna přestěhována do depozitáře Městské knihovny v Hradci Králové. Její ředitelka paní Mgr. Čížinská nám umožnila zajišťovat badatelskou agendu v prostorách knihovny. Badatelské dny zde probíhaly jednou v týdnu (středa) s využitím jejich čtenářských klidových boxů. Sklad knih v depozitáři SVK HK na Pouchově byl dále plněn nově vydanými publikacemi a periodiky. Účastnili jsme se Knihovního veletrhu na Univerzitě HK, Zámku plném knih v Pardubicích a publikace se prodávaly i na muzejních akcích Čtvrt tisíciletí archeologie a na 29. muzejních adventních trzích.

Zajištěna byla také správa čísel ISBN, hlášení vydaných knih do Národní agentury ISBN, do databáze vydaných knih České knihy a distribuce povinných vytisků.

Botanická podsbířka

Preparovány a nálezovými údaji byly opatřeny přírůstky získané vlastním sběrem 1 000 položek hub a lišejníků a 400 položek rostlin.

V roce 2018 prošlo karanténním ošetřením v desinsekční místnosti cca 7 000 položek nebo kusů sbírkových předmětů (nakoupené, darované či vlastním sběrem získané rostliny, mechorosty, houby, lišejníky, vrácené předměty z výpůjček, exponáty z výstav).

V dubnu a říjnu proběhlo pravidelné plynování herbářů proti škůdcům.

Geologická podsbířka

Preparovány a nálezovými údaji byly opatřeny přírůstky získané vlastním sběrem 87 geologických a paleontologických vzorků (45 kusů fosilií bylo preparováno vibrační jehlou).

Zoologická podsbířka

Preparovány a nálezovými údaji byly opatřeny přírůstky získané vlastním sběrem 1 100 entomologických sběrů. Pokračovaly preparace kosterního materiálu s využitím brouků kožojedů – vypreparovány diagnostické části kosti (hrudní kosti, lebky) z cca 50 jedinců ptáků a savců. Bylo preparováno 120 obratlovců (dermoplasty, balky).

Karanténní ošetření organických přírodnin je prováděno průběžně u materiálů, které byly nově nasbírány nebo z výstavních či studijních důvodů umístěny mimo depozitář. V roce 2018 prošlo karanténním ošetřením v desinsekční místnosti cca 5 500 kusů sbírkových předmětů bezobratlých a 780 kusů sbírkových předmětů obratlovců (nakoupené či darované přírodniny (hmyz, obratlovci), nasbíraný entomologický materiál, vrácené předměty z výpůjček, exponáty z výstav).

Po průběžné kontrole stavu entomologických sbírek v depozitářích byla znovu provedena mimořádná desinfekce (cca 100 krabic motýlů coll. Holeček). Separátně byla ošetřena a do nových krabic umístěna část materiálu sbírky krascovitých (coll. K. Poláček cca 30 entomologických krabic). Nově byla uspořádána základní sbírka zavíječů (Lepidoptera: Pyraloidea) – čeledi Pyralidae (14 krabic, 494 determinovaných ex.) a Crambidae (40 krabic, 1580 determinovaných ex.), celkem 54 krabic a 2 074 determinovaných ex.

Byla zajištěna fixace velkých a cenných entomologických objektů (brouků) proti poškození při manipulaci (cca 13 000 objektů). Dohodnuta pomoc 8 externistů.

V dubnu a říjnu proběhlo pravidelné plynování depozitářů zoologie a entomologie proti škůdcům.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Muzeum východních Čech v Hradci Králové patří mezi vědecko-výzkumné instituce a je nově znovu zapsáno **do seznamu výzkumných organizací** na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 14. prosince 2018, čj. MSMT-33859/2018-5. Vědecko-výzkumná činnost tak patří mezi jednu z priorit pro všechny odborné pracovníky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Pro přímou podporu vědecko-výzkumné činnosti v Muzeu východních Čech v Hradci Králové bylo v roce 2018 vypsáno interní výběrové řízení, v rámci kterého bylo na základě doporučení komise jmenované příkazem ředitele č. 8/2017, chváleno 22 projektů – v rámci archeologického oddělení 6 projektů, v rámci historického oddělení 7 projektů, v rámci přírodovědeckého oddělení 7 projektů a dále 3 projekty realizované pracovníky z ostatních oddělení.

Vyhodnocení sídelní aglomerace Únětické kultury západně od Hradce Králové

Řešitel: PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.

Interní projekt č.: 180002

Charakteristika: Od roku 2012 došlo k prudkému nárůstu nálezů datovatelných do období starší doby bronzové v prostoru západně od Hradce Králové. Jedná se o náhodné nálezy i velkoplošné záchranné archeologické výzkumy (Plačice, Stěžírky), které přinášejí cenné informace o sídelních i pohřebních zvyklostech únětické kultury i její materiální kultuře. Ze studovaného prostoru je známo i několik významných starších nálezů, které dosud nebyly vyhodnoceny a publikovány. Cílem projektu je komplexní vyhodnocení a publikace této unikátní koncentrace památek jmenovaného období.

Výsledky: Na jaře 2018 bylo téma postoupeno externí badatelce jako téma k rigorózní práci.

Dokumentace žárového hrobu ve Hvozdnici

Vyhodnocení pohřebiště z přelomu střední a mladší doby bronzové ve Hvozdnici

Řešitel: PhDr. Miroslav Novák, Ph.D.

Interní projekt č.: 180003

Termín dokončení: 2020

Charakteristika: V roce 2018 proběhla další výzkumná sezóna na pohřebišti z doby bronzové u obce Hvozdnice. Během výzkumu podpořeného příspěvkem Královéhradeckého kraje byla prozkoumána plocha přes 1000 m², zdokumentováno a vyzvednuto 25 žárových hrobů datovatelných na

skloněk střední a především do průběhu mladší doby bronzové (mohylová a lužická kultura, cca 14. – 11. stol. př. n. l.). Od roku 2013 se tak na lokalitě podařilo shromáždit 111 hrobových celků. Jedná se tedy svého druhu o nejrozsáhlejší výzkum za poslední půlstoletí a třetí nejrozsáhlejší lokalitu z uvedeného období v Čechách. Oproti starším výzkumům se dnes nabízejí mnohem širší možnosti přírodovědných analýz, které mohou osvětlit některé dosud neznámé okolnosti pohřebních rituálů, sociální struktury obyvatelstva, ale i přírodní prostředí v okolí lokality, proto je důležitost této lokality a jejího odborného vyhodnocení velmi významná.

Výsledky: V rámci terénního výzkumu byly keramické pohřební urny vyzvedávány v celku včetně výplně. Až po převozu do laboratoře proběhla jejich preparace, oddělení výplně od keramiky a dalších artefaktů. Výplně byly následně podrobeny flotačnímu plavení za účelem získání environmentálních vzorků. Veškeré nálezy získané před rokem 2018 jsou laboratorně zpracovány a připraveny k restaurování keramických nádob. Ke konci srpna 2018 byly zrestaurovány všechny keramické nádoby získané do roku 2015, což je základní předpoklad pro kompletaci všech nálezu podle hrobových celků a výběr vzorků perspektivních k dalším analýzám, především k antropologickému vyhodnocení lidských kostí, ke druhovému určení dřev z odebraných uhlíků a následně i pro dataci C14. Tato fáze nebyla s ohledem na stěhování dokončena a proběhne v 1. pololetí 2019.

Interní výzkumný projekt Středověké město ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Radek Bláha

Termín dokončení: dlouhodobý projekt, dílčí etapa zaměřená na areál královéhradeckého hradu 2017–2020

Charakteristika: Výzkum se zaměřuje na stavební vývoj a hmotnou kulturu královských případně dalších měst v severovýchodních Čechách s důrazem na podobu a využití veřejných prostranství a na ně navazující zástavby. Souvisí s mohutnou vlnou investičních akcí zaměřených na rekonstrukce veřejných prostranství i další výstavbu, jak z vlastních výzkumů (HK – Velké náměstí, HK – nám. 28. října, HK – Bílá věž, Chlumeck nad Cidlinou), tak případně i jiných organizací (Dvůr Králové – náměstí, Nový Bydžov – bytový dům).

Jedná se o dlouhodobý projekt. Dílčím výsledkem bude vyhodnocení středověkého nálezového fondu z areálu královéhradeckého hradu včetně publikace formou monografie v roce 2020. Každoročně jsou dílčí výsledky prezentovány na

konferenci Archeologické výzkumy v Čechách, formou zpráv a jednoho až dvou příspěvků v recenzovaných periodících.

Výsledky: V roce 2018 byla provedena revize a nové (vzhledem ke stěhování provizorní) uspořádání staré sbírky středověké keramiky. Podařilo se lokalizovat některé ze starších nálezů, respektive ztotožnit některé předměty s dosud neidentifikovatelnými položkami v evidenci. Dále byl výzkum zaměřen na vyhodnocení jednotlivých kategorií středověké hmotné kultury. Pozornost byla věnována keramické plastice ze sbírek AO MVČ (akvamanilia, drobná středověká figurální plastika). Byl proveden soupis drobné keramické plastiky ze sbírek AO MVČ, jejíž publikace se předpokládá v roce 2019. Nově byly uspořádány nálezové fondy z výzkumů v oblasti bývalého hradu v Hradci Králové (1972, 1973), za čp. 143–144 (1971) včetně dílčí fotodokumentace.

V rámci terénní archeologické činnosti se prováděl archeologický výzkum při rekonstrukci kanalizace na Velkém náměstí a jeho okolí, který přinesl zcela nové poznatky o vývoji historického jádra Hradce Králové. V této souvislosti byl též získán rozsáhlý soubor movitých archeologických nálezů. Obohacením sbírek MVČ je soubor usňových výrobků (obuv atd.), dále dřevěné artefakty apod. Významný je nález šestiboké románské dlaždice (druhý nález tohoto typu z východních Čech).

Výsledky výzkumu byly představeny dne 11. 4. 2018 na odborném kolokviu Výzkumy v Čechách v NM Praha: (spoluautor P. Sehnoutková) Záchranný výzkum na I. etapě rekonstrukce vodovodu a kanalizace v historickém jádře Hradce Králové.

Další výzkum souvisejícím s předmětným projektem byl výzkum u čp. 211 v Dlouhé ulici, který přispěl k objasnění vývoje zástavby v této části historického jádra. Zjistilo se, že stávající dům je pozdně gotického stáří. Jeho současní byla na dvoře umístěná cihlami obložená odpadní jímka.

Ze starších vrstev se podařilo získat nálezy 12. – 14. století včetně dokladů metalurgické výroby, ale i opracování kostí a parohu.

V souvislosti s novým nálezem pozůstatků dílny na výrobu kostěných korálků v rámci výzkumu při rekonstrukci sčodíště Bono Publico byla provedena rešerše literatury i revize starších sbírek se zaměřením na vyhledání obdobných nálezů.

Osídlení a pohřebiště v Osicích (okr. Hradec Králové) – chronologický vývoj, kulturní souvislosti v raném a pozdně římském období

Řešitel: Mgr. Pavel Horník (ve spolupráci s PhDr. Janem Jílkem, Ph.D., VČM v Pardubicích, FF MU Brno)

Interní projekt č.: 180004

Trvání projektu: 2016–2019

Charakteristika: Projekt je zaměřen na zpracování a vyhodnocení rozsáhlého sídliště a skupiny hrobů z doby římské odkrytých při záchranném výzkumu při stavbě dálnice D11 na k.ú. Osice v letech 2005 a 2006.

Výsledky: Pokračovala katalogizace nálezů. Prostřednictvím posteru byly dílčí závěry prezentovány na mezinárodní konferenci Archeologia styków – przestrzeń i czas.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Germánské osídlení východních Čech

Řešitel: Mgr. Pavel Horník
Interní projekt č.: 180005
Trvání projektu: 2016–2020

Charakteristika: Dlouhodobý projekt je zaměřen na zpracování a publikaci archeologických nálezů z doby římské z prostoru východních Čech. V rámci projektu je dlouhodobě navázána spolupráce s jinými archeologickými pracovišti východních Čech (Východočeské muzeum Pardubice – PhDr. Jan Jílek, Ph.D.) Projekt přispívá k poznání osídlení a pohřebního ritu vymezeného regionu v době římské.

Výsledky: V roce 2018 proběhlo ve spolupráci s Mgr. F. Kašpárkem (VČM Pardubice) a PhDr. J. Jíllem, Ph.D. zpracování hromadného nálezu šipek z k.ú. Klamoš. Byla provedena rozsáhlá analýza jednotlivých deskripčních a interpretačních systémů. Svě závěry a metodický postup při řešení tohoto problému autoři opírají o komplexní zpracování vojenských obětí ve Skandinávii. Text tak přináší nový pohled na interpretační roviny specifického typu militarií.

Dlouholetá systematická prospekce prováděna amatérskými spolupracovníky AO MVČ, přinesla do našich sbírek rozmanitý a velmi cenný soubor nálezů z období paleolitu, neolitu, doby laténské a doby římské z Černčic na Náchodsku. V roce 2018 započalo zpracování nálezů z doby římské, proběhla jejich kresebná dokumentace a základní typo-chronologické roztřídění. V souboru byl objeven polotovar kolínkovité spony a nákončí opasku. Oba předměty jsou datovány do horizontu markomanských válek. Pro území celých Čech jde o první doklad dílny z tohoto období.

Vyhledávání, mapování a výzkum lokalit starší doby kamenné ve východních Čechách

Řešitel: Mgr. Ondřej Herčík
Interní projekt č.: 180007
Trvání projektu: dlouhodobý záměr

Charakteristika: Východní Čechy jsou územím, kde se vyskytují doklady aktivit z období paleolitu, jsou však dosud nedostatečně zmapované. Záměrem je vyhledávání a výzkum lokalit všemi dostupnými archeologickými postupy s preferencí nedestruktivních metod, mapování rozložení a polohy těchto lokalit pomocí geografických informačních systémů.

Výsledky: V roce 2018 proběhla prospekce na území obce Černice na Náchodsku. Archeologická lokalita je známa už několik let a to převážně díky metalickým nálezům z mladších období. Přítomen byl ovšem i mladý paleolit. V rámci ověření lokality byl naplánován povrchový sběr na předem určeném poli, který proběhl 20. 4. 2018. Dle sběru zde byl několika kusy potvrzen mladý paleolit. Kromě mladého paleolitu, zde byl potvrzen neolit, doba bronzová, doba halštatská, doba laténská, doba římská, vrcholný středověk a novověk. Za vyzdvihnutí stojí především dílna na kamennou broušenou industrii z neolitu, která se při sběrech projevovala stovkami kusů polotovarů a odštěpků broušených nástrojů. Dílčí výsledky byly publikovány v Archeologii východních Čech 13/2017.

Další sledovanou lokalitou byly Chotěvice na Trutnovsku. Na lokalitě Vestřev nedaleko Chotěvic byly někdy před rokem 1978 nalezeny artefakty spadající do období pozdního paleolitu. Dnes jsou však tyto artefakty ztracené a zbyla nám pouze zmínka v literatuře. Do minulého roku jsme neměli z katastru Chotěvic žádné nálezy z paleolitu. V minulém roce byly provedeny dva povrchové sběry na lokalitě severně od intravilánu obce. Byly nalezeny pazourkové nástroje a úštěpy orientačně spadající do období pozdního paleolitu, mezolitu, neolitu a únětické kultury. Lokalita bude i nadále systematicky zkoumána pomocí povrchových sběrů. Nálezy jsou ve fázi zpracování a jsou připravovány pro publikaci v odborném periodiku.

Zpracování mincovního depotu z Vamberka

Řešitel: PhDr. Vojtěch Brádlé
Interní projekt č.: 180008
Termín dokončení: 2018

Charakteristika: Rozbor jednoho z největších mincovních depotů z Královéhradeckého kraje, z něhož je dochováno na 2 500 ražeb (přirůstková čísla H22/1968 a H317/1987). Soubor obsahuje především drobné nominály z 15. a 16. století. Kromě českých mincí, mezi nimiž se objevují různé druhy dobových falz, zahrnuje např. ražby z Moravy, Kladska, Uher nebo Tyrol. Depot je cenný pro studium oběživa v jagellonském období.

Výsledky: V roce 2018 byla dokončena kontrola typologického určení mincí. Dokončen byl rovněž zápis určených mincí z nálezu do programu Demus (332 kusů, N/N 26288-26619) a práce na rukopisu studie o depotu a na doplňkových tabulkách. Veškeré textové a obrazové materiály byly následně předány pro nalámání. Průběžně byla prováděna kontrola nalámaného textu a doprovodných tabulek v rámci korektur. Připravena byla žádost o spolufinancování tisku chystané studie o depotu pro Elektrárnu Opatovice a. s. Realizována byla jednání o spolufinancování tisku studie ze strany České numismatické společnosti, pobočky Hradec Králové, následně byli její zástupci průběžně informováni o postupu prací. Připraveny byly podklady v rámci dalšího jednání s potenciálními sponzory tisku publikace. Po vytisknutí publikace byla provedena její kontrola a připraveny texty k její propagaci. Bylo zajištěno předání domluvených výtisků České numismatické společnosti, pobočky Hradec Králové.

Školní obrazy ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové

Řešitel: PhDr. Pavla Koritenská

Interní projekt č.: 180010

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Rozsáhlý soubor téměř dvou tisíc školních obrazů MVČ HK se řadí na třetí místo v České republice, a to za sbírky specializovaných pedagogických muzeí v Praze a Přerově. Řada školních obrazů ve sbírce muzea patří dnes již k unikátům. Na souboru lze sledovat vývoj této didaktické pomůcky v období 19. a 20. století a výzkumný úkol si klade za cíl jeho detailní zpracování.

Výsledky: Výzkumný úkol se v roce 2018 zaměřil na zpracování produkce vybraných nakladatelů této učební pomůcky 19. století a první čtvrtiny 20. století: Karla Slavoje Amerlinga, Pavla Jehličku, Karla Jánského v návaznosti na sbírku MVČ. Pokračovalo shromažďování a studium odborné literatury s důrazem na produkci vydavatelů a tiskařů 19. století a první čtvrtiny 20. století, zejména s využitím knihovny Národního pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze a Komenského muzea v Přerově. Sbírkovou řadu SK/01 se podařilo rozšířit především o produkci nakladatelství Karla Jánského, Romualda Prombergera a Josefa Ungera. Vybrané školní obrazy ze sbírky MVČ se staly součástí seriálu článků nazvaného Osvěta v obrazech v časopisu Scan. Tento seriál ve zkrácené formě pojednával o nakladatelích školních obrazů, kterým se věnuje výzkumný úkol. Soubor školních obrazů s pohádkovou tematikou nakladatelství Josefa Ungera se stal námětem publikace Pohádky a bajky první republiky, která vznikla ve spolupráci s Národním pedagogickým muzeem J. A. Komenského v Praze. Vybrané školní obrazy ze sbírky MVČ byly také použity pro účely výstavy „Čest práci, paní učitelko!“. Výběr ucelených souborů vybraných vydavatelů daného období byl fotograficky dokumentován ve vysoké tiskové kvalitě (spolupráce s M. Benešem) pro připravovanou publikaci.

Podnikatelská rodina Sehnoutka-Steinský a jejich odkaz ve východočeském regionu

Řešitel: Mgr. Klára Lukášová

Interní projekt č.: 180011

Termín dokončení: 2019

Charakteristika: Podnikatelská rodina Sehnoutka-Steinský, původem ze Smiřic, patřila mezi nejvýznačnější textilnické rody meziválečné éry. Komplex jejich textilních závodů v Černožicích, Hořicích a Hradci Králové (později rovněž síť prodejen Setka), lze označit za rodinný koncern, jehož ústředí bylo v Hradci Králové v paláci Steinských, který je dodnes dominantou Ulrichova náměstí. Výzkumný úkol se nezaměřuje pouze na aktivity této rodiny v oblasti textilního průmyslu, výroby a obchodu, ale snaží se podchytit také rodinné vazby (např. s textilnickým rodem Bartoňů) a osudy jednotlivých členů. Dále si klade za cíl zmapovat jejich stavební a kulturní odkaz nejen v samotném Hradci Králové, ale i v rámci celého východočeského regionu.

Výsledky: Během roku 2018 byla shromažďována dostupná literatura a prameny vztahující se k rodině Sehnoutka-Steinský. Realizováno bylo studium kronik, dokumentů a plánů uložených ve Státním oblastním archivu v Zámrsku a ve Státním okresním archivu v Hradci Králové. Dokumentovány a mapovány byly osudy jednotlivých členů rodiny a jejich podnikatelských a stavebních aktivit. Zpracovávána byla historie jednotlivých textilních závodů v Hradci Králové, Černožicích, Smiřicích a Hořicích.

Kulturně-společenský život na Královéhradecku v 19. a 20. století (Historie ochotnických divadelních spolků v Hradci Králové)

Řešitel: PhDr. Jaroslava Pospíšilová

Interní projekt č.: 180012

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Nedílnou součástí kulturně společenského života města Hradce Králové a jeho okolí bylo divadlo, zejména činnost ochotnických spolků. Cílem projektu je detailní zmapování tohoto kulturního fenoménu, činnosti a repertoáru jednotlivých zde působících ochotnických souborů.

Výsledky: V roce 2018 se podařilo realizovat několik dílčích výstupů, vycházejících z naplně výzkumného úkolu. Probíhalo studium a zpracování získané dokumentace z pozůstalosti dramatika a spisovatele Jiřího Šotoly a jeho činnosti v amatérském Souboru mladých DS Tyl v Hradci Králové z let 1944–1945 – třídění a částečný zápis do sbírkového fondu muzea a do databáze Demus. Byla realizována přednáška „Kulturní tradice Hradce Králové – divadelní historie města“, 29. 3. 2018, publikován byl článek Ochotníci spolku Klicpera v národních službách, mimořádné číslo periodika Radnice k 100. výročí vzniku ČSR. V souvislosti s přechodem a novou databází Museion byla provedena kontrola stavu stávajících zápisů v databázi DEMUS za fondy Divadlo, Hudba a Kultura. Zápis do databáze DEMUS zastaven od 1. 4. 2018. Po převedení do databáze Museion byla kontrola úplnosti převedených údajů provedena opět.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Josef Škoda – hradecký sochař

Řešitel: PhDr. Markéta Pražáková

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sochař Josef Škoda patří k významným českým sochařům první poloviny 20. století. Jeho sochy můžeme vidět na veřejných prostranstvích Hradce Králové (Jiráskovy sady, Žižkovy sady) a jsou nedílnou součástí architektury města (budova nádraží, Gymnázium Boženy Němcové). Výzkumný úkol si klade za cíl podrobně zmapovat díla tohoto umělce, pevně spjatého s městem Hradec Králové.

Výsledky: V roce 2018 se pokračovalo v mapování a studiu literatury a dalších pramenů týkajících se tématu. Realizováno bylo bližší studium předmětů ze sbírky MVČ HK, které byly dlouhodobě uloženy v expozici. Probíhaly práce na lokaci děl a jejich bližší fotografická dokumentace v Hradci Králové i v dalších lokalitách (Český Brod, Mochov u Českého Brodu) z důvodu publikování dílčích výsledků v časopisu Scan Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty v Hradci Králové.

Prusko-rakouská válka 1866

Řešitel: Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.

Interní projekt č.: 180014

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Dlouhodobý projekt, který se zabývá nejen problematikou vlastního průběhu války, ale nejrůznějšími aspekty a souvislostmi. Podstatnou roli mezi nimi hrají otázky soužití vojenského živlu s civilním obyvatelstvem, vývoje politických a národnostních názorů, válečné propagandy. Výzkumný úkol se dále věnuje mapování pamětních záznamů (kronik, osobních zápisků, dobového tisku) týkajících se rakousko-pruské války 1866.

Výsledky: Během roku 2018 řešitel prostudoval část korespondence z pozůstalosti prof. Josefa Simona, významného

historika prusko-rakouské války, která tvoří součást sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové. Z hlediska výstupů v roce 2018 pak publikoval šest odborných článků (z toho tři jako spoluautor) v periodických Časopis Společnosti přátel starožitností, Dějiny a současnost, Epigraphica et Sepulcralia a Bellum 1866 a jednu tematickou kapitolu v katalogu Poklady sbírek Královéhradeckého kraje, jako hlavní editor a autor části textu se řešitel podílel na vydání kolektivních monografií 130 let Komitétu pro udržování památek z války roku 1866 (1888–2018) a Mlhy na Chlumu: Prusko-rakouská válka v optice moderní historiografie, dále připravil rozšířené vydání Malé encyklopedie prusko-rakouské války k expozici muzea války 1866 na Chlumu, která vyšla nově též v německojazyčné mutaci. Výsledky práce byly prezentovány také prostřednictvím pěti veřejných přednášek.

Ferdinand II. Tyrolský

Řešitel: Mgr. Stanislav Hrbatý

Interní projekt č.: 180026

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

V roce 2018 byla badatelská činnost soustředěna především na okolnosti vzniku a provozu dvorní platnéřské dílny na pražském hradě v období působení Ferdinanda II. Habsburského v Praze v letech 1547–1567. Další část badatelské činnosti byla věnována zbrojím arcivévody, které si nechal zhotovit za svého pobytu v Praze. Díky výzkumu se podařilo i nastínit rozsah jeho osobní zbrojnice a okolnosti vzniku světoznámé sbírky na zámku Ambras.

Dále byl proveden předběžný průzkum v depozitáři zámku Ambras s cílem identifikovat trabantské zbroje odvezené arcivévodou z Pražského hradu.

Výsledky bádání byly prezentovány na mezinárodní konferenci „Archduke Ferdinand II of Austria (1529–1595) and his cultural patronage between Prague and Innsbruck“ pořádanou ÚDU AV ČR dne 21.–23. 2. 2018 v příspěvku „Archduke

Ferdinand's Collection of Armouries during his Prague Stay“. Pro sborník z této konference byl zpracován rozšířený příspěvek. Plánované vydání bude v AJ v roce 2019.

Mezi další aktivity spojené s touto problematikou byla účast na konferenci v Ingolstadtu „Jahrestagung der Gesellschaft für Historische Waffen – und Kostümkunde e.V.“, která se konala ve dnech 18.–21. 10. 2018. Zde došlo k navázání nových profesních kontaktů a výměně zkušeností z oblasti militarií.

Ve dnech 15.–17. 11. 2018 proběhla aktivní účast na konferenci „Il Museo Marzoli e le armi lombarde“ v Brescii s příspěvkem „Le armature lombarde nella collezione del castello di Konopiste“. Zde byla prezentována estenská zbrojnice na zámku Konopiště s důrazem na nový objev osobní zbroje Alfonza II. d'Este, vévody z Ferrary, švagra Ferdinanda II. Tyrolského.

Přednášky:

„Archduke Ferdinand's Collection of Armouries during his Prague Stay“

na mezinárodní konferenci „Archduke Ferdinand II of Austria (1529–1595) and his cultural patronage between Prague and Innsbruck“ pořádanou ÚDU AV ČR dne 21.–23. 2. 2018.

„Le armature lombarde nella collezione del castello di Konopiste“

na konferenci „Il Museo Marzoli e le armi lombarde“ v Brescii konané ve dnech 15.–17. 11. 2018.

Paprskoploutvé ryby čeledi Amblypteridae vrchlabského souvrství podkrkonošské pánve a jejich vztahy k aktinopterygiím dalších evropských permokarbonských pánví

Řešitel: RNDr. Stanislav Štamberg, CSc.

Interní projekt č.: 180021

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studium anatomie a taxonomie permokarbonských paprskoploutvých ryb podkrkonošské pánve včetně srovnávacího studia s faunou boskovické brázdy, vnitrosudetské pánve a ostatních obdobných pánví Evropy.

Výsledky: Bylo pokračováno ve studiu anatomie a rozkreslení kosterních struktur lebky, včetně studia ontogeneze ozubení ryb čeledi Amblypteridae a Aeuellidae. O některých výsledcích studia bylo referováno na mezinárodní 19. Česko-Polsko-Slovenské konferenci v Praze (viz publikovaný abstrakt přednášky). Výsledky studií byly též použity v publikovaném obsáhlém článku o paprskoploutvých rybách pánve Buxieres-les-Mines ve Francouzském Centrálním Masivu (blíže viz zpráva o cestách v rámci projektu Erasmus – viz publikace Štamberg 2018). Zároveň byly zpracovány nově objevené osteologické fragmenty paprskoploutvých ryb a dalších obratlovců z lokality Plouznice v podkrkonošské pánvi a výsledky publikovány (viz článek Štamberg & Lapačík 2018). Nové sběry zaměřené na získání srovnávacího materiálu probíhaly ve spolupráci s kolegy Geologické služby Praha a s kolegy z univerzit ve Wroclavi a Varšavě ve vnitrosudetské pánvi. O výsledcích bylo referováno na 19. Česko-Polsko-Slovenské konferenci v Praze (viz publikované abstrakty: Ploch et al. 2018; Kiersnowski et al. 2018). Další sběry byly zaměřeny na permské lokality v podkrkonošské pánvi (Arnultovice, Tatobity, Klášterská Lhota) a boskovické brázdě (Zbraslavce, Újezd u Černé Hory) a nalezené kosterní zbytky fosilních obratlovců, které jsou postupně preparovány, tvoří základ pro další studium v následujících letech.

Tektonika východní části české křídové pánve

Řešitel: Mgr. Jan Juráček

Interní projekt č.: 180015

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studium povariské tektoniky české křídové pánve ve východních Čechách. Determinace geologických struktur v souvislosti s prouděním podzemní vody. Porovnání s výsledky paleonapěťových analýz v sousedních oblastech – význam nadregionální v rámci ČR i v kontextu střední Evropy (alpsko-karpatská oblast).

Výsledky: Měření a zpracování orientace tektonických prvků (vrstevnatost, pukliny, zlomy, žíly) geologickým kompasem, fotografování významných geologických jevů, sběr minerálů, hornin a fosilií. Paleonapjatostní analýza, laboratorní analýzy kalcitů (fluidní inkluze, katodoluminiscence, izotopy). Regionální zaměření na Ústeckoorlicko a Jičínsko. Tvorba katalogu křídových geologických lokalit, nové sbírkové předměty ve fondu geologie a paleontologie.

Aktivní účast na mezinárodní konferenci Central European Tectonic Studies Group (CETeG) v Polsku, na konferenci „Stav geomorfologických výzkumů v roce 2018“ ve Vlanci u Jihlavy, na 9. křídovém semináři v severních Čechách.

Mykologický terénní výzkum východních Čech

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Mykologický průzkum východních Čech.

Výsledky: V rámci mykologických průzkumů a dokumentace lokalit východních Čech byly navštíveny lokality: PR Bažantnice v Uhersku, Biříčka a okolí, PR Černý důl, Hlinecko, Jičínsko, PR Komáří vrch, Lázně Bohdaneč a okolí, PR Maštale, Navorská jáma v Labském dole, PP Na Plachtě,

PR Niva Doubravy, Novohradecké lesy, PP Pod Zakletým. PR Polom, lom Rožmitál a okolí, Rychnovsko, PP U Císařské studánky, PP U Pohránovského rybníka, PP Vesecký kopec, Vraclav, PR Zemská brána.

Aktivní účast na konferenci Diverzita a ekologie hub 5 na Technické univerzitě ve Zvoleně (1. 3. 2018), účast na pracovním setkání Sekce pro výzkum diverzity a ochranu hub ČVSM v Hlavatcích u Tábora (20.–22. 4. 2018), účast na XXVI. Jarním setkání českých a slovenských mykologů v CHKO Kysuce (29. 6. – 1. 7. 2018), účast na schůzi expertního týmu k projektu TA ČR – Metodika druhové ochrany hub na Masarykově univerzitě v Brně (27. 8. 2018, účast na XIX. Setkání mladých mykologů v Proseči (okr. Chrudim) (18.–21. 10. 2018).

Biodiverzita pavučinců (*Cortinarius*) ve východních Čechách

Řešitel: Bc. Tereza Tejklová

Interní projekt č.: 180022

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Terénní průzkum vybraných lokalit východních Čech zaměřený na výzkum rozšíření pavučinců (*Cortinarius*) se zvláštním zřetelem na podrod pahřib (*Phlegmacium*). Přestože se jedná o kritickou skupinu, druhy v ní jsou velmi pestře zbarvené a atraktivní i pro laickou veřejnost. I díky tomu je řada druhů sekvenována a sekvence zařazeny v mezinárodní genové databázi GenBank a je tedy možné je porovnat s vlastními nálezy. Tento průzkum naváže na již získaná data z předchozích let. Sebrané položky vhodně doplní mykologický fond Muzea východních Čech. Projekt předpokládá spolupráci s RNDr. Janem Borovičkou, Ph.D. z Geologického ústavu AVČR a Ústavu jaderné fyziky AVČR, který využije sebraný materiál pro analýzy obsahu kovů.

Výsledky: Původním zaměřením projektu byl sběr pavučinců (*Cortinarius*), především z podrodu pahřib (*Phlegmacium*)

2. Vědecko-výzkumná činnost

na vybraných lokalitách východních Čech. Prioritně měly být navštíveny lokality, odkud jsou jen velmi kusé informace o výskytu těchto druhů. Tento původní plán nebylo vzhledem k extrémně suchému létu a podzimu ve východních Čechách dodržet. I s pomocí externích spolupracovníků byl proto shromážděn především srovnávací materiál i relativně běžných druhů nejen z území východních Čech. Z tohoto důvodu byly navštíveny především podmáčené lokality, rašelinné smrčiny apod. na území ČR (celkem 42 lokalit) a v jednom případě i na Slovensku. Během návštěv bylo zaznamenáno 52 taxonů, což představuje zhruba jednu desetinu z druhů rostoucích na území ČR.

Floristická dokumentace lokalit východních Čech

Řešitel: RNDr. Věra Samková, Ph.D.

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Floristická dokumentace východních Čech.

Výsledky: Uskutečněno 28 exkurzí (PP Na Plachtě, lom Rožmitál, písničky Plačice, Plesský les, les Kaltouz u Černilova, Březhradské písčiny, písčiny u Čeperky, rybník Baroch, slepé rameno Labe v Třebši, Nový Hradec Králové – Lesní hřbitov, rybník Kříž, Labský důl v Krkonoších, les Morava u Lanžova, rybník Tuří u Slavětína nad Metují, les Žďár u Jasenné).

Účast na floristickém kurzu České botanické společnosti v Poličce (11.–13. 7. 2018). Zúčastnilo se celkem 80 zájemců. Účast na semináři muzejních botaniků v Brně (16.–17. 10. 2018). Účast na konferenci České botanické společnosti v Praze (24.–25. 11. 2018).

Projekt „Databáze chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů Hradce Králové“ (ve spolupráci s ostatními pracovníky PO) pro Magistrát města Hradce Králové byl doplněn 5 nálezy rostlin. Příprava článku o floristickém kurzu

v Nové Pace a floristickém kurzu v Dobrušce. Při terénních exkurzích bylo nasbíráno přibližně 400 položek rostlin.

Entomofaunistická dokumentace východních Čech

Řešitelé: RNDr. Bohuslav Mocek, Miroslav Mikát

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sběr a dokumentace vybraných skupin hmyzu (mykoxylófažní Coleoptera, Lepidoptera, Diptera, Odonata) na vybraných lokalitách východních Čech.

Výsledky: Bylo realizováno 48 exkurzí (mimo EVL Kladruby): Bohdanečsko (Pohránov, „východočeská Sahara“, Kunětická hora, bývalý vojenský prostor Pardubičky, PP Choltice, Přelouč – Slavíkovy ostrovy, lom Rožmitál u Broumova, Plačice, pískovna Dubina, Březhradské písčiny

Za rok 2018 bylo evidováno cca 860 hodin práce (včetně prací na řešení interních vědeckých projektů) v oblasti vědy a výzkumu: terénní exkurze, determinace sběrů, zpracování materiálu a práce s fotodokumentací, mapovými podklady – lokalizace, preparace, zpracování faunistických údajů.

Březhradské písčiny – entomofaunistický průzkum lokality v letech 2018 a 2019

Řešitel: Miroslav Mikát

Interní projekt č.: 180016

Termín dokončení: dvouletý výzkumný úkol

Charakteristika: V roce 2009 se řešitel spoluatorsky podílel na posudku (nařízená doplňující studie EIA) pro předmětné území (Mikát & Mocek 2009). Lokalita byla vyhodnocena jako velmi hodnotné území, především pro nelesní (zejména psammofilní) entomofaunu. Další příležitostné exkur-

ze v následném období potvrdily hodnotu území, některé významné nálezy byly publikovány (Bogusch & al 2011, Mertlík 2011, Mikát 2011). Souhrnné aktualizované zhodnocení entomofauny pro tuto lokalitu dosud chybí.

Výsledky: V roce 2018 realizována první etapa, tj. excerpce dostupných dat z let 2009–2017, a vlastní terénní průzkum: 9 terénních exkurzí s následným zpracováním materiálu (preparace, lokalizace, determinace). Z období 2009–2017 bylo excerpcí dostupných dat získáno 1 541 faunistických záznamů. V roce 2018 (na základě zaznamenaných pozorování a determinovaných dokladů) bylo získáno 545 dalších faunistických záznamů. Celkem je tedy z lokality k dispozici databáze o 2 086 záznamech.

Entomofaunistická dokumentace areálu Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem

Řešitel: RNDr. Bohuslav Mocek

Interní projekt č.: 180017

Termín dokončení: čtyřletý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem projektu (plánovaná doba řešení: 2018–2021) je zjištění biodiverzity a druhového složení entomofauny na území evropsky významné lokality Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem. Výzkum je zaměřen na vybrané skupiny hmyzu, především mykoxylófažní Coleoptera (brouci), Lepidoptera (zejména motýli s denní aktivitou), Diptera (dvoukřídli) a Odonata (vážky). Kromě standardních metod terénního průzkumu (smyk, sklepávání, prosev) jsou pro dokumentaci cílových skupin sběru používány odchytové pasti exponované celé vegetační období (Malaiseho pasti, stromové pasti) nebo jednorázové (Moerickeho pasti, zemní pasti). Vzorky ze všech druhů pastí konzervované v 75 % etylalkoholu jsou výběrově tříděny do řádů. Část lihových sběrů je repreparována do formy exsikátu.

Výsledky: Realizováno bylo 15 terénních exkurzí, prováděn byl individuální sběr a odchyty do pastí, dne 28. 7. 2018 lov na světlo. Získáno 20 vzorků z lapacích zařízení, z nichž byl selektován a konzervován lihový materiál pro vyřídění cílových skupin. Repreparací bylo získáno cca 500 exsikátových exemplářů brouků (Coleoptera) k determinaci a zařazení do sbírek. Ostatní materiál je evidován v doprovodné evidenci. Část materiálu byla determinována (č. externích determinátorů) do druhové úrovně a faunisticky podchycena v databázi, celkem 200 záznamů. Z nočního lovu při akci pořádané ve spolupráci s východočeskou pobočkou České společnosti entomologické bylo zaznamenáno 40 druhů motýlů. V terénu byla pořizována fotodokumentace stanovišť, archivováno bylo 200 digitálních snímků. Rozsah práce na projektu evidovaný rok 2018 ve výkazech VaV je 278 hodin.

Kavernikolní druhy čeledi Phoridae (Diptera)

Řešitel: RNDr. Bohuslav Mocek

Interní projekt č.: 180018

Termín dokončení: čtyřletý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem projektu je odborné vyhodnocení studijního lihového materiálu dvoukřídlých, který byl v letech 1990–2010 postupně získán z různých terénních výzkumů jeskyní a sutí externími spolupracovníky.

Výsledky: Byla provedena determinace podle čeledí, signace lokalitami a částečná determinace lihových sběrů z jeskyní, sutí a savčích nor v počtu asi 200 lihových sběrů. U materiálu čeledi Phoridae bylo do druhové úrovně determinováno 150 exemplářů. Byla založena bibliografická databáze zdrojů k tématice jeskynní fauny dvoukřídlých se zaměřením na čeleď Phoridae, shromážděno bylo 50 citací, které budou průběžně excerpovány. Seznam determinovaných druhů z jeskyní ČR zahrnuje v současnosti 22 druhů čeledi Phoridae.

Hnízdní biologie ptáků v přirozených stromových dutinách

Řešitel: Mgr. Martin Paclík, Ph.D.

Interní projekt č.: 180019

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sběr údajů o hnízdění ptáků ve stromových dutinách. Studium stromových dutin je opomíjeno kvůli nižší nabídce dutin v hospodářských lesích a vyšší technické náročnosti kontrol dutinových hnízd. Většina poznatků o dutinově hnízdících ptácích tak pochází ze studia umělých hnízdních budek, při němž ale hrozí zatížení výsledků metodickými artefakty.

Výsledky: V lesích v okolí Lázní Bohdaneč byla mapována teritoria datlovitých ptáků a kontrolována hnízda všech dutinových druhů ptáků. Terénní práce probíhaly 2–3krát týdně od začátku dubna do konce června. Výsledkem jsou mapy s lokalizací pozorovaných jedinců při jednotlivých snímcích, charakteristika hnízdních dutin/stromů a hnízdní karty s historií každého sledovaného hnízda. Publikačními výstupy za rok 2018 jsou níže uvedený článek v recenzovaném časopise, rukopis Paclík M., Misík J. & Weidinger K. (in prep.): The importance of being “in” – nest defence in a primary cavity-nester against the nest usurper (připraven k zaslání do redakce) a faunistická data zveřejněná v online databázi birds.cz.

Savci východních Čech

Řešitel: Mgr. Josef Hotový

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Dokumentace fauny drobných savců vybraných lokalit východních Čech standardními zoologickými metodami (sčítání netopýrů na zimovištích, vyhledávání letních úkrytů a sčítání mateřských kolonií netopýrů, sledování netopýrů pomocí ultrazvukového detektoru, odchty

netopýrů do nárazových sítí, odchty drobných pozemních savců do pastí, rozbory vývržků dravců a sov).

Výsledky: Bylo provedeno sčítání netopýrů v zimovištích (štola Portál, pevnost Dobrošov, Herlíkovicke štoly, zimoviště v okolí Dvora Králové nad Labem, zimoviště v Orlických horách) a sčítání mateřských kolonií netopýrů (letní kolonie v povodí dolního toku Orlice, letní kolonie v okolí Dvora Králové nad Labem, netopýří budky v Městských lesích Hradec Králové). Dále byly provedeny odchty netopýrů a drobných pozemních savců v prostoru Kamenolomu Rožmitál. Odchty netopýrů přinesly velmi zajímavé výsledky (byly odchyceny 2 druhy netopýrů, jejichž výskyt nebyl z celého Broumova dosud znám). Na mezinárodní konferenci Zoologické dny konané ve dnech 8.–9. 2. 2018 v prostorách České zemědělské university v Praze byla přednesena přednáška „Druhové složení a početnost letounů zimujících v pevnosti Dobrošov a štola Portál (1981–2018)“.

Výzkum a dokumentace rodu Taraxacum se specializací na sect. Palustris

Řešitel: Jaroslav Zámečník, DiS.

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Rod *Taraxacum* patří mezi taxonomicky velice komplikovanou a doposud nedostatečně probádanou skupinu cévnatých rostlin. Botaniky byla tato skupina dlouhou dobu opomíjena a v herbářových sbírkách se nachází minimální množství dokladů, které jsou navíc poměrně nekvalitně preparovány. Pampelišky sekce *Palustris* patří mezi kriticky ohrožené a vymírající druhy. Cílem práce je revize všech historických lokalit pampelišek sect. *Palustris* na území České republiky a postupné studium v rámci areálu sekce.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Taraxacum serotinum je jediným zástupcem sekce *Dioszegia* rostoucím na území ČR. Patří mezi kriticky ohrožené druhy a jako jedna z mála pampelišek kvete především v srpnu a září. V roce 2018 bylo zahájeno podrobné mapování recentního výskytu druhu na jižní Moravě. PP Bílý kopec u Čejče zahrnuje komplex teplomilných travnatých stepí a stepních strání mezi obcemi Mutěnice a Čejč. *Taraxacum serotinum* zde roste nejčastěji na výhrabcích z nor králíků či na erodovaných stráních.

Pampeliška nizozemská (*Taraxacum hollandicum*) patří mezi častěji se vyskytující druhy ve východních Čechách. Je vázaná na mokřadní a slatinné louky.

Pampeliška jižní (*Taraxacum austrinum*) patří v ČR mezi kriticky ohrožené a vymírající druhy a recentně je známa ze dvou lokalit – od Uhlířské Lhoty v okrese Kolín a od Čakova v okrese České Budějovice.

Pampeliška bavorská (*Taraxacum bavaricum*) je charakteristický druh vápnitých slatin, travertinových prameništ či mokřadů na vápnitém podloží. Patří mezi kriticky ohrožené druhy.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výsledky: V roce 2018 byly provedeny rozsáhlé výsevy studijního materiálu pod evidenčními čísly:

102/2012, 244/2014, 322/2015, 331/2016, 333/2016, 346/2016, 349/2016, 352/2016, 353/2016, 355/2016, 356/2016, 358/2016, 360/2016, 361/2016, 362/2016, 363/2016, 365/2016, 366/2016, 390/2016, 393/2017, 398/2017, 403/2017, 405/2017, 408/2017, 409/2017, 411/2017, 413/2017, 419/2017, 423/2017, 428/2017, 430/2017, 432/2017, 434/2017, 435/2017, 436/2017, 442/2017, 443/2017, 444/2017, 445/2017, 449/2017, 453/2017, 457/2017, 459/2017, 460/2017, 467/2017, 468/2017, 469/2017, 470/2017, 471/2017, 500/2018, 509/2018, 510/2018, 511/2018, 513/2018, 518/2018, 531/2018 a 532/2018.

Dále je v kultuře drženo 43 „matečnic“, tj. rostlin, z kterých je nutné získat semeno a následně provést výsev (evidenční čísla – 471/2018 až 507/2018, 516/2018, 520/2018, 523/2018 až 527/2018). Celkově bylo v roce 2018 založeno 90 kultivací *Taraxacum* sect. *Palustris* a 17 kultivací druhů z ostatních sekcí. Celkem bylo tedy vysazeno 1 300 exemplářů.

Pěstovány jsou především druhy extrémně vzácné nebo doposud vědě neznámé nebo ty, které jsou na hranici vymření, a je žádoucí získat kvalitní nažky k dlouhodobému uložení, které mohou v budoucnosti sloužit pro záchranu jednotlivých druhů v přírodě.

Vzhledem k extrémně suché zimě a následně i extrémně teplému jaru 2018 nemohla být realizována většina plánovaných terénních exkurzí, protože většina rostlin byla v přírodě velmi špatně vyvinutá a velmi rychle odkvetla (zvláště na lokalitách v nížinách). 13. až 16. 4. 2018 byla realizována sběrná terénní exkurze do severního Chorvatska ve spolupráci s doc. RNDr. B. Trávníčkem, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci) a s RNDr. V. Žilou (Gymnázium Strakonice). 24. 4. 2018 – terénní exkurze na fragmenty slatinných luk v okolí obcí Chlumec nad Cidlinou, Nový Bydžov, Sběř,

Smidary a Hořice. 27. 4. až 30. 4. 2018 byla realizována sběrná terénní exkurze na vybrané lokality slatinných luk na jižní Moravě, do Bílých Karpat a do okolí Milotic nad Bečvou; dále na západ Slovenska do území CHKO Zahorie, CHKO Strážovské vrchy a CHKO Malé Karpaty. 3. 5. 2018 – terénní exkurze na Příbramsko. 4. 5. 2018 – terénní exkurze na lokalitu Žďárná na Prostějovsku. 6. 5. 2018 – terénní exkurze na lokality mezi Bělou pod Bezdězem, Doksy, Mimoní a Ralskem. 8. 5. 2018 – terénní exkurze na lokalitu Žďárná na Prostějovsku. 9. 5. 2018 – terénní exkurze na Českomoravskou vrchovinu mezi Hlinskem a Velkým Meziříčím společně s doc. RNDr. B. Trávníčkem, Ph.D. 21. až 23. 9. 2018 - terénní exkurze na stepní lokality jižní Moravy z důvodu mapování *Taraxacum serotinum*.

Byl odevzdán finální rukopis dvou kapitol do knihy o rostlinných endemitech České republiky (editor Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D., Botanický ústav AV ČR Průhonice) týkající se druhů – *Taraxacum indigenum* (sect. *Palustris*) a *Taraxacum alpestre* (sect. *Alpina*). Kniha by měla vyjít v roce 2019.

Byly provedeny rozsáhlé práce na rukopise článku „Recentní nálezy bahenních pampelišek (*Taraxacum* sect. *Palustris*) v České republice. (Poznámky k rodu *Taraxacum* v České republice. III.), včetně kreseb listů všech druhů uvedených v práci, dále byly zpracovány komentáře pro vybrané druhy a mapy rozšíření. Práce by měla být dokončena a publikačně zhodnocena v roce 2021.

Dokončené publikační výstupy:

- Dudáš M. & Zámečník J. (2018): New records of *Taraxacum cognatum* Kirschner & Štěpánek from Western Slovakia. – *Thaiszia – J. Bot.*, Košice, 28 (1): 1-5.
- Trávníček B., Marciniuk P., Marciniuk J., Žíla V., Oklejewicz K., Wolanin M. & Zámečník J. (2018): New *Taraxacum* species (Asteraceae) for Poland. – *Tübitak, Turkish Journal of Botany*, 42: 756-772, doi:10.3906/bot-1802-28.

Flora exsiccata Rei publicae Bohemorum a Museo Bohemiae Orientalis in Hradec Králové – exsikátová sbírka

Ředitel: Jaroslav Zámečník, DiS., RNDr. Věra Samková, Ph.D.
Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem exsikátové sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové je získání srovnávacího materiálu jednotlivých druhů cévnatých rostlin především z Evropy, v souladu se sbírkotvorným plánem fondu Botanika. Botanická sbírka instituce tak bude rozšířena o kvalitní srovnávací a dokladový materiál, který je nezbytný pro kvalitní odbornou botanickou práci a zároveň se zvýší i národní význam krajské herbářové sbírky, která je vedena ve světovém seznamu herbářových sbírek pod zkratkou „HR“.

Výsledky: Byl proveden sběr a preparace 6 druhů cévnatých rostlin (*Melampyrum pratense* ze dvou lokalit, *Melampyrum subalpinum* ze třech lokalit, *Teesdalia nudicaulis*). Průběžně probíhaly práce na cizojazyčných schedách a taxonomických poznámkách pro vydání první centurie exsikátové sbírky, která je plánována na rok 2020.

PUBLIKACE

V seznamu publikačních výstupů jsou zahrnuty i ty, které mají v roce 2017, ale vyšly až v roce 2018.

Publikace s impact faktorem

Trávníček B., Marciniuk P., Marciniuk J., Žíla V., Oklejewicz K., Wolanin M. & Zámečník J. (2018): New *Taraxacum* species (Asteraceae) for Poland. – *Tübitak, Turkish Journal of Botany*, 42: 756-772, doi:10.3906/bot-1802-28.

Odborná kniha

Brádle V. (2018): Mincovní depot z Vamberka. Bílé peníze Vladislava II. Jagellonského a Ludvíka Jagellonského. – *Fontes Musei Reginaehradecensis 22*, Hradec Králové.

Horník P., Bláha R., Sehnoutková P. & Mazáč M. (2018): Zdechovice, středověké pohřebiště. – *Archeologie východních Čech, Supplementum 2*, Hradec Králové.

Hutečka J., Šrámek J. a kol. (2018): Mlhy na Chlumu. Prusko-rakouská válka v optice moderní historiografie, Hradec Králové.

Chvojka A. & Šrámek J. (eds.) (2018): *Kleine Enzyklopädie des Preussisch-Österreichischen Krieges zur Exposition des Kriegesmuseums 1866 Chlum*. Hradec Králové.

Chvojka A. & Šrámek J. (eds.) (2018): *Malá encyklopedie prusko-rakouské války k expozici Muzea války 1866 na Chlumu* (2. přepracované a rozšířené vydání). Hradec Králové.

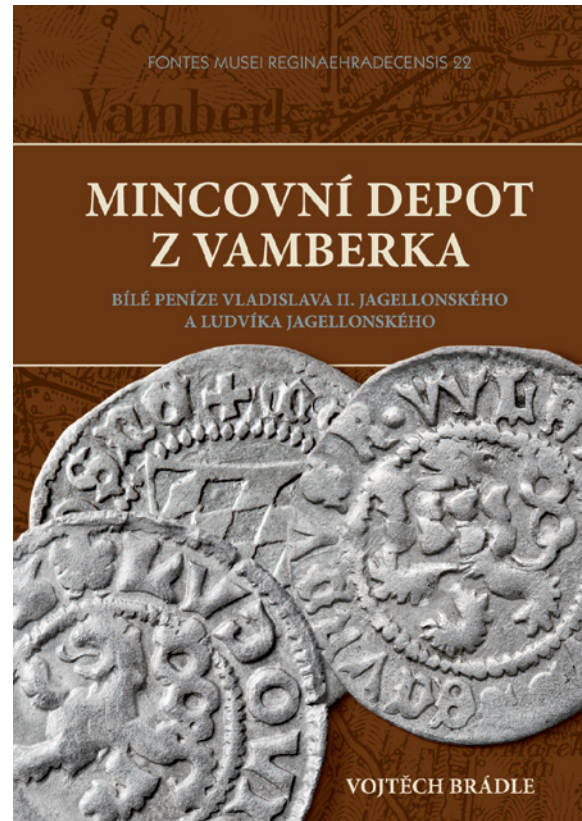
Jakl J. (2018): *Salon republiky*. Hradec Králové.

Šrámek J., Kessler V. a kol. (2018): 130 let Komitétu pro udržování památek z války roku 1866 (1888–2018). Hradec Králové.

Kapitola v odborné knize

Koritenská P. (2018): Dívky v lavicích a ženy za katedrou. In: Kasper T., Kasperová D. & Pánková D.: *Národní školství za první československé republiky*. Praha: 67–83.

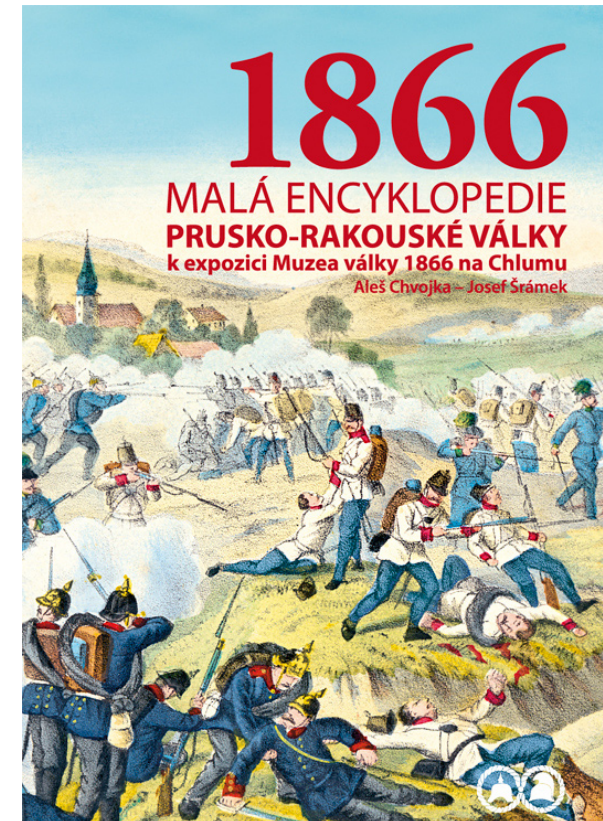
Pospíšilová J. (2018): Vznik a osudy pomníků padlých v Hradci Králové. In: kolektiv autorů: *Památník padlých legionářů 4. čs. střeleckého pluku v Hradci Králové*. Praha: 14–23.

Šrámek J. (2018): Břevnov mezi Broumovem a Rajhradem. K vnitřní struktuře klášterní domény v první polovině 15. století. In: Chládek O., Petráček T., Síč J. & Stachurová Kucrová V. (eds.): *Jdi svou cestou a nech lidi mluvit. Variety sociálních a kulturních dějin*. Praha: 96–113.

Článek ve sborníku

Jílek J., Kopřivová J., Horník, P. & Hylmarová M. (2017): Kostrový hrob z pozdní doby římské v Lovčicích, okr. Hradec Králové. In: Droberjar E. & Komoróczy B. (eds.), *Římské a germánské spony ve střední Evropě (Archeologie barbarů 2012)*. – *Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 53*: 497–513, Brno.

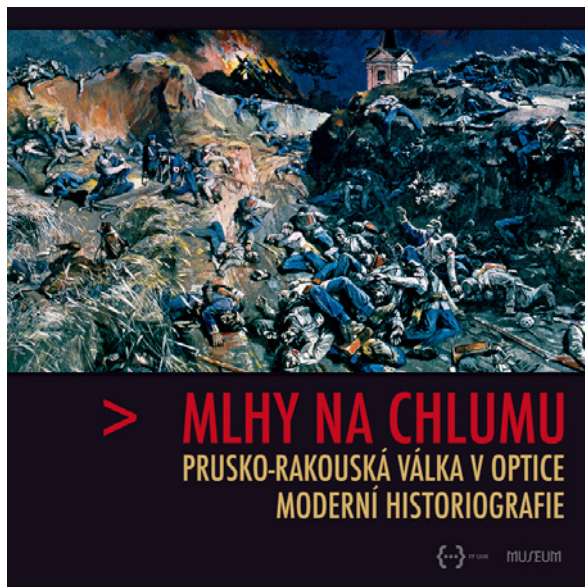

Kessler V. & Šrámek J. (2018): “Kdybychom na ty padlé zapomněli, je to, jako by zemřeli podruhé.” Sepulkrální památky na královéhradeckém bojišti z roku 1866. In: *Epigraphica et Sepulcralia 8. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, 8: 277–300, Praha.

Šrámek J. (2018): Založení kláštera cisterciáček v Pohledu v kontextu řádového ideálu a fundačních aktivit šlechty v českých zemích 12. a 13. století. – *Havlíčkobrodsko 32*: 3–33, Havlíčkův Brod.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Publikace v recenzovaném periodiku

- Brádle V.** (2017): Kladské peníze českého typu Oldřicha z Hardeka. – Numismatické listy 72: 54–66.
- Brádle V.** (2017): Tolar Jeronýma Šlika ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové. – Numismatické listy 72: 169–170.
- Brádle V.** (2017): Uherské stříbrné zemské mince v českých hromadných nálezech z druhé poloviny 17. a první poloviny 18. století. – Denarius 6: 58–61.
- Doležal J. & Zámečník J.** (2018): Nové nálezy chlupáčků (rod *Pilosella*) ve východních Čechách. Část I. – Dolní Poorličí. – Zprávy České botanické společnosti, Praha, 53: 11–29.
- Dudáš M. & Zámečník J.** (2018): New records of *Taraxacum cognatum* Kirschner & Štěpánek from Western Slovakia. – *Thaiszia – J. Bot.*, Košice, 28 (1): 1–5.
- Horník P. & Jílek J.** (2018): Nález delfínovité ataše vědra typu Eggers 18 z Dvora Králové nad Labem (okr. Trutnov). – *Archeologie východních Čech* 14 (2017): 85–98.

- Ján S. & Tejklová T.** (2018): Nález škrárky hvězdčovitě na Klatovsku. – *Mykologický Sborník*, 95(3): 81–88.
- Jílek J. & Horník P.** (2017): Výzbroj a výstroj z doby římské ve východním Polabí. Hroby bojovníků a jejich interpretace. – *Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV* 62: 61–100.
- Juráček J.** (2018): Vektorová analýza údolních os ve vztahu ke geologickým strukturám v povodí Honkova potoka u Semil. – *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy* 36: 3–14.
- Juráček J.** (2018): Vývoj poznání tektoniky české křídové pánve. 3. část (1901–1945). – *Acta Musei Reginahradecensis s. A.*, 37: 59–90.
- Mangel T. & Horník P.** (2018): Laténský hrob a další nálezy se Smiřic-Zderazi, okr. Hradec Králové. Příspěvek k poznání hrobové garnitury s rozdílnými nánožníky. – *Archeologie východních Čech* 12 (2016): 40–55.
- Mocek B.** (2018): Vladimír Zeman, CSc. – 85letý. – *Acta Musei Reginahradecensis s. A.*, 37: 91–93.

- Mückstein P. & Mocek B.** (2018): A catalogue of the type specimens of beetles (Coleoptera) deposited in the Museum of East Bohemia, Hradec Králové. Part 2: Scarabaeidae: Cetoniinae (including Trichiini). – *Acta Musei Reginahradecensis s. A.*, 37: 5–21.
- Novák M. & Horník P.** (2018): Nové lužické hroby z Lochenic (okr. Hradec Králové). – *Archeologie východních Čech* 13 (2017): 37–54, Hradec Králové.
- Novák M.** (2018): Solitérní bronzové sekery ze sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové. – *Archeologie východních Čech* 14 (2017): 48–84, Hradec Králové.
- Paclík M.** (2018): Smišená snůška sýkory koňadry (*Parus major*) a sýkory modřinky (*Cyanistes caeruleus*) ve stromové dutině. – *Panurus* 27: 61–65.
- Ploch I., Kiersnowski H., Raszyński P., Šimůnek Z., Štamberg S., Voigt S., Wojewoda J. & Zajíc J.** (2018): First comprehensive investigation of the Permian Intra-Sudetic basin – new transnational point project. – *Folia, Special Volume*, 2018: 67, Praha & Plzeň.
- Raczyński P., Kiersnowski H., Ploch I., Šimůnek Z., Štamberg S., Voigt S., Wojewoda J. & Zajíc J.** (2018): Life in the early Permian – Paleontological expedition near Tłumaczów (Intrasudetic synclinorium, Poland-Czech border area). – *Folia, Special Volume*, 2018: 71, Praha & Plzeň.
- Samková V.** [eds.] (2018): Výsledky floristického kurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Dobrušce 8. – 11. června 2017. – *Acta Musei Reginahradecensis, s. A.*, 37: 47–58.
- Šrámek J.** (2018): Bojiště z roku 1866 u Hradce Králové jako místo historické paměti sui generis. Příspěvek ke genezi památkové zóny z prusko-rakouské války v letech 1866–1996. – *Časopis Společnosti přátel starožitností* 4: 203–220.
- Štamberg S. & Lapacík M.** (2018): Nové zoopaleontologické nálezy v plouznickém obzoru (pennsylvan) podkrkonošské pánve. – *Geoscience Research Reports*, 51 (2): 103–106.
- Štamberg S.** (2018): Actinopterygians of the family Aeduellidae in the Permo-Carboniferous basins of the Czech Republic. – *Folia, Special Volume*, 2018: 90, Praha & Plzeň.

- Štamberg S.** (2018): Actinopterygians of the Permian locality Buxières-les-Mines (Bourbon-l'Archambault Basin, France) and relationship to other early Actinopterygians. – Fossil Imprint, 74 (3–4): 245–291.
- Tejklová T. & Zíbarová L.** (2018): A contribution to the knowledge of lignicolous fungi of „Podunajská nížina“ Lowland (Slovakia). – Catathelasma 19: 1–80.
- Tejklová T.** (2018): Houby bohदानeckého lázeňského parku a okolí (východní Čechy). – Acta Musei Reginae-hradecensis, s. A. 37: 19–46.
- Zámečník J. & Samková V.** (2018): *Linaria genistifolia*. – In: Lustyk P. & Doležal J. (2018) [eds], Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVI. – Zprávy České botanické společnosti, Praha, 53: 87–88.
- Publikace v nerecenzovaném periodiku**
- Bláha, R. & Hejhal, P.** (2018): Pravěký objekt ve Mžanech (okr. Hradec Králové). – Archeologie východních Čech 12(2016): 79–83.
- Bláha, R.** (2018): Dokumentace výkopu pro plynovod na Velkém náměstí v Hradci Králové. – Archeologie východních Čech 12(2016): 88–92.
- Bláha, R.** (2018): Drobné nálezy středověké keramiky z Hradce Králové v roce 2011. – Archeologie východních Čech 12(2016): 93–96.
- Bláha, R.** (2018): Pravěký objekt ve Smidarské Lhotě. – Archeologie východních Čech 13(2017): 136–140.
- Bláha, R.** (2018): Nové doklady středověkého osídlení z Chelčického ulice na Pražském Předměstí v Hradci Králové. – Archeologie východních Čech 13(2017): 141–146.
- Bláha, R.** (2018): Výzkum ve dvoře domu čp. 143–144 na Velkém náměstí v Hradci Králové. – Archeologie východních Čech 14(2017): 209–215.
- Bláha, R., Horník, P. & Novák, M.** (2018): Přírůstky archeologické sbírky AO VČ v roce 2016. – Archeologie východních Čech 12(2016): 113–133.
- Brádle V.** (2018): Čtyři starší mincovní nálezy ze stavenišť v Hradci Králové. – Sběratelské zprávy, 146: 89–93.
- Doležal J., Halda J. P., Kučera J. & Samková V.** (2018): Hodnocení činnosti Východočeské pobočky ČBS za rok 2017. – Východočeský botanický zpravodaj, Hlinné, 19/2018: 20–22.
- Horník P. & Novák M.** (2018): Neolitické osídlení v tělese silnice I/33 na k.ú. Rodov (okr. Hradec Králové). In: Sklenář, K. (ed.): Archeologické výzkumy v Čechách 2017. – Zprávy ČAS – suplement, 109: 21, Praha.
- Horník P. & Novák M.** (2018): Objekt ze starší doby římské v Ruseku (okr. Hradec Králové). – Archeologie východních Čech 14 (2017): 205–208.
- Horník P. & Novák M.** (2018): Sídlíště z mladší doby bronzové v Sendražicích (okr. Hradec Králové). In: Sklenář, K. (ed.): Archeologické výzkumy v Čechách 2017. – Zprávy ČAS – suplement, 109: 21, Praha.
- Horník P. & Pešta M.** (2018): Nález sekery se srdčitým schůdkem na pomezí k.ú. Brloh a Jankovice. – Archeologie východních Čech 12 (2016): 84–87.
- Kessler V. & Šrámek J.** (2018): Otec válečných hrobů. Jan Nepomuk Steinský: Muž, kterému památka válečných obětí nebyla lhotejná. – Dějiny a současnost, 6: 30–33.
- Koritenská P.** (2018): „Nová“ nemocnice v Hradci Králové – 90 let zpátky v čase. – Scan 28/1: 7.
- Koritenská P.** (2018): „Nová“ nemocnice v Hradci Králové – 90 let zpátky v čase. – Scan 28/2: 7.
- Koritenská P.** (2018): „Nová“ nemocnice v Hradci Králové – 90 let zpátky v čase. – Scan 28/3: 10.
- Koritenská P.** (2018): „Nová“ nemocnice v Hradci Králové – 90 let zpátky v čase. – Scan 28/4: 8.
- Koritenská P.** (2018): Město Hradec Králové a období Československé republiky. Návštěva prezidenta Masaryka v Hradci Králové v roce 1929. Část 1. – Občasník studijní a vědecké knihovny 11/1: 20–23.
- Koritenská P.** (2018): Město Hradec Králové a období Československé republiky. Návštěva prezidenta Masaryka v Hradci Králové. Část 2. – Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové 11/2: 18–20.
- Koritenská P.** (2018): Osvěta v obrazech. Část 1. Karel Slavoj Amerling zakladatel českého školního obrazu. – Scan 28/1: 22–23.
- Koritenská P.** (2018): Osvěta v obrazech. Část 2. Nakladatelé 2. poloviny 19. století. – Scan 28/2: 26–27.
- Koritenská P.** (2018): Osvěta v obrazech. Část 3. Nakladatel Karel Jánský. – Scan 28/3: 20–21.
- Koritenská P.** (2018): Osvěta v obrazech. Část 4. Pohádky na školních obrazech. – Scan 28/4: 28–31.
- Lukášová K.** (2018): Tři zapomenuté osudy žen...střípky z historie rodu Schaumburg-Lippe. – Rodným krajem 56: 41–42.
- Lukášová K.** (2018): Vzpomínání na pobyt Karla Čapka v Hradci Králové. – Rychnovský deník, 3. 10. 2018: 4.
- Paclík M.** (2018): Jak a proč odborně psát o ptácích? – Ptačí svět 4/2018: 9–13.
- Pospíšilová J.** (2018): Cesta k „Vítěznému únoru“, 1. část. – Radnice č. 5: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Cesta k „Vítěznému únoru“, 2. část. – Radnice č. 6: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Hradec ve dnech únorové krize, 1. část. – Radnice č. 7: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Hradec ve dnech únorové krize, 2. část. – Radnice č. 8: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Na hraně mezi válkou a mírem, 1. část. – Radnice č. 29: 4.
- Pospíšilová J.** (2018): Na hraně mezi válkou a mírem, 2. část. – Radnice č. 30: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Na hraně mezi válkou a mírem, 3. část. – Radnice č. 31: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Ochotníci divadelního spolku Klicpera v národních službách. – Radnice, mimořádné číslo k 28. 10. 1918: 6.
- Pospíšilová J.** (2018): Pražské revoluční vření a hradecký klid. – Radnice č. 25: 4.
- Pospíšilová J.** (2018): Revoluční rok 1848 a jeho královéhradecké ohlasy. – Radnice č. 24: 2.
- Pospíšilová J.** (2018): Tank osvoboditelů se stal symbolem zrady. – Radnice č. 26: 2.
- Pražáková M.** (2018): Z historie Hradce Králové – Josef Škoda. – Scan 28/3: 22–24.
- Pražáková M.** (2018): Z historie Hradce Králové – Josef Škoda. – Scan 28/4: 23–24.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Pražáková M. (2018): Z historie Hradce Králové – Kotěra a muzeum. – Scan 28/1: 24–25.

Pražáková M. (2018): Z historie Hradce Králové – Kotěra a muzeum. – Scan 28/2: 32–33.

Špaček J., Koritenská P. & Liebichová I. (2018): Osmdesát let ve zdech Porodnické a gynekologické kliniky aneb quo vadis v péči o ženu v Hradci Králové? – Scan 28/4: 9–11.

Šrámek J. & Matoušek J. (2018): Pohnutá historie pomníku Wilhelma prince zu Schaumburg-Lippe na Chlumu – příběh s dobrým koncem. – Bellum 1866 2: 54–62.

Šrámek J. (2018): Odkaz "Otce vojenských hrobů z prusko-rakouské války" Jana Nepomuka Steinského. – Bellum 1866 1: 32–37.

Šrámek J. (2018): Příspěvek k dílu Josefa Simona a postavení dějepisceví prusko-rakouské války 1866 v éře první Československé republiky. – Bellum 1866 2: 77–82.

Tejtklová T. & Kramoliš J. (2018): Mykoflora přírodní památky Rychnovský vrch. – Orlické hory a Podorlicko 25(1–2): 193–235.

Konferenční abstrakta

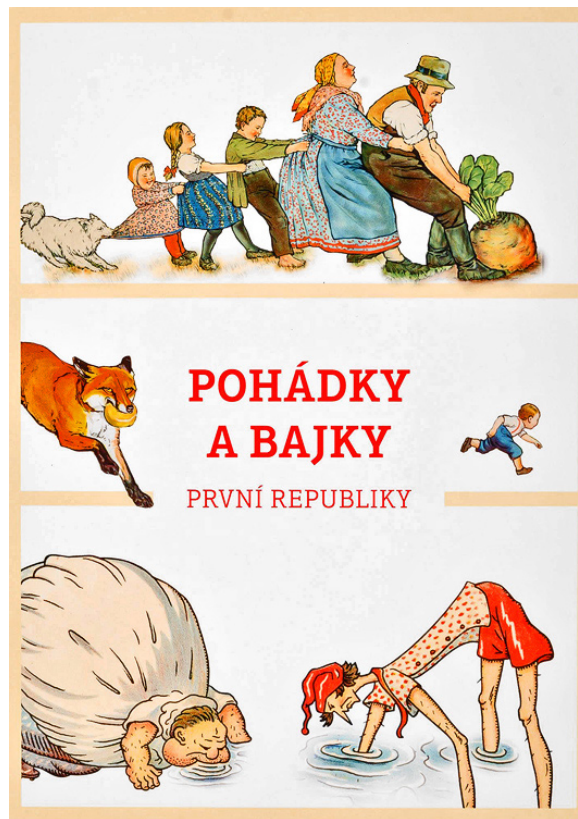
Juráček J., Čech S., Zachariáš J. & Melichar R. (2018): Post-Variscan tectonics of eastern part of the Bohemian Cretaceous Basin (Czechia). – *Geology, Geophysics & Environment*, 44 (1): 164–165. Krakow.

Juráček J. (2018): Transpressional base of the cuesta morphotectonics in eastern part of the Bohemian Plateau (Czechia). – In: Máčka Z., Ježková J., Nováková E. & Kuda F. (eds.): *Proceedings of the conference State of geomorphological research in 2018*, April 25 – 27, Vílanec, 22–23. Brno.

Ostatní

Jakl J. (2018): Hradec Králové na historických pohlednicích z přelomu 19. a 20. století (kalendář 2019), Hradec Králové.

Koritenská P. (eds.) (2018): *Pohádky a bajky první republiky*. Hradec Králové.

Redakční činnost

Archeologie východních Čech 12

Provedena sazba a navazující korektury. Svazek vyšel tiskem v únoru 2018.

Archeologie východních Čech 13 a 14

Vzhledem k vysokému počtu příspěvků z uzávěrky v září 2017 bylo přestoupeno k rozdělení do dvou svazků. V roce 2018 proběhlo recenzní řízení, zapracování připomínek autorů, příprava k sazbě, předtisková příprava a související korektury. Svazek AVČ 13 vyšel tiskem v srpnu 2018 a svazek AVČ 14 v prosinci 2018.

Archeologie východních Čech 15

Na konci října 2018 byl uzavřen příjem příspěvků pro svazek AVČ 15. Ze zaslanych článků byly redakční radou vybrány ty, které splňují parametry recenzované studie a byly odeslány vybraným recenzentům k posouzení.

Archeologie východních Čech – Supplementum 2

V prvním pololetí roku 2018 byla redakčně zpracována recenzovaná monografie: Horník, P. – Bláha, R. – Sehnoutková, P. – Mazáč, M. 2018: *Zdechovice, středověké pohřebiště*. *Archeologie východních Čech – Supplementum 2*. Hradec Králové. Supplementum vyšlo tiskem v dubnu 2018.

Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.

Ročník 37 (2018) časopisu byl nejdříve publikován on-line (ISSN 2571–1628) a v závěru roku 2018 byl vydán v tištěné podobě (ISSN 0231–9616). Nové číslo přírodovědeckého časopisu obsahuje 5 různorodých oborových článků – P. Mückstein & B. Mocek: A catalogue of the type specimens of beetles (Coleoptera) deposited in the Museum of East Bohemia, Hradec Králové. Part 2: Scarabaeidae: Cetoniinae (including Trichiini), T. Zapletal: Maximální růst tolstolobce pestrého (*Hypophthalmichthys nobilis* Richardson) v severovýchodních Čechách, T. Tejtklová: Houby bohdanečského lázeňského parku a okolí (východní Čechy), V. Samková: Výsledky floristického kurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Dobrušce 8.–11. června 2017, J. Juráček: Vývoj poznání tektoniky české křídové pánve. 3. část (1901–1945) a 1 bibliografický článek – B. Mocek: Vladimír Zeman, CSc. – 85letý. Jsou sbírány podklady pro ročník 38, který by měl vyjít v roce 2019.

KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

Během roku 2018 bylo vystaveno 91 odborných vyjádření pro orgány státní správy a samosprávy, a to především na adresu Odboru památkové péče Magistrátu města Hradec Králové. Vyjádření k územnímu plánu obcí Babice a Bohuslavice; KoPÚ obce Stěžery; PSZ obce Křičov, Králova Lhota, Líšnice, Milovice u Hořic, Kozojedy, Prasek a Trpišovice; PSZ obce Přelovice, plánu společných zařízení obce Loučná Hora, Dohalice/Mžany a Skřivany.

Odborní pracovníci archeologického pracoviště konzultovali, oponovali či vedli 5 bakalářských nebo magisterských diplomových prací studentů UHK a UPCE. Vypracován byl posudek disertační práce Mgr. P. Drnovského (UHK) „Hmotná kultura na panských sídlech severovýchodních Čech. Každodennost ve středověku pohledem archeologie.“

Historické oddělení

Vypracován byl recenzní posudek na připravovanou publikaci o brakteátovém depotu z Levínské Olešnice (P. Schneider a kolektiv); recenzní posudek publikace Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze „Od školdozorce k inspektorovi“ – Historie školní inspekce; na článek „Drobný příspěvek k nejstarší břevnovské sfragistice pro sborník Brno v minulosti a dnes“; na článek „Na pomezí elit – sebezprezentace a sociální sítě nobilitovaných měšťanských rodin na příkladu olomouckých Salczarů“ pro časopis *Historica Olomucensia*); na článek „Muži pod praporem Württembergova pluku: Geografický původ příslušníků rakouského pěšího pluku č. 73 ve válečném tažení roku 1866“ pro časopis *Historická geografie*; články „Zur Beweiskraft von Traditionsnotizen im österreichischen Raum“; „Urkunden und Zeugen im Rechtsleben des Hochmittelalters“; „Ad solam memoriam oder ut plena fides adhibeatur? Zu notariell beglaubigten Transsumpten aus bayerischen und österreichischen Urkundenbeständen“; „Creating bonds, creating memories. Monasteries Kladruba

and Opatovice in twelfth century and their forgeries“; „Der Landesfürst als Lehensherr – Urkundliche Quellen zum Lehenswesen in den habsburgischen Erbländen des Spätmittelalters“; „Die ältesten Vyšehradurkunden und ihre Rolle in der Gedächtnisbildung des dortigen Kapitels“; „Päpstliche und kaiserliche Privilegien für den Deutschen Orden in Preussen zwischen Recht und Erinnerung. Einführung ins Thema“; „Representing Rituals: Circuitio in the Documents of the Late 13th Century.“ studie pro časopis *Studia historica Brunensia*.

Vypracován byl lektorský posudek na publikace Petr Czajkowski a kol.: „Poklady zbrojnic na Státních hradech a zámcích ve správě Národního památkového ústavu“; Jan Stejskal: „Mnich za časů renesance“; Tomáš Sommer: „Církev a světská moc ve středověku: Páni z Ronova a Přibyslavi a církev“; „Rokytnice v Orlických horách 1318–2018“; Libuše Hrabová: „Kniha jako svědek: Příběhy skryté v rukopisech a tiscích ve fondu Vědecké knihovny v Olomouci“.

Pracovník Historického oddělení v roce 2018 vystupoval jako konzultant připravované bakalářské/diplomové práce na téma historie šermu ve středověku, zadané Historickým ústavem Univerzity Hradec Králové.

Přírodovědecké oddělení

EXPERTNÍ POSUDKY

Bylo zpracováno 8 expertních posudků pro veřejné i soukromé instituce (kromě smluvních zakázek):

- pro zdravotnická zařízení
  - determinace 30 vzorků z lepových pastí z monitoringu hygienicky významných druhů v prostorách fakultní nemocnice v Hradci Králové;
  - determinace doručených vzorků parazitů pro Krajskou hygienickou stanici Hradec Králové, pobočka Jičín (dr. Ulmann), včetně písemného posudku (4x).

- pro deratizační a asanační firmy: 1x determinace vzorků hmyzu pro DDD ekoservis Štěpán – hmyz v obalech zboží v supermarketu, hmyz ve skladech a bytech;
- pro státní a samosprávné orgány ochrany přírody např.: vyjádření k záměru cyklostezky v Jičíně (pro ekologické sdružení – p. Zlatník);
- pro další firmy
  - určení hmyzu v předloženém vzorku (z 1. 8. 2018, č. j. MVČ 220800214) pro hotel U královny Elišky, Malé náměstí 117, 50003 Hradec Králové: druh *Pseudoophonus rufipes*, vyloučení hygienického rizika.

SMLUVNÍ TERÉNNÍ VÝZKUMY

Biologický průzkum lomu Rožmitál u Broumova v roce 2018

Zadavatel: ZD Šonov – Lom Rožmitál u Broumova

Průzkum flóry a fauny areálu lomu Rožmitál je plánován na období 2015–2020 a navazuje na dřívější průzkumy z let 2000–2001 a 2008–2009, jejichž výsledky sloužily k zhodnocení rizik postupu těžby do 2. zóny CHKO a stanovení podmínek přírodě blízké rekultivace vrchu Homole. Cílem je získání nových poznatků o druhovém složení vegetace a fauny dílčích lokalit a ověřit účinnost prováděných managementových prací. V roce 2018 bylo realizováno 7 pracovníků cca 17 exkurzí zaměřených na paleonapěťovou analýzu, na sběr a dokumentaci mykoflóry, vyšších rostlin a fauny. Výsledky byly zpracovány v písemných zprávách:

Juráček J. (2018): Paleonapěťová analýza v lomu Rožmitál u Broumova – předběžná zpráva. 6 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];

Tejtklová T. (2018): Průběžná zpráva z probíhajícího inventarizačního mykologického průzkumu makromycetů lomu Rožmitál a jeho okolí. 18 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];

3. Odborná expertní činnost

- Samková V.** (2018): Zpráva o botanickém průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí v roce 2018. 29 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];
- Mikát M.** (2018): Motýli (Lepidoptera), brouci (Coleoptera), chráněné a ohrožené druhy. 11 str. – In: Mikát M. et Mocek B. Zpráva o entomologickém průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí v roce 2018., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];
- Mocek B.** (2018): Rovnokřídlí (Orthoptera). 3 str. – In: Mikát M. et Mocek B. Zpráva o entomologickém průzkumu v lomu Rožmitál a jeho okolí v roce 2018., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];
- Hotový J.** (2018): Zoologický průzkum kamenolomu Rožmitál – obratlovci. 4 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];
- Paclík M.** (2018): Výsledky ornitologického průzkumu v roce 2018 – aktualizace stavu poznání fauny ptáků lomu v Rožmitálu u Broumova. 9 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové];
- Samková V.** (2018): Přírodovědecký průzkum lomu Rožmitál u Broumova v roce 2018. – Ms., 5 str., [Zpráva pro ZD Šonov, depon. in: ZD Šonov & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

Mykologický průzkum v Navorské jámě v Labském dole v Krkonoších

Zadavatel: Správa KRNP Vrchlabí

Charakteristika: Inventarizační mykologický průzkum lokality.

Byla realizována 1 terénní exkurze, sběr a determinace materiálu, získané sběry byly zařazeny do sbírky muzea. Písemná zpráva:

Tejklová T. (2018): Výsledky orientačního mykologického průzkumu makromycetů lokality Navorská jáma

v Labském dole v Krkonoších. – Ms., 25 p., [Zpráva pro KRNP, depon. In: Správa KRNP Vrchlabí a Muzeum východních Čech v Hradci Králové].

Monitoring flóry a fauny v biokoridoru podél Labského náhonu u Plačic

Zadavatel: Hradecký písek a. s., Brno

Průzkum flóry a fauny v okolí Labského náhonu byl přírodovědeckým pracovištěm Muzea východních Čech prováděn v souladu s požadavkem závěrů hodnocení EIA k záměru rozšíření těžby štěrkopísku na ložisku Plačice od roku 2009 do roku 2018. Výsledky do roku 2015 byly zpracovány do tří zpráv (MOCEK et al. 2009; SAMKOVÁ et al. 2012, PACLÍK et al. 2015).

Mocek B., Samková V. & Mikát M. (2009): Zpráva z monitoringu flóry a fauny v biokoridoru u Labského náhonu v lokalitě Plačice, provedeného v roce 2009. – Ms., 11 pp., Depon: Hradecký písek a.s., Brno a Muzeum východních Čech v Hradci Králové, přírodovědecké oddělení.

Samková V., Mikát M. & Mocek B. (2012): Zpráva z monitoringu flóry a fauny v biokoridoru u Labského náhonu v lokalitě Plačice za období 2010–2012. – Ms., 25 pp., Depon: Hradecký písek a.s., Brno a Muzeum východních Čech v Hradci Králové, přírodovědecké oddělení.

Paclík M., Samková V. & Mocek B. (2015): Zpráva z monitoringu flóry a fauny v biokoridoru u Labského náhonu v lokalitě Plačice za období 2013–2015. – Ms., 30 pp., Depon: Hradecký písek a.s., Brno a Muzeum východních Čech v Hradci Králové, přírodovědecké oddělení.

Výzkum v Plačicích

V letech 2015–2018 bylo uskutečněno třemi pracovníky 10 exkurzí zaměřených na průzkum a dokumentaci flóry a fauny. Byla zpracována písemná zpráva:

Mikát M., Mocek B., Paclík M. & Samková V. (2018): Zpráva z monitoringu flóry a fauny v biokoridoru u Labského náhonu v lokalitě Plačice za období 2009–2018. – Ms., 48 p., [Zpráva pro Hradecký písek a. s., Brno, depon. in: Hradecký písek, a. s., Brno & Muzeum východních Čech, Hradec Králové].

RECENZE ODBORNÝCH AUTORSKÝCH ČLÁNKŮ A OPONENTSKÉ POSUDKY

Pracovníci přírodovědeckého oddělení zpracovali v roce 2018 na vyžádání redakcí odborných časopisů nebo institucí 5 recenzních posudků na odborné články, 1 recenze odborného časopisu a 1 oponentský posudek na bakalářskou práci. Pracovnice přírodovědeckého oddělení byla v komisi při zkouškách ze znalosti hub na Krajské hygienické stanici v Hradci Králové (29. 3. a 28. 8. 2018).

RECENZE

Kříž M.: Naše masité lišky (*Cantharellus*). – Mykologický sborník (recenzent T. Tejklová)

Anonymus (slepá recenze): Contribution to the knowledge of mycobiota of the Western Sudety Mts. and the Western Sudety Foothills. Part 1. – *Acta Mycologica* (recenzent T. Tejklová);

Mička M.: Rozpuklec hruškovitý – *Phallogaster saccatus* Morgan na Českotřebovsku. – Mykologický sborník (recenzent T. Tejklová);

Doležal J: Floristický průzkum pískovny u Lípy nad Orlicí. – Orlické hory a Podorlicko (recenzent V. Samková);

Východočeský botanický zpravodaj 2018/19 – 32 stran (recenzent V. Samková)

Bakaev A. & Kogan I.: A new species of *Burguklia* (Pisces, Actinopterygii) from the Middle Permian of the Volga Region (European Russia). – *Paläontologische Zeitschrift* (recenzent S. Štamberg).

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Oponentský posudek na bakalářskou práci studenta J. Lněničky z Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové (obor botanika) – oponentka V. Samková.

3. Odborná expertní činnost

VÝZNAMNÉ AKCE PRO VEŘEJNOST

Archeologické oddělení

- 15. 6. 2018 přednáška Mgr. Pavla Horníka o výsledcích archeologického výzkumu v areálu zámku Zdechovice při příležitosti návštěvy hraběte Karla Eduarde z Paarů, emeritního velkopřevora Českého velkopřevorství Suverénního řádu Maltézských rytířů.
- 28. 8. 2018 – Týden dětí s Muzeem východních Čech v Hradci Králové – Archeologie v praxi pro účastníky příměstského tábora. Ukázka originálních artefaktů a archeologické techniky, aktivní zapojení účastníků do výzkumu samotnou exkavací archeologických objektů, detektorovým průzkumem plochy a povrchovými sběry na blízké lokalitě. (M. Novák, M. Havlová, O. Herčík).
- 14. 9. 2018 – celodenní program pro ZŠ Horní Kostelec – o pravěku, archeologii a archeolozích.
- 20. 10. 2018 Den archeologie – akce v rámci mezinárodního dne archeologie v prostorách Gayerových kasáren. V rámci programu se návštěvníci mohli seznámit s nedávnými nálezy v okolí Hradce Králové, porovnat si výstavbu archeologa před sto lety a dnes, projít si vývojem mapování archeologických lokalit, zúčastnit se přednášek na téma Archeologické nálezy na území Hradce Králové a Královéhradecká pevnost, vyzkoušet si pravěké techniky výroby nástrojů, vyzkoušet si práci archeologa na umělém nalezišti, vyfotit se ve fotokoutku s pračlověkem či si projít bludiště na téma přežití v pravěku. Na přednášku Královéhradecká pevnost také navazovala komentovaná prohlídka reliktní pevnosti v Hradci Králové. (M. Novák, O. Herčík, M. Havlová, P. Sehnoutková, P. Horník, R. Bláha).

Programy pro školní skupiny

– Archeologie na Královéhradecku

- 15. 11. 2018 Archeologický program pro MŠ Lužická, HK
- 19. 11. 2018 Archeologický program pro Základní školu a mateřskou školu Josefa Gočára, HK

- 20. 11. 2018 Archeologický program pro Základní školu Eduarda Štorcha, Ostroměř
- 21. 11. 2018 Archeologický program pro Církevní základní školu, HK
- 17. 12. 2018 Archeologický program pro Základní školu Železnická 460, Jičín

Archeologické programy pro mateřské a základní školy byly organizované společně s Mgr. Havlovou. Program byl vždy upravován podle věku a zaměření žáků. Program měl čtyři části – úvodní přednášku do pravěku společně s praktickými ukázkami artefaktů, malou komentovanou výstavu, dílnu, kde si mohli vyzkoušet práci na archeologickém nalezišti a práci s replikami artefaktů a bludiště na téma přežití v pravěku. Žáci měli možnost fyzického setkání s artefakty, mohli si v rámci programu vyrobit náhrdelník a dostali podklady pro základní periodizaci pravěku a středověku v Čechách. (M. Novák, M. Havlová, O. Herčík, P. Sehnoutková, R. Bláha)

Historické oddělení

Komentované prohlídky:

- budovy MVČ HK
  - 24. 1. 2018, 7. 2. 2018 a 21. 2. 2018 – pro veřejnost v rámci výstavy „Muzejní nostalgie. 110 let budovy ve fotografii“;
- historického centra města Hradec Králové
  - 31. 1. 2018 – pro studenty 54. národního kola chemické olympiády;
- expozice Muzea války 1866 na Chlumu
  - 12. 4. 2018 – pro Klub seniorů;
- budovy „Salon republiky – budova Lékařské fakulty“
  - 7. 6. 2018 – pro Klub seniorů;
- výstavy „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem“
  - 30. 10. 2018 a 8. 11. 2018 – pro veřejnost;
  - 20. 11. 2018 – pro Klub seniorů;

- výstavy Čest práci, paní učitelko! v GMU
  - 20. 12. 2018 – pro veřejnost.

V rámci výstavy „Muzejní nostalgie. 110 let budovy ve fotografii“ proběhly ve spolupráci s Národním filmovým archivem filmové pátky:

- 26. 1. 2018 – Svět patří nám (1937)
- 2. 2. 2018 – Vyšší princip (1960)
- 9. 2. 2018 – Kantor ideál (1932)
- 16. 2. 2018 – Brankář bydlí v naší ulici (1957)
- 23. 2. 2018 – 105% alibi (1959)
- 2. 3. 2018 – Letos v září (1962)

Ostatní akce:

- 27. 2. 2018, 1. 3. 2018 – prohlídka prostor historického pracoviště s komentářem pro studenty Univerzity Hradec Králové;
- 8. 2. 2018 – přednáška „Eliščin pás“ pro Klub seniorů;
- 22. 3. 2018 – přednáška „Návštěvy T. G. Masaryka v Hradci Králové“ pro Klub seniorů;
- 24. 3. 2018 – účast na přípravě a realizaci slavnostního zahájení návštěvnické sezóny na Chlumu;
- 29. 3. 2018 – přednáška „Kulturní tradice Hradce Králové – divadelní historie města“ pro Klub seniorů;
- 26. 4. 2018 – přednáška „Proměna bojiště prusko-rakouské války v památkovou oblast“ ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové;
- 10. 5. 2018 – přednáška „Péče o zdraví v Hradci Králové za první republiky“ pro Klub seniorů;
- 18. 5. 2018 – Noc v Muzeu války 1866 na Chlumu;
- 18. 5. 2018 – přednáška „Druhý život jezdecké srážky u Střezetic z 3. července 1866“ při Muzejní noci v Muzeu války 1866 na Chlumu;
- 24. 5. 2018 – přednáška „Královéhradecké muzeum a péče o legionářský odkaz“ v rámci konference „Na bojištích I. světové války...“, Galerie moderního umění Hradec Králové;
- 30. 6. 2018 – účast na přípravě a realizaci akcí k 152. výročí prusko-rakouské války na Chlumu;

- 1. 9. 2018 – přednáška „Jan Nepomuk Steinský a péče o památky z války roku 1866“ při příležitosti odhalení pamětní desky Jana Nepomuka Steinského v obci Dohalice;
- 16. 9. 2018 – přednášky „Hradecké pomníky z 1. světové války“ v rámci Dnů evropského kulturního dědictví;
- 20. 9. 2018 – přednáška „Osudy hradeckých pomníků a památníků“ pro Klub seniorů;
- 20. – 21. 9. 2018 – přednáška „Chlapecká výchovna v Hradci Králové“ v rámci mezinárodní vědecké konference Nová škola a nová výchova v nové Evropě, Praha, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského;
- 10. 10. 2018 – přednáška „Rok 1968 v Hradci Králové z fotografií a vzpomínek Zdeňka Doubka“ pro veřejnost, Univerzita Hradec Králové;
- 20. 10. 2018 – účast na vernisáži výstavy „Téměř zapomenutí meziříčtí legionáři“ a pronesení úvodního slova o historii československých legií, OÚ České Meziříčí;
- 25. 10. 2018 – přednáška „Osudy hradeckých pomníků a památníků“ pro posluchače kurzů celoživotního vzdělávání, Adalbertinum;
- 25. 10. 2018 – přednáška „Korunová měna na našem území I (1892–1938)“ pro Klub seniorů;
- 13. 11. 2018 – přednáška „Život v pevnosti roku 1866“ v rámci doprovodného programu výstavy 1866: Poklady soukromých sbírek v domě U Špuláků v Hradci Králové;
- 22. 11. 2018 – přednáška „Hradec v převratových dnech roku 1918 a jeho „muži října““ pro Spolek přátel starého Hradce;
- 6. 12. 2018 – přednáška „Vznik památkové oblasti na bývalém bojišti u Hradce Králové z roku 1866“ pro veřejnost;
- 11. 12. 2018 – přednáška „Rekvizice zvonů pro válečné účely v závěru první světové války“ ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové;
- 12. 12. 2018 – přednáška „80 let Porodnické a gynekologické kliniky, Genius loci, vzpomínky na první republiku“ v rámci semináře k výročí otevření Porodnické a gynekologické kliniky FN v Hradci Králové, FN HK.

Přírodovědecké oddělení

Akce a terénní exkurze v přírodě pro veřejnost:

- 24. 2. 2018 Bohdanečský rybník, terénní exkurze pro veřejnost „Ptáci v zimě nespi“ (M. Paclík);
- 24. 5. 2018 – vedení botanické exkurze do PP Na Plachtě pro klub seniorů, účast 10 lidí (V. Samková);
- 8. 6. 2018 „Noční příroda Josefovských luk“. Hlavní pořadatel Česká společnost ornitologická, odborný entomologický a zoologický program, pozorování nočního hmyzu u světelného zdroje. (M. Mikát, M. Paclík);
- 16. 6. 2018 – vedení mykologickobotanické exkurze na Lesní hřbitov u Nového Hradce Králové pro veřejnost, účast 18 lidí (V. Samková, T. Tejklová);
- 13. 10. 2018 – vedení mykologickobotanické exkurze na Biřičku u Hradce Králové pro veřejnost, účast 40 lidí (V. Samková, T. Tejklová);

- 28. 10. 2018 – terénní propagační akce pro veřejnost „Loučení s ptáky“ na Bohdanečském rybníce, pořadatel AOPK ČR (M. Paclík);
- 3. 11. 2018: Podzimní brigáda v PP Na Plachtě. Hlavní organizátor ČSOP Jaro Jaroměř, spolupráce na organizaci, přípravě a realizaci (M. Mikát, V. Samková).

Akce ve spolupráci s východočeskou pobočkou Společnosti trvale udržitelného života (STUŽ):

- 15. 4. 2018 – „Přírodovědecká exkurze za Naturou 2000. NPR Libický luh“ – celodenní exkurze, odborný entomologický program (M. Mikát);
- 24. 4. 2018 – přírodovědecká exkurze na PP Nemošická stráž a lokalitu Červeňák v Pardubicích (B. Mocek);
- 17. 5. 2018 – „Odpoledne v Hradecké přírodě“. Exkurze na lokalitu Březhradské písčiny a k pískovně Dubina (Plačice, těžební prostor společnosti Hradecký písek), odborný entomologický a botanický program, cca 15 účastníků (M. Mikát, V. Samková);

Botanickomykologická exkurze na Biřičku

3. Odborná expertní činnost

Exkurze na Březhradské písčiny

- 7. 6. 2018 – „Cykloexkurze za Naturou 2000. Písčiny u Čeperky a rybník Baroch“, odborný entomologický a botanický program (M. Mikát, B. Mocek, V. Samková).

Den Země:

- 19. 4. 2018 – výstava živých rostlin, lišejníků, živočichů a chovaných zvířat (původní české plemeno kura domácího, strakáče černého, holuba česká bagdeta) na Den Země v Gayerových kasárnách – komentovaná prohlídka výstavy, vycházka do Šimkových sadů se zoologem, 100 studentů a pedagogických pracovníků;

- 21. 4. 2018 – jarní brigáda v PP Na Plachtě, hlavní organizátor ČSOP Jaro Jaroměř, spolupráce na organizaci, přípravě a realizaci, cca 100 účastníků.

Tematické akce a přednášky na přírodovědeckém oddělení, ve školách i mimo muzeum pro veřejnost:

- 16. 1. 2018 – přednáška „Příroda a houby PR Žernov“ pro veřejnost v Moravském zemském muzeu v Brně, účast 55 osob (T. Tejklová)
- 20. 2. 2018 přednáška „Pavučince známé i neznámé“ pro veřejnost v Poděbradech, účast 25 osob (T. Tejklová)

Přírodovědecká exkurze na písčiny u Čeperky a rybník Baroch

- 1. 3. 2018 – přednáška „Pozoruhodné nálezy lignikolních hub z Podunajské nížiny“ pro širokou veřejnost a členy Slovenské mykologické společnosti na Technické univerzitě ve Zvoleně, účast 45 osob (T. Tejklová)
- 27. 2. 2018 – exkurze do zázemí muzea pro studenty Univerzity Hradec Králové v rámci předmětu Muzejní pedagogika (M. Paclík)
- 1. 3. 2018 – exkurze do zázemí muzea pro studenty Univerzity Hradec Králové v rámci předmětu Muzejní pedagogika (M. Paclík)

3. Odborná expertní činnost

Den Země v Gayerových kasárnách a jarní brigáda v PP Na Plachtě

- 9. 4. 2018 – přednáška „Příroda a houby PR Žernov“ pro veřejnost v Hradci Králové, účast 11 osob (T. Tejklová)
- 10. 4. 2018 – přednáška „Méně známé jedlé houby pro veřejnost“ v cyklu ČMS v Praze účast 40 osob (T. Tejklová)
- 12. 4. 2018 – ukázka depozitářů a přírodovědeckých sbírek pro žáky SPŠ, SOŠ a SOU Hradební v Hradci Králové (M. Mikát, M. Paclík, V. Samková) (20 studentů).
- 4. 5. 2018 terénní exkurze do PP Plachta pro studenty SZeŠ veterinární v Hradci Králové (M. Paclík, J. Hotový, L. Bičanová)

Tábor v Milovech

- 15. 5. 2018 – přednáška „Zajímavosti ze světa hub“ pro veřejnost v rámci univerzity 3. věku v Domovech na Třešňovce v České Skalici, účast 25 osob (T. Tejklová)
- 15. 5. 2018 – přednáška „Geologická historie Země“, pro žáky ZŠ Strž Dvůr Králové nad Labem (J. Juráček)
- 25. 5. 2018 – přírodovědný dětský den na téma „O životě hmyzu“ ve spolupráci s Českým svazem ochránců Přírody Pardubice, Zeleným domem Chrudim a Oddělením ochrany přírody Krajského úřadu (B. Mocek)
- 4. 6. 2018 – terénní exkurze do Městských lesů (Nový Hradec Králové) a do PP Na Plachtě, entomologický a ekologický program. Pořádalo Biskupské gymnázium pro vlastní studenty, v rámci programu „Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ“, zúčastnilo se 12 studentů. (M. Mikát)
- 8.–13. 7. 2018 – tábor mladých přírodovědců KRNP, Liščí louka, k.ú. Černý Důl (M. Paclík)
- 18. 7. 2018 – přírodovědecká exkurze a přednáška s ukázkami exponátů pro dětský tábor sdružení Quercus v Milovech u Svatky (B. Mocek, V. Samková, T. Tejklová)

3. Odborná expertní činnost

Přírodovědný Dětský den na Živé zahradě – program „O životě hmyzu“

Muzejní příměstský tábor

- 2. 8. 2018 – příměstský tábor Dolany u Pardubic – lesní hra (M. Paclík)
- 8. 8. 2018 – komentovaná prohlídka výstavy „Pod mořskou hladinou“ v Galerii moderního umění v Hradec Králové pro veřejnost (B. Mocek)
- 27. 8. 2018 – ukázka depozitářů a přírodovědeckých sbírek pro účastníky muzejního příměstského tábora (25 dětí) (B. Mocek, M. Paclík, V. Samková)
- 19. 9. 2018 – komentovaná prohlídka výstavy „Pod mořskou hladinou“ v Galerii moderního umění v Hradec Králové pro veřejnost (B. Mocek)
- 27. 9. 2018 – přednáška „Otravy houbami“ pro pracovníky Krajské hygienické stanice v Podkosti, účast 15 osob (T. Tejklová)
- 5. 10. 2018 – přednáška „Zajímavosti ze světa hub“ pro veřejnost během Pardubicko-hradecké výstavy hub v Pardubicích, účast 20 osob (T. Tejklová)
- 6. 10. 2018 – přednáška „Houbařův rok“ pro veřejnost během Pardubicko-hradecké výstavy hub v Pardubicích, účast 15 osob (T. Tejklová)
- 15. 10. 2018 – přednáška „Houby jedlé a jim podobné jedovaté“ pro veřejnost v Lázních Bohdaneč, účast 27 osob (T. Tejklová)

- 24. 10. 2018 – přednáška „Houby PR Maštale“ pro veřejnost v Mělnice, účast 25 osob (T. Tejklová)
- 30. 10. 2018 – přednáška „Jedovaté houby“ pro veřejnost v Pardubicích, účast 17 osob (T. Tejklová)
- 22. 11. 2018 – přednáška „Východní Čechy v historii Země“ pro Klub seniorů při Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové (J. Juráček)
- 26. 11. 2018 – přednáška „Houbařův rok“ pro veřejnost v Ostravě, účast 35 osob (T. Tejklová)
- 3. 12. 2018 – edukační program na téma minerály v rámci přírodovědeckého kroužku při muzeu (J. Juráček, spolupráce L. Bičanová)
- 10. 12. 2018 – přednáška „Z činnosti mykologického klubu Hradec Králové“ pro veřejnost v Hradci Králové, účast 25 osob (T. Tejklová)
- 10. 12. 2018 – přednáška „Pavučince známé i neznámé“ pro veřejnost v Hradci Králové, účast 25 osob (T. Tejklová)
- 17. 12. 2018 – program s entomologickou tematikou „Vážky (Odonata)“ v rámci přírodovědeckého kroužku při muzeu (B. Mocek)

Spolupráce při soutěžích a zájmové činnosti:

- 9. 4. 2018 – uspořádání krajského kola geologické olympiády (J. Juráček, S. Štamberg, J. Hotový, L. Bičanová)
- 8. 6. 2018 – Okresní kolo soutěže v poznávání rostlin a živočichů (pořadatel Biskupské gymnázium B. Balbína), odborná výpomoc (M. Mikát)

PAMÁTKOVÁ TERÉNNÍ ČINNOST

V rámci záchranných a předstihových výzkumů bylo provedeno 397 kontrol na stavebních akcích převážně v rámci okresu Hradec Králové, okrajově na Jaroměřsku, Rychnovsku a Královédvorskou.

Kontroly	Celkem	RD	Pozitivní
1. Q	101	14	2
2. Q	172	34	7
3. Q	61	12	6
4. Q	63	17	4
2018 celkem	397	77	19
%	100%	19,4%	4,8%

V případech, kdy probíhala stavební činnost na území se známými archeologickými nálezy, proběhl v rozsahu předmětné stavby záchranný archeologický výzkum. Z rozsáhlejších výzkumů je možné jmenovat:

- Hradec Králové – rekonstrukce kanalizace v oblasti Velkého náměstí – pravěký a raně středověký val hradiště, suterény vrcholně středověkých domů, komunikační vrstvy středověkého a novověkého města (leden–srpen 2018)
- Svobodné Dvory, sídliště Nová Pálenecká, sídliště z raného až vrcholného středověku (březen–červenec 2018)
- Osice, rodinné domy u kostela, sídliště únětické kultury starší doby bronzové a středověké až raně novověké konstrukce (únor–duben 2018)
- Obědovice, polní cesta, sídliště kultury zvoncovitých pohárů a lužické kultury (červen–červenec 2018)
- Hradec Králové – rekonstrukce schodiště Bono Publico, pravěký a raně středověký val, bašta vrcholně středověkého opevnění (srpen–prosinec 2018)
- Hradec Králové – výzkum kavalírů v areálu Gayerových kasáren (březen–červenec 2018)
- Hradec Králové, Dlouhá čp. 211, odvlhčení objektu (září 2018)

Letecký pohled na odhalený kavalír v areálu Gayerových kasáren

- Hvozdnice u Hradce Králové, RD Prousek, p. č. 193/6 (srpen–listopad 2018)
- Skřivany, příjezdová komunikace a parkoviště pro bytový dům, sídliště únětické kultury starší doby bronzové, z doby římské, vrcholného středověku až novověku (listopad 2018)

Vedle terénní části archeologických výzkumů probíhalo i jejich zpracování. Vedle souborů získaných v roce 2018 pokračovalo zpracování nálezů ze žárových pohřebišť z Hvozdnice z roku 2016.

Byly zpracovány nebo probíhalo zpracování nálezových zpráv k výzkumům:

- Horník, P. 2018: Záchranný archeologický výzkum při akci: Novostavba rodinného domu včetně přípojek inženýrských sítí na pozemku p. č. 467/2 v k. ú. Plotiště nad Labem (okr. Hradec Králové);
- Herčík, O. – Horník, P.: Stavba 3 rodinných domů, včetně inženýrských sítí, bazénu a zahradních domku na p. č. 89 a 574 v k. ú. Osice;
- Horník, P.: Rodinné domy Nová Pálenecká, na p. č. 539/43 -539/46, v k. ú. Svobodné Dvory;
- Bláha, R. – Sehnoutková, P.: Hradec Králové, kanalizace a vodovod na Velkém náměstí;
- Novák, M.: Výstavba polní cesty HC6 v k. ú. Obědovice, okr. Hradec Králové;
- Novák, M.: I/33 Trotina křiž. III/32531 – Rodov křiž. III/3089, oprava silnice v k. ú. Rodov, okr. Hradec Králové.

3. Odborná expertní činnost

V prvním pololetí roku 2018 pokračovalo laboratorní zpracování a evidence nálezů ze žárových hrobů v Jaroměři zkoumaných na počátku roku 2015. Následovalo zpracování keramiky z pohřebiště ve Hvozdnici ze sezóny 2015 a částečně 2016.

Během výkonu archeologické památkové péče bylo v rámci komunikace s investory rozesláno 386 dopisů a uzavřeno 143 písemných dohod nebo objednávek. Součástí administrativy archeologické památkové péče je rovněž vkládání záznamů do databáze archeologických zásahů, kterou vede Archeologický ústav AV ČR. Registrováno bylo 267 akcí. S vedením archeologických výzkumů úzce souvisí i jejich personální zajištění včetně souvisejících organizačních a administrativních úkonů, školení PO a BOZP apod.

MYKOLOGICKÁ PORADNA

Bylo zajištěno fungování Krajské mykologické poradny (za rok se členové mykologického klubu sešli 29x). Poradnu navštívilo 25 osob, přes e-mail a telefony bylo zodpovězeno dalších 100 dotazů. Determinace hub probíhala rovněž při podzimní výstavě hub. Uskutečnily se 2 přednášky T. Tejklové „Příroda a houby PR Žernov“ (9. 4. 2018, účast 14 lidí) a „Pavučince známé i neznámé“ (10. 12. 2018, účast 25 lidí).

Příprava a instalace společné pardubicko-hradecké výstavy hub v Pardubicích. Vlastní výstava se konala 5.–6. 10. 2018 ve Východočeském muzeu v Pardubicích – vystaveno 407 druhů hub a přibližně 150 druhů bylin, akci navštívilo více než 1 500 návštěvníků.

Aktivní účast na výstavách hub v Šumperku (12.–15. 9. 2018) a v Brně (22. 9. 2018).

REGIONÁLNÍ PRACOVÍŠTĚ PRO TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU

Činnost pracoviště zajišťovala Mgr. Martina Vlčková. Vzhledem k rodičovské dovolené garanta pracoviště došlo k jeho posílení dalším pracovníkem. V rámci pracoviště byla podána žádost o výběrové dotační řízení na projekt „Nositelé krajského ocenění Zlatý kolovrat mezi lety 2002 až 2016 – vydání souhrnného propagačního materiálu“, jehož cílem je prezentace a propagace krajského ocenění spojeného s tradiční řemeslnou výrobou v Královéhradeckém kraji. V roce 2018 byl dokončen projekt lidového betlémského betléma. Ve spolupráci s Třebechovickým muzeem betlému pracoviště vypracovalo nominaci betlémského betléma na krajský seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury. Pracoviště úzce spolupracovalo s Odborem kultury a památkové péče Královéhradeckého kraje, především v otázce krajského ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby. Z důvodu potřeby zapojení do přípravy nominací se konala společná schůzka se zástupci dalších muzeí v kraji. Na základě doporučení odborné komise pro tradiční lidovou kulturu ocenila Rada Královéhradeckého kraje titulem Mistr tradiční rukodělné výroby paní Janu Jarkovskou ze Štěkova u Třebechovic pod Orebem za výrobu předmětů z kukuřičného šustí. Pracoviště oslovilo veřejnost o pomoc při hledání řemeslně zručných výrobců, kteří by splňovali podmínky a mohli být nominováni na krajské ocenění. V této souvislosti se začala aktualizovat databáze řemeslníků. Zástupkyně pracoviště se zúčastnila porad Ministerstva kultury České republiky, Národního ústavu lidové kultury a regionálních pracovišť. Pro potřeby ministerstva pracoviště zpracovalo návrhy na indikativní seznam prioritních záměrů nominací na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. Pracoviště zodpovídalo i četné badatelské dotazy.

KNIHOVNY

Společenskovední knihovna

Do Souborného katalogu ČR bylo upraveno celkem 313 záznamů. Průběžně byl doplňován knihovní fond veškerou dostupnou literaturou i periodiky. Veškeré přírůstky byly zpracovány. Zajišťována byla řádná evidence knihovního fondu: ve studijním fondu zpracováno 482 nových knihovních jednotek, celkem 45 966 kj, ve specializovaném fondu zpracováno 90 kj, celkem 11 263 kj. Pokračovala celková rekatalogizace fondu podle nových pravidel RDA – menší katalogizační úpravy u 289 kj. Zpracované knihovní jednotky byly převáženy do prozatímního skladu v KMHK a zde ukládány. Z důvodu zhroucení serveru byl jeden měsíc knihovní katalog mimo provoz.

Po revizi tisků byla p. Rakovou v roce 2018 vypracována příslušná zpráva a navržena potřebná opatření. U některých tisků byla prokázána plíseň a v roce 2018 se uskutečnilo čištění tisků od prachu a nalezených plísní na našem pracovišti ochrany sbírkových předmětů. Následně byly tisky ukládány do archivních krabic nebo baleny do nekyselých papírů.

V souladu s Knihovním řádem byly poskytovány veřejné služby celkem 13 badatelům při 14 návštěvách, převážně studentům archeologie a badatelům zabývajících se dějinami regionu Hradce Králové, novinami z let 1920–1945, architekturou Hradce Králové a místopisem. Badatelům bylo půjčeno 30 knihovních jednotek. Knihovna je nadále umístěna v prostorách KMHK a pro jednotlivé badatelské návštěvy jsou bezplatně zajišťovány čtenářské boxy. Vzhledem k těmto podmínkám bylo využívání knihovny badateli dosti složité.

Zodpovězeno bylo 88 telefonických nebo elektronických dotazů.

Za účasti knihovnice MVČ proběhla jednání Komise knihovníků muzeí a galerií při AMG – konzultace v konferenci KOMIG, schůzky výboru Knihovnické komise v Praze, 42. semináře knihovníků muzeí a galerií v Písku, Výroční seminář Souborného katalogu ČR, krajská konference Knihovny 2018, kde byla představena krajská koncepce rozvoje knihoven na roky 2019–2023 a do jejíž přípravy se knihovnice MVČ jako zástupce knihoven paměťových institucí zapojila v sekci Fondy knihoven: budování a ochrana knihovních fondů a informačních zdrojů, trvalé uchovávání všech typů dokumentů. Byla zajištěna rovněž účast na Knihovním veletrhu na Univerzitě Hradec Králové a akci Zámek plný knih v Pardubicích.

Průběžně byla zajišťována agenda spojená se skladem publikací, včetně rozesílání objednaných knih a výměn, které bylo komplikováno aktuálním místem uložení knih. Publikace byly prodávány také na muzejních akcích Čtvrt tisíciletí archeologie a 29. muzejního adventního trhu. Zajišťována byla správa čísel ISBN, hlášení vydaných knih do Národní agentury ISBN a do databáze vydaných knih České knihy a distribuce povinných výtisků.

Přírodovědecká knihovna

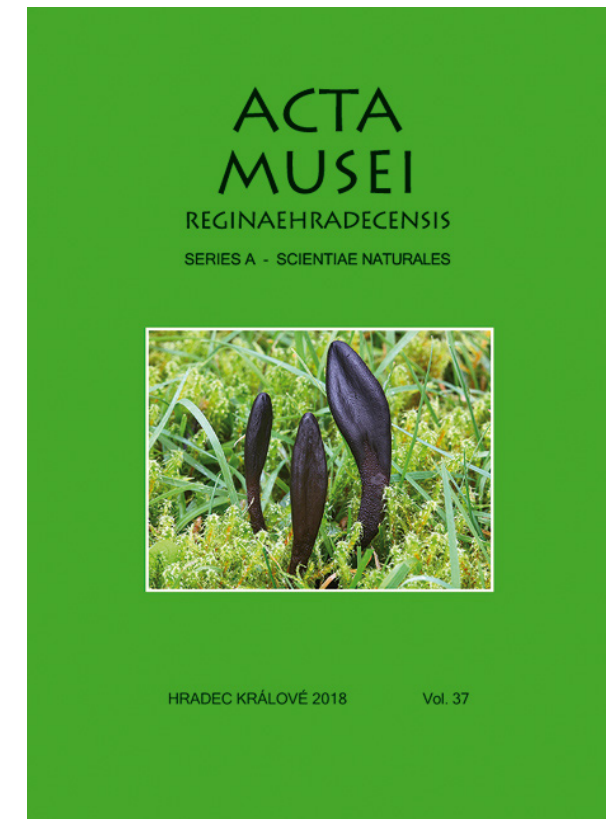
Bylo evidováno 89 nových přírůstkových čísel do fondu knihovny (př. č. 2018/0001– 2018/0089). Z toho 15 př. č. monografií a 74 př. č. periodik (získáno především výměnou).

Novými signaturními etiketami bylo v roce 2018 označeno 4 143 svazků periodik (212 titulů), ve spolupráci s Vlastou Čermákovou a Hanou Šalandovou. Celkem je novými signaturami označeno 9 741 svazků (462 titulů).

V roce 2018 bylo realizováno 68 zápůjček z fondu knihovny PO MVČ.

Vazba časopisů z důvodu přípravy fondu ke stěhování nebyla realizována.

Průběžně byla prováděna kontrola a aktualizace adres (především výměnní partneři časopisu Acta Musei Reginaehradecensis, s. A.).

4. Projekty

ERASMUS+

V roce 2018 pokračovaly výjezdy v rámci projektu „Svět muzeí – svět idejí“ (č. 2016-1-CZ01-KA104-023094). V březnu 2018 Mgr. M. Havlová navštívila Kulturně historické muzeum Magdeburg v Německu. Ve spolupráci s tamní muzejní pedagožkou se seznámila s prací lektorů v expozicích, sledovala práci na edukačním oddělení a osvojila si nová témata a IT možnosti, které může aplikovat i v našich expozicích a výstavách. V rámci mobility jmenovaná nejen studovala výstavy a programy k nim, ale připravila i návrhy na programy k výstavám, ve kterých žádný program nebyl a několik inovací programů stávajících a předala je p. Lippok (muzejní pedagožce) jako inspiraci k dalším aktivitám.

Poslední mobilita v rámci tohoto projektu proběhla v červnu 2018 ve spolupráci s Muséum National d'Histoire naturelle v Paříži. RNDr. S. Štamberg, CSc. s kurátorem p. Steyerem z Přírodovědeckého muzea v Paříži uskutečnili několik terénním výzkumů především na území významné pánve Brive Centrálního Francouzského Masivu. Během výzkumu byly objeveny kosterní pozůstatky rybovitých obratlovců a tyto nálezy byly přivezeny do MVČ k další preparaci a studiu. Dílčím cílem mobility bylo studium permských obratlovců z pánve Brive. Tato jejich kolekce čítá 150 kusů kosterních fragmentů, které kolega postupně studoval. Během mobility byla dohodnuta další spolupráce na výzkumu permo-karbonské fauny a vydání společné odborné publikace: Štamberg, S. (2018): Actinopterygians of the Permian locality Buxieres-les-Mines (Bourbon l'Archambault Basin, France) and their relationship to other early actinopterygians. – Fossil Imprint, 74 (2018).

V srpnu 2018 jsme navázali na úspěšně realizované projekty v rámci programu Erasmus+ novým projektem s názvem „Muzeum – místo vzdělávání“ (č. 2018-1-CZ01-KA104-047592). Počátkem měsíce srpna 2018 byla realizována cesta RNDr. S. Štamberga, CSc. do partnerské instituce v Německu ve Freibergu. Tato mobilita navazovala na výzkumy prováděné již v minulých letech ve spolupráci s pracovníky Bergakademie

Musée de la Grande Guerre

ve Freibergu a Přírodovědeckého Muzea ve Schleusingenu. Stáž se zaměřila na dlouholetý vědecký výzkum fosilní fauny ve spolupráci s kolegy z paleontologického oddělení přijímající instituce. Terénní výzkumy probíhaly v oblasti Durynska, kde byl získán cenný materiál fosilních obratlovců. Výsledky výzkumu budou publikovány v odborném článku v recenzovaném či impaktovaném časopise a na sympoziích.

Další mobilitu v říjnu 2018 zrealizovali Mgr. S. Hrbatý, Mgr. J. Šrámek, PhDr. P. Koritenská a navštívili dvě partnerské instituce ve Francii – Musée des Arts Décoratifs v Paříži a Musée de la Grande Guerre v Meaux. Tyto instituce byly navštíveny pracovníky muzea z důvodu inspirativních podnětů pro připravovanou expozici v MVČ. Inspirace byla čerpána

k expozicím Cesta k pevnosti i K Salonu republiky, ve které budou představeny obdobné tematické okruhy a předměty každodenního života obyvatel města jako tomu je v Muzeu dekorativních umění. A muzeum v Meaux zprostředkovalo unikátní projekty v oblasti muzejní pedagogiky, projekty pro pedagogy, žáky a studenty, interaktivní zapojení těchto cílových skupin v expozici a vícefázové projekty se zaměřením na zvýšení návštěvnosti.

Třetí uskutečněnou mobilitou v listopadu 2018 byla stáž Bc. T. Tejklové v přijímající instituci Slovenské národní muzeum – Přírodovědné muzeum v Bratislavě na Slovensku. Cílem mobility byl mykologický výzkum lužních lesů Podunajské nížiny v okolí Bratislavy a sběr položek převážně lignokol-

ních druhů hub. Během mobility byl navštíven mykologický herbář. Dílčím cílem byla vzájemná výměna zkušeností s prací v oblasti mykologie, rozšíření znalostí, ale také získání srovnávacího materiálu a herbářových položek. Získané zkušenosti budou sdíleny v rámci Mykologické poradny MVČ, kterou jmenovaná vede.

GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH

Projekt NAKI je řešen ve spolupráci s Katedrou teorie a dějin umění Univerzity Palackého v Olomouci, Ústavem dějin umění Akademie věd České republiky a Národním památkovým ústavem (územní pracoviště v Josefově a Pardubicích). Vychází z dlouhodobé potřeby systematicky řešit souhrnný odborný výzkum a zpracování výtvarného umění středověku a rané renesance v oblasti východních Čech. Dosud málo známý fond středověké a raně renesanční výtvarné kultury východočeského regionu bude ukázán v širokých kulturně historických souvislostech střední Evropy. Nově získané výsledky výzkumu v rámci projektu budou využitelné pro ochranu a prezentaci movitého i nemovitého kulturního dědictví sledovaného regionu. Tým badatelů sestavený z pracovníků uvedených institucí zaručuje komplexní přístup k řešení projektu a jejich vzájemnou mezioborovou spolupráci. Mezinárodním přínosem projektu je spolupráce s polskými specialisty.

V rámci projektu byl v roce 2018 na četných jednáních řešen výběr předmětů a příprava výstavy s názvem Uprostřed koruny české. Gotika a raná renesance ve východních Čechách (1250–1550), jednoho z hlavních cílů projektu. Přípravovány byly podklady pro doprovodný kritický katalog, který má komplexně zhodnotit výtvarnou kulturu východních Čech (sochařství, deskovou, nástěnnou a knižní malbu, archiválie, umělecké řemeslo, architekturu). Průběžně probíhalo studium dostupné literatury a dalších pramenů. Zpracovávána byla fotografická dokumentace předmětů pro katalog

a následně i pro výstavu. Za účelem studia tématu odpovídajících materiálů a konzultací byly realizovány cesty v rámci České republiky i do zahraničí.

FOND MIKROPROJEKTŮ GLACENSIS

Digitalizace archivních dokumentů vztahujících se k archeologickým památkám (spolu s Muzeem Śląska opolskiego w Opolu), 2013–2018. Rok 2018 byl posledním rokem udržitelnosti projektu. Na podzim 2018 proběhla návštěva kolegů z partnerského muzea. V rámci interní činnosti archeologického oddělení pokračovalo skenování starších nálezočných zpráv a dalších dokumentů. V provozu je nadále internetová prezentace na archeo.muzeumhk.cz, která vznikla rovněž v rámci tohoto projektu.

GAČR

V roce 2018 byl Grantové agentuře České republiky podán návrh výzkumného projektu s názvem Válečný prožitek a každodennost prusko-rakouské války roku 1866 jako společný záměr týmu badatelů z Historického ústavu akademie věd České republiky, Muzea východních Čech v Hradci Králové, Univerzity Hradec Králové, Univerzity Karlovy v Praze a Univerzity Vídeň. Cílem projektu byla analýza široké škály aspektů válečné zkušenosti z doby prusko-rakouského konfliktu roku 1866. Na základě rozboru pramenů osobní povahy, ale také lokálních kronik a dalších pramenů, bylo záměrem navrhovatelů zmapovat v českém dějepiscetví doposud spíše přehlížený fenomén dobového válečného prožitku a každodennosti. Toto téma lze přitom označit v kontextu války 1866 za unikát i mimo rámec české historické vědy. Tým badatelů měl dle vlastní odborné profílance provést nejen rešerši a rozbor pramenů, ale následně také utřídit jednotlivá reflektovaná témata z oblasti každodennosti, mentálního světa, ale i například tělesnosti a genderu.

Výsledkem projektu tak neměl být klasický popisný výklad dějin válečného střetnutí, ale primárně dobová lidská výpověď. Přes poměrně pozitivní posudky však projekt nebyl pro rok 2018 přijat k podpoře a muzeum bude o podporu výzkumu této tematiky usilovat v některém z dalších kol soutěže.

DOTAČNÍ PROGRAM INTERREG

V roce 2018 byly podány dva projekty z dotačního programu meziregionální spolupráce Interreg. K datu vydání výroční zprávy zatím není známo, zda projekty budou podpořeny.

ZŘÍDLO KULTURY A POZNÁNÍ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je v roli partnera realizátora, hlavní žadatel je Královéhradecký kraj a partnerem je město Szczawno-Zdrój v Polsku. Cílem projektu je realizovat společné aktivity v oblasti turistického ruchu, které na straně muzea povedou k realizaci přístavby Vrbenského kasáren a ke zrodu kulturních a vzdělávacích akcí konaných u polského partnera.

KRVÍ A ŽELEZEM. PO STOPÁCH PRUSKO-RAKOUSKÝCH VÁLEK.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je v roli partnera. Hlavním žadatelem je město Hořice a dalším partnerem je město Strzegom v Polsku. Cílem projektu je vytvořit návštěvní produkt, který by připomínal prusko-rakouské války v 18. a 19. století na obou stranách hranice. Muzeum východních Čech v Hradci Králové bude v případě zisku projektu participovat garancí řady turistických aktivit a také kompletní inovací stálé expozice v Muzeu války 1866.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

ARCHEOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Výměna literatury

V roce 2018 probíhala výměna literatury za časopis Archeologie východních Čech a další monografie vydané MVČ. Zmínit lze navázání nové publikační výměny s Landesamt für Archeologie Sachsen-Anhalt v Halle, díky němuž se podařilo získat početný soubor odborných monografií a katalogů. Spolupráce probíhá s 68 institucemi. Zastoupena jsou muzea, univerzity, ústavy akademii (DAI Frankfurt, SAV Nitra, PAN Wrocław,...), státní úřady (Landesamt Dresden, NPÚ,...), okrajově též některé významnější soukromé subjekty působící v archeologii (Archaia Praha, Brno).

VRAK

Koordinace archeologické terénní činnosti v rámci Východočeské regionální archeologické komise (VRAK), kde jsou zastoupeny všechny organizace oprávněné k provádění archeologických výzkumů ve východních Čechách. Zasedání probíhá každý měsíc střídavě v MVČ a VČM v Pardubicích.

Regionální sekce Klubu Augusta Sedláčka

Organizace zasedání.

Východočeská pobočka České archeologické společnosti při AV ČR

Zajištění setkání.

VČM Pardubice

Spolupráce s VČM v Pardubicích na projektu Laus Archaeologiae.

Státní pozemkový úřad

Konzultace pozemkových úprav pro Státní pozemkový úřad.

Komise archeologů při AMG za východočeský region

Mgr. Petra Sehnoutková je členkou výboru Komise archeologů při AMG za východočeský region.

Odbor územního plánování a stavebního řádu KÚ Královéhradeckého kraje

Ve dnech 13. a 15. 12. 2018 proběhlo školení pracovníků územního plánování a stavebních úřadů organizované Odborem územního plánování a stavebního řádu KÚ Královéhradeckého kraje, na kterém vystoupil PhDr. Miroslav Novák, Ph.D. s příspěvkem věnovanými problematice archeologické památkové péče. V této souvislosti byla do krajského mapového serveru územního plánování integrována nová mapová vrstva s vymezením území s archeologickými nálezy. Nově byla vymezena vrstva archeologických lokalit mimořádného významu.

HISTORICKÉ ODDĚLENÍ

Agentura Fifty Fifty Hradec Králové

Probíhala příprava fotografických materiálů a podkladů ke krátkému propagačnímu filmu na muzejní noc a připomenutí významných osmičkových výročí do informačního kiosku na Bílou věž.

Biskupství královéhradecké

Proběhla schůzka ohledně zapůjčení předmětů do výstavy „Uprostřed koruny české. Gotika a raná renesance ve východních Čechách (1250–1550)“.

Czech Architecture Week

Domluvena a realizována byla zápůjčka modelu muzea na výstavu „100 let československé architektury“.

Česká numismatická společnost, pobočka Hradec Králové

Průběžně probíhala komunikace ohledně odborné literatury, periodika Sběratelské zprávy, numismatického materiálu a spolufinancování nové numismatické studie MVČ HK.

Československá obec legionářská a Kluby vojenské historie

Realizována byla spolupráce při výběru materiálů ze sbírkového fondu muzea k výstavě „Pevnost Československo“ k 80. výročí mobilizace čs. armády (Galerie Suterén, Infocentrum Hradec Králové, září 2018).

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Uskutečněno bylo převzetí třech výtvarných děl do sbírek muzea, poskytnutí materiálů o historii areálu Fakultní nemocnice, fotografický seriál o historii FN, účast na odborném semináři k 80letému výročí otevření Porodnické a gynekologické kliniky FN v Hradci Králové Porodnické a gynekologické kliniky.

Filharmonie Hradec Králové

Uskutečnila se jednání o možné spolupráci ohledně významných osmičkových výročí, prezentace hudebního rukopisu Kodex Speciálník v chrámu sv. Ducha v rámci koncertu souboru Cappella Mariana 18. 3. 2018.

Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění Praha

Proběhla spolupráce na studentském filmovém projektu Melanye Hamasyan o současné interpretaci vycházející z tradice polyfonního zpěvu v Čechách, natáčení skladeb z Franusova kancionálu a Speciálníku královéhradeckého.

Galerie moderního umění v Hradci Králové

Zapůjčeny byly obrazy a další sbírkové předměty a poskytnuty doplňkové informace k popiskám na připravovanou výstavu Jindry Vlčka.

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě

Poskytnuty byly grafiky Venuta s vyobrazením Velkého náměstí do připravované publikace.

Garda města Hradce Králové

Proběhla spolupráce na výstavě 1866 „Poklady soukromých sbírek“ (3. 11. – 30. 11. 2018).

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.

Zahájena byla spolupráce při přípravě edice vzpomínkových pramenů na první světovou válku 1914–1918.

Hrad Helfšýn

Za účasti zástupce MVČ proběhlo hodnocení poroty 37. mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston.

Hradecká kulturní a vzdělávací společnost Hradec Králové

Připravována byla publikace „Salon republiky“.

Klicperovo divadlo Hradec Králové

Konzultovány byly události října 1918 v Hradci Králové k připravované divadelní inscenaci Republika Králové (Živé obrazy z dějin Hradce Králové v době Velké války a vzniku Československa).

Komité pro udržování památek z války roku 1866, z. s.

Průběžně se uskutečňovala spolupráce na poli studia a popularizace dějin prusko-rakouské války a pietních vzpomínkových akcí na královéhradeckém bojišti.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Pokračovala úzká spolupráce na poli ochrany tradiční lidové kultury.

Krkoňské muzeum v Jilemnici

Připraveny byly předměty k chystané výstavě k dějinám pošty na Jilemnicku.

Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

Pokračovala dlouholetá spolupráce na seriálu článků s redakcí časopisu LF a FN HK Scan.

Město Hradec Králové

S odborem památkové péče byla konzultována rekonstrukce objektů v Hradci Králové, konzultace k památníkům 1. světové války v Hradci Králové, účast v oficiální delegaci Magistrátu města Hradce Králové při zájezdu do obce Hrabíně (25. 5. 2018), setkání s vedením obce a pamětníky královéhradeckého kmotrovství nad obcí z let 1946–1947 v rámci akce Budujeme Slezsko.

Městská galerie Litomyšl

Dohodnuta byla spolupráce a zápůjčka na připravovanou výstavu v roce 2018, příprava předmětů pro zápůjčku a následné vrácení z výstavy o Jaroslavovi Brychtovi „Kdo křehkost k pohybu probudil“.

Městské muzeum Nová Paka

Zapůjčen byl model sochy na výstavu „Český sochař – Vojtěch Sucharda“.

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem

Domlouvána byla přednáška s prezentací věnovaná problematice místních mincovních nálezů.

Městské muzeum v Jaroměři

Zjišťována byla existence písemných pramenů se vztahem k mincovním nálezům, domluveno a realizováno jejich studium, příprava a následná zápůjčka předmětů na výstavu „My vás tady nechceme aneb občanem Jaroměřska“ k událostem srpna 1968.

Muzeum Českého ráje v Turnově

Vypracován byl posudek k nákupu knižních vazeb rodiny Plátků do sbírek muzea.

Muzeum nové generace – Žďár nad Sázavou

Proběhla konzultace s panem hrabětem Kinským a Mgr. Petrem Sedlákem na téma našich nově připravovaných expozic

Nakladatelství Garamon

Připravován byl stolní kalendář na rok 2019 „Hradec Králové na historických pohlednicích z přelomu 19. a 20. století“.

Národní knihovna v Praze

Podány byly informace o odborné literatuře k tématu Hradce Králové.

Národní muzeum

Připraveny byly podklady pro předání nálezu mincí z obce Kyje za účelem vyhotovení znaleckého posudku, poskytnuty byly potřebné doplňkové informace.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Národní památkový ústav, Územní památková správa v Josefově

Podány byly informace o rekonstrukci budovy muzea, konzultace k databázi pomníků 1. světové války v okrese Hradec Králové.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze

Průběžně probíhala spolupráce, odborné konzultace, výměna informací a materiálů v rámci řešení interního výzkumného úkolu Školní obrazy ve sbírce Muzea východních Čech v Hradci Králové, zápůjčka sbírkových předmětů MVČ na výstavu NPMKJAK – Tady první republika, spolupráce na publikaci Pohádky a bajky první republiky, spolupráce na výstavě „Čest práci, paní učitelko!“ – zápůjčka sbírkových předmětů a odborných materiálů pro účely výstavy MVČ, účast na mezinárodní vědecké konferenci. Nová škola a nová výchova v nové Evropě.

Obec Libčany

Poskytnuty byly podklady pro zřizovanou naučnou stezku o historii obce.

Památník národního písemnictví v Praze

Realizována byla spolupráce při identifikaci fotografií z pozůstalosti R. Medka a zpracování rešerše sbírkových předmětů z fondu muzea se vztahem k jeho osobnosti.

Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Poskytnuty byly textové podklady a fotografická dokumentace vybraných předmětů pro připravovanou publikaci „Podklady ze sbírek“ (předměty s příběhem).

Regionální muzeum Mělník

Uskutčnila se spolupráce při realizaci výstavy „Ano, pane doktore!“ – zápůjčka sbírkových předmětů, instalace převzaté části výstavy MVČ „Velká vizita!“.

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Připraveny byly předměty pro chystanou výstavu „Secese“, realizována byla zápůjčka a následně vrácení předmětů.

Regionální muzeum v Náchodě

Za účasti zástupce MVČ proběhlo jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost.

Státní oblastní archiv v Zámrsku (Oddělení archivní metodiky, předarchivní péče a správy podnikových fondů Hradec Králové)

Domluveno a realizováno bylo studium dokumentace k archivnímu fondu MVČ.

Státní okresní archiv Hradec Králové

Proběhla spolupráce při výběru dokumentů ze sbírkového fondu muzea k publikaci Válečná léta a bouřlivý rok 1918 na Královéhradecku.

Státní okresní archiv v Rychnově nad Kněžnou

Realizováno bylo studium písemných pramenů k mincovním nálezům na Rychnovsku.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Na rok 2018 byl domluven a realizován cyklus přednášek na různá témata a komentované prohlídky výstav MVČ pro Klub seniorů.

Třebechovické muzeum betlémů

Spolupracováno bylo na vytvoření nominace betlémářství na krajský seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury.

Univerzita Hradec Králové

Realizována byla spolupráce na přípravě happeningu k 50. výročí srpnové okupace 21. 8. 2018 na Masarykově náměstí v Hradci Králové a na přípravě a realizaci výstav k tomuto výročí v Infocentru, Knihovně města Hradec Králové a Univerzitě Hradec Králové. Výběr a poskytnutí fotografií k osmičkovým výročím pro videomapping připravovaný Univerzitou Hradec Králové.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

2018
Ve znamení "osmiček"

MUSEUM
MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

**Rekvizice zvonů
pro válečné účely v závěru
první světové války**

11. 12. v 17:00 hod.
Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.

Konferenční sál v 5. NP
Vstupné 50/25 Kč
www.svkhk.cz | facebook.com/SVKHK

Foto: Soukromý archiv

Ukázka deponitářů studentům – přiblížení práce muzejníka, ve vzájemné spolupráci bylo realizováno vydání kolektivní monografie o historii a důsledcích prusko-rakouské války z roku 1866 pod názvem Mlhy na Chlumu. Prusko-rakouská válka v optice moderní historiografie.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Poskytnuty byly sbírkové předměty ke studiu slunečních hodin.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových v Hradci Králové

Převzata byla pozůstalost po paní Michalcové v Malšovicích.

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Východočeské muzeum v Pardubicích

Za účasti zástupce MVČ proběhla jednání redakční rady Východočeského sborníku historického a ohledně bližší spolupráce obou institucí při pořádání výstav.

Západočeské muzeum v Plzni

Proběhla konzultace k tématu architekta Jana Kouly, jehož výstavu realizovali MVČ v roce 2006, dodána fotodokumentace výstavy.

Zpravodaj Radnice

Realizována byla spolupráce na článcích k osmičkovým výročním roku 2018.

Lichenologická exkurze Bošínská obora

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické

Spolupořádání dvou akcí pro veřejnost.

Český svaz chovatelů

Mgr. Martin Paclík, Ph.D. je členem Rady plemenné knihy drůbeže a výboru Klubu chovatelů českých slepic, zapojení do sítě chovů Genových zdrojů ČR (česká slepice), podíl na organizaci výstavy zvířat v Dolanech u Pardubic.

Ústav geoniky AV ČR

Dr. P. Roštinský, Ústav geoniky AV ČR, konzultace projektu týkající se geomorfologie a geologie Podorlicka, jednání s polskými kolegy (University of Wrocław).

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Východočeská pobočka České botanické společnosti

V rámci činnosti Východočeské pobočky České botanické společnosti:

- proběhla v muzeu výroční členská schůze spojená s přednáškou J. Doležala „Chile 2017 (aneb má první cesta za kaktusy)“ (2. 3., účast 25 lidí),
- další přednáška J. Doležala „Argentina. Napříč botanickým rájem“ (23. 3., účast 10 lidí),
- lichenologická exkurze do PR Bošínská obora pod vedením J. Haldy (14. 4., účast 10 lidí),
- botanická exkurze v okolí Žďáru nad Orlicí pod vedením J. Doležala (5. 5., účast 14 lidí),
- dendrologická exkurze do Luže pod vedením Z. Blahníka (22. 9., účast 34 lidí),
- shrnutí botanické sezóny 2018 ve východních Čechách v muzeu v Gayerových kasárnách v Hradci Králové (9. 11., 14 účastníků).

Spolupráce s Českou ornitologickou společností

Redigování 54. ročníku časopisu Sylvia (indexován ve Scopus) <https://www.birdlife.cz/co-delame/publikace/sylvia/obsahy-vyslych-cisel/sylvia-54-2018/>

Východočeské entomologické dny v Kladrubech nad Labem

5. Spolupráce s dalšími institucemi

Přírodovědecká fakulta UK

- Doc. J. Zachariáš, PŘF UK, konzultace ke geochemickým analýzám kalcitů (fluidní inkluze, katodová luminiscence, izotopy).
- S pracovníky Přírodovědecké fakulty UK Praha společná práce na zpracování dat z podkrkonošské pánve a boskovické brázdy.

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově n. Kněžnou

Ing. T. Zemánková, Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově n. Kněžnou, konzultace a spolupráce ohledně lokalit výskytu křídového uhlí.

Národní muzeum

Ve spolupráci s pracovníky Národního muzea prováděn výzkum paleontologických lokalit v Podkrkonoší.

Spolupráce s Východočeskou pobočkou České společnosti entomologické

- Byly uspořádány východočeské entomologické dny v Kladrubech nad Labem (27. a 28. 7. 2018) a podzimní ochranná akce na písčinách u Čeperky (24. 11. 2018),
- účast na místním šetření k úpravě projektu rozšíření železniční trati u Pohránovského rybníka z důvodů výskytu silně ohroženého druhu žábřonožky sněžní (účast KÚ Pardubického kraje, SUDOP) (1. 3. 2018),

- jednání na lokalitě PR Zbytky u Českého Meziříčí – návrhy na vytvoření středního lesa a management slatinných luk (účast Jaro Jaroměř, KÚ Královéhradeckého kraje), součástí akce natáčení pro ČT (red. Šrámek),
- ošetření válcového preparátu langusty z Památníku E. Holuba v Holicích (p. Marcela Jeřábková, 1. 2. 2018),
- sestavení 2 tematických entomologických krabic s exponáty (opylovači, mimikry) k výstavě „Včela a příroda“ v Městském muzeu v Jaroměři.

Podzimní ochranná akce na písčinách u Čeperky

NÁVŠTĚVNICKÉ A VÝSTAVNÍ ODDĚLENÍ

Praxe studentů UHK

Kromě pedagogických praxí studentů PdF UHK pod vedením Mgr. Ireny Kapustové, byla v roce 2018 zahájena také odborná praxe studentů FF UHK pod vedením Mgr. Lenky Horákové Ph.D.

Loutkové představení pro veřejnost

U příležitosti Mezinárodního dne dětí bylo ve spolupráci se členy loutkářského kroužku při školní družině Sluníčko ZŠ Štefcova připraveno představení pro veřejnost v prostorách Galerie moderního umění v Hradci Králové.

Filmové pátky v muzeu

Ve spolupráci s Národním filmovým archivem probíhalo v průběhu ledna až března promítání českých filmů, které se natáčely mimo jiné v Hradci Králové.

OC FUTURUM Hradec Králové

V rámci akce Super sobota, kterou pořádalo OC Futurum na podzim roku 2018, se uskutečnilo představení nové publikace Pohádky a bajky první republiky u muzejního stánku v komerčních prostorách obchodního centra.

6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích

ICOM

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Českého výboru Mezinárodního svazu muzeí. Český výbor Mezinárodní rady muzeí (ICOM) financoval účast na Generální konferenci ICOM, která se koná jednou za tři roky.

AMG

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Asociace muzeí a galerií České republiky.

RNDr. Stanislav Štamberg, CSc. je člen vědecké rady Globálního Geoparku UNESCO – Český ráj a dále člen redakční rady časopisu Geodiversitas – vydávaného Muzeem přírodních věd v Paříži. Bc. Tereza Tejklová je členkou výboru České mykologické společnosti, členkou výboru Sekce pro výzkum diverzity a ochranu hub (mykromycetů) při České vědecké společnosti pro mykologii a dále členkou redakční rady časopisů Mykologický sborník – vydávaného Českou mykologickou společností a Orlické hory a Podorlicko – vydávaného Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

AKADEMIA STUK PIEKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE

Do přípravy publikace Kniha o obrazech Matky Boskiej se MVČ zapojilo poskytnutím vyobrazení sbírkového předmětu VU/04 226 Panna Marie Piekarská, o něž bylo požádáno.

INSTITUT NATIONAL DES LANGUES ET CIVILISATIONS ORIENTALES, UNIVERSITÉ SORBONNE PARIS

V roce 2018 navázalo Historické oddělení MVČ spolupráci s Institutem national des langues et civilisations orientales při Univerzitě SORBONNE v Paříži, jejímž výstupem byla posterová výstava s názvem „The Czechs in World War One“, seznamující francouzskou veřejnost s působením Čechů v první světové válce. MVČ se na výstavě podílelo zápůjčkou digitálních kopií fotografií ze své sbírky.

MUSÉE DE LA GRANDE GUERRE, MEAUX; MUSÉE DES ARTS DÉCORATIFS, PAŘÍŽ

Na podzim roku 2018 (23. 10. – 27. 10.) absolvoval tým pracovníků MVČ týdenní odbornou stáž v rámci programu Erasmus+ ve dvou francouzských institucích. Stáž v Musée de la Grande guerre v Meaux, věnujícího se historii první světové války, byla zaměřena na seznámení se s moderními výstavními trendy a inspiraci při plánované přípravě nové expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu. V rámci stáže v Musée des arts décoratifs v Paříži, zaměřeného na historii dekorativního umění, si pracovníci, připravující novou expozici o historii města Hradce Králové, rozšířili obzory ve věci módních trendů na přelomu 19. a 20. století, což jim lépe umožnilo zasadit přerod pevnostního města v „salon republiky“ do širšího kontextu.

7. Zahraniční spolupráce

MUSEUM FÜR ANGEWANDTE KUNST, WIEN

V roce 2013 byla navázána spolupráce s MAK ve Vídni, která pokračovala i v následujících letech. V loňském roce muzeum poskytlo vyobrazení dvou sbírkových předmětů – regulačních plánů Hradce Králové od Josefa Gočára z 20. let 20. století, které byly použity na výstavě s názvem POST-OTTO WAGNER. Výstava se konala u příležitosti 100. výročí úmrtí Otto Wagnera.

7. Zahraniční spolupráce

STAATLICHES MUSEUM FÜR ARCHÄOLOGIE CHEMNITZ

V roce 2018 navázalo Historické a archeologické oddělení MVČ spoluprací se Staatliches Museum für Archeologie v Chemnitz a podílelo se tak zápůjčkou sbírkových předmětů na výstavě „Sachsen – Böhmen. So nah, so fern/Sasko – Čechy. Tak blízko, tak daleko“, která přibližuje bohatou historii česko-saských vazeb a kontaktů.

TU BERGAKADEMIE FRAIBERG; NATURHISTORISCHES MUSEUM SCHLOSS BERTHOLDSBURG SCHLEUSINGEN

Spolupráce s pracovníky Bergakademie ve Freibergu a Muzea ve Schleusingu na zpracování fauny z Českých a Německých permokarbonských pánví.

MUSÉUM NATIONAL D'HISTOIRE NATURELLE

Spolupráce s kolegy z Muséum national d'Histoire naturelle v Paříži na zpracování permokarbonské fauny z pánve Brive ve Francii a z Boskovické brázdy.

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM – PRÍRODOVEDNÉ MÚZEUM

Spolupráce s kolegy ze Slovenského národného múzea na průzkumu mykobioty v lužních lesích Podunajské nížiny v okolí Bratislavy.

8. Výstavní a edukační činnosti

PAMÁTNÍK BITVY 1866 NA CHLUMU

Zahájení návštěvnické sezóny se uskutečnilo dne 24. března 2018. Program již tradičně zahájila slavnostní salva z pušek i děl. Připravena byla přehlídka rakouských a pruských jednotek a jejich výzbroje, představení rozšířeného vydání Malé encyklopedie prusko-rakouské války, výstavka archeologických nálezů, přednáška Mgr. Petra Hejhala, Ph.D. z Univerzity Hradec Králové a loutkové divadlo pro děti.

Muzejní noc v Muzeu války 1866 návštěvníkům v pátek 18. května 2018 nabídla noční vojenské ležení z roku 1866, dramatický boj pruského a rakouského vojáka a předvedení techniky bodákového útoku, praktickou ukázkou podkování koně podkovářem a prezentaci dobových jezdeckých sedel a husarské patrontašky spojené s přednáškou o bitvě u Střezetic.

Dne 19. května 2018 se muzeum věnovalo zejména malým návštěvníkům v rámci akce „Pod císařským praporem“, kteří po obdržení vojenské knížky vyrobili vojenskou čepici „čáko“, ošetřovali raněné z boje, prali prádlo na valše a především si vyzkoušeli vystřelit z kopie historické pušky. Při propuštění do civilu čekala vysloužilce medaile za věrnou službu císaři a příjemná projížďka kočárem.

Areál bojiště ve dnech 29. června až 3. července 2018 tradičně zaplnili příznivci bitevních a vojenských ukázek. Vzpomínkové akce završila bitevní scéna „Osudová chyba“ na motivy skutečných historických událostí z bitvy u Hradce Králové v roce 1866. Pořadatelem akce byla Garda města Hradce Králové.

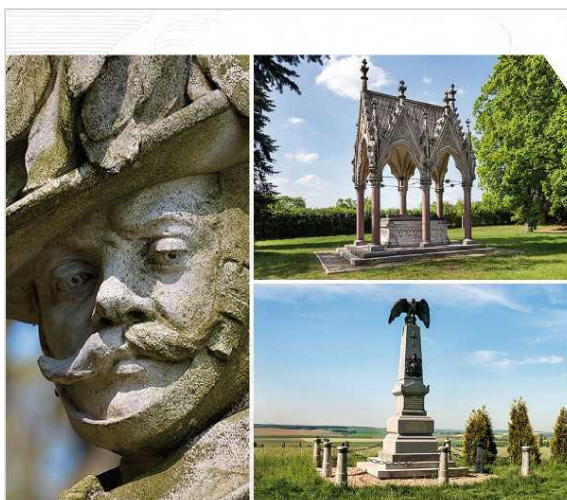
Zahájení návštěvnické sezóny 2018 v Muzeu války 1866 na Chlumu

8. Výstavní a edukační činnosti

V samém závěru července se zájemci nechali zasvěceným průvodcem provést po areálu bojiště na Chlumu a netradičně se seznámili s historií četných monumentálních památek. Procházka po okolní krajině poznamenané válečnou vřavou v doprovodu přírodovědce umožnila návštěvníkům v neděli 26. srpna 2018 nahlédnout do přírodní rozmanitosti bojiště u Hradce Králové.

V rámci ukončení turistické sezóny v Muzeu války 1866 na Chlumu bylo možné v sobotu 29. září 2018 navštívit zajímavou přednášku o významu hudby v životě tehdejších vojáků. Na děti a jejich rodiče v muzeu čekaly hry a zajímavosti spojené s tematikou koní.

S PRŮVODCEM PO BOJIŠTI

Netradiční prohlídka známých míst v okolí Muzea války 1866 na Chlumu přiblíží zájemcům informace o historickém bojišti u Hradce Králové v nečekaných souvislostech. Nechte se provést zasvěceným průvodcem a seznámte s historií četných monumentálních památek na jedno z nejvýznamnějších vojenských střetnutí 19. století.

29. 7. 2018 / od 10.00 a od 14.00 h

Sraz před Muzeem války 1866 na Chlumu
Vstupné: dospělí 50 Kč, snížené 20 Kč
/ www.chlum1866.cz

Pozvánka na akci s Průvodcem po bojišti

Z programu akce Noc v Muzeu války 1866

HISTORICKÁ BUDOVA

Výstavní a edukační činnost muzea v roce 2018 byla poznamenána plánovanou rekonstrukcí historické budovy muzea.

Vzhledem k prodlevě začátku prací na rekonstrukci bylo možné historickou budovu zpřístupnit návštěvníkům až do 4. března 2018. Kompletně vyklizená budova poskytla zájemcům jedinečný a neopakovatelný pohled na architekturu budovy a výstavních sálů. V prostorách schodiště a vestibulů pak byla při té příležitosti instalována fotografická výstava „Muzejní nostalgie. 110 let budovy ve fotografii“ dokumentující stavbu a poslední rozsáhlou rekonstrukci této národní

kulturní památky. Tuto výstavu navíc doplnila série českých filmů, jejichž natáčení probíhalo, mimo jiné, i v Hradci Králové.

Další výstavy muzea byly ve druhé polovině roku instalovány v prostorách Galerie moderního umění v Hradci Králové. V letních měsících se zájemci seznámili se zástupci druhů vodních organismů ve výstavě „Pod mořskou hladinou“. K 100. výročí založení Československé republiky pak byla otevřena výstava s názvem „Lide československý! Tvůj odvčký sen stal se skutkem“. V závěru roku 2018 návštěvníci mohli nahlédnout do školy z období první republiky a po II. světové válce ve výstavě „Čest práci, paní učitelko!“, která trvala až do 27. ledna 2019.

Z výstavy Muzejní nostalgie. 110 let budovy ve fotografii

8. Výstavní a edukační činnosti

EXPOZICE

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Expozice poskytuje návštěvníkům základní informace o průběhu prusko-rakouské války a bitvy u Hradce Králové. Ukázka základní výstroje a výzbroje rakouské a pruské pěchoty, dělostřelectva, jezdeckta i dalších jednotek, je doplněna dobovou ikonografií.

PŘÍRODOVĚDECKÁ EXPOZICE – PŘÍPRAVNÉ A ORGANIZAČNÍ PRÁCE

V roce 2018 proběhly porady a konzultace s pracovníky přírodovědeckého oddělení, s Mgr. Josefem Hotovým a s pracovníky firmy Art Consultancy.

Pracovníky přírodovědeckého oddělení a Mgr. Josefem Hotovým byla zpracována prostorová rozvržení expozic, vypracovány seznamy vystavovaných exponátů, návrhy kompozic exponátů, autorské texty k expozicím – „Země v pohybu“, „Pokračujeme v tradici“, „Třídíme přírodu“, „Proměny přírody“, „V kruhu“ a „Respirium“.

Na vzniklý technický scénář přírodovědecké expozice byly vytvořeny dva nezávislé externí oponentské posudky. Autoři jednotlivých expozic (RNDr. Věra Samková, Ph.D., Mgr. Josef Hotový, RNDr. Bohuslav Mocek, Mgr. Bc. Jan Juráček, Mgr. Martin Paclík, Ph.D., Miroslav Mikát) na oponentské posudky vypracovali reakce. Část připomínek byla následně do technického scénáře zapracována.

Výsledná verze technického scénáře byla firmou Art Consultancy odevzdána zadavateli (Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje) a následně schválena.

EXPOZICE K DĚJINÁM MĚSTA HRADCE KRÁLOVÉ

Na jaře roku 2018 byla dokončena Studie nových stálých expozic ve 2NP a 3NP Muzea východních Čech v Hradci Králové. Na připravenou studii navázala realizace Dokumentace inte-

riérového řešení expozic, která bude sloužit jako podklad pro připravované výběrové řízení na dodavatele expozice. Zda bude vše probíhat dle předpokládaného harmonogramu, tak by na jaře tohoto roku měli začít montážní práce v nově zrekonstruované budově.

Expozice budou umístěny ve 2NP a 3NP historické budovy a kombinují multimediální zážitkové prvky se sbírkovými předměty.

Ve 2NP bude jako úvod do historie města prezentována první část stálé expozice pod názvem „Cesta k městu českých královen“. Tato expozice návštěvníkům představí ucelený příběh dějin města od pravěku do 16. století s důrazem na postavení Hradce jako nejvýznamnějšího střediska východních Čech. Výklad bude veden chronologicky (historicky), ovšem s rozsáhlými „odbočkami“, které nabídnou pohled do městské každodennosti. Na tuto úvodní část bude v druhém sále navazovat expozice s názvem „Cesta k pevnosti“, která představí život královéhradeckých obyvatel ve zdech bastionové pevnosti. Vznik pevnosti je jedním z nepochybných milníků v dějinách Hradce Králové. Výstavba pevnosti, zahájená v důsledku tzv. sedmileté války v letech 1756–1763, proměnila zásadně tvář nejbližšího okolí města a na dlouhé období určila i podobu města samotného.

Ve 3NP bude pokračovat historická linka další plánovanou částí expozic s názvem „Cesta k salonu republiky“. Tato část expozice zahrnuje období od konce 19. století, kdy se začala bourat vojenská pevnost do přelomu 30. a 40. let 20. století, s důrazem na období tzv. první republiky, ve kterém se Hradec Králové nazýval Salonem republiky. Druhá část expozice je koncipována jako scénické ztvárnění každodenního života obyvatel města, dominantním prvkem bude automobil zn. Start, který bude zakomponován do městské zástavby. Instalaci budou doplňovat předměty denní potřeby a užitého umění obyvatel města.

VÝSTAVY

MUZEJNÍ NOSTALGIE. 110 LET BUDOVY VE FOTOGRAFII

19. 1. 2018 – 4. 3. 2018

Na rekonstrukci připravovaná budova Muzea východních Čech v Hradci Králové byla již zcela vyklizena a nabídla se tak jedinečná příležitost naplno si užít výjimečnou architekturu vybraných prostor této monumentální stavby z dílny Jana Kotěry.

POD MOŘSKOU HLADINOU

29. 6. 2018 – 23. 9. 2018

K prohlédnutí byl fascinující svět živočichů žijících pod mořskou hladinou i na pobřeží. Rozmanité vzory mušlí, ukázky bezobratlých, čelisti žraloků, záhadná hlubinná ryba ďas mořský, vybrané druhy mořských ptáků a zkameněliny živočichů z druhohorního moře.

Z výstavy Pod mořskou hladinou

8. Výstavní a edukační činnosti

HOUBY

5. 10. 2018 – 6. 10. 2018

Podzimní výstava živých hub a bylin s určováním donesených vzorků byla z důvodu rekonstrukce budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové tentokrát otevřena v prostorách pardubického zámku.

LIDE ČESKOSLOVENSKÝ! TVŮJ ODVĚKÝ SEN STAL SE SKUTKEM.

18. 10. 2018 – 2. 12. 2018

Průběh událostí souvisejících s vyhlášením Československé republiky v Hradci Králové a jeho nejbližším okolí představila v rámci oslav stoletého výročí od vzniku samostatného státu výstava Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Z výstavy Houby v prostorách pardubického zámku

Z výstavy Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.

8. Výstavní a edukační činnosti

ČEST PRÁCI, PANÍ UČITELKO!

14. 12. 2018 – 27. 1. 2019

Výstava představila důležité milníky v československém školství 20. století. Jak se politické události a legislativní změny promítly do vzdělání v ČSR v období první republiky a poté do poválečného československého školství.

Z výstavy Čest práci, paní učitelko!

8. Výstavní a edukační činnosti

PŘEDNÁŠKY A AKCE PRO VEŘEJNOST

SVĚT PATŘÍ NÁM – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

26. 1. 2018

Proti všem podvodníkům, kariéristům a darebákům brojí ve svém čtvrtém a posledním společném filmu v Československu Jiří Voskovec s Janem Werichem. Projekcí díla Martina Friče byly zahájeny mimořádné Filmové pátky v muzeu.

MUZEJNÍ NOSTALGIE – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

24. 1. 2018

Komentovaná prohlídka budovy muzea s kurátorkou PhDr. Markétou Pražákovou. Návštěvníci poznali výjimečnou krásu architektury, zcela vyklizené budovy muzea a její historii v širších souvislostech než bylo běžné.

VYŠŠÍ PRINCIP – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

2. 2. 2018

V červnu roku 1942 na následky atentátu umírá zastupující říšský protektor Heydrich a v protektorátu Čechy a Morava vypukl nacistický teror. Projekcí díla Jiřího Krejčíka pokračovaly mimořádné Filmové pátky v muzeu.

MUZEJNÍ NOSTALGIE – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

7. 2. 2018

Komentovaná prohlídka budovy muzea s kurátorkou PhDr. Markétou Pražákovou. Návštěvníci poznali výjimečnou krásu architektury, zcela vyklizené budovy muzea a její historii v širších souvislostech než bylo běžné.

KANTOR IDEÁL – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

9. 2. 2018

Hvězdu českého a světového filmu Anny Ondrákovou a populárního herce Karla Lamače uvedlo muzeum ve filmu KANTOR IDEÁL. Úsměvné historicky nasměřované profese a prohané septimánky měly premiéru již 23. září 1932.

PRAVĚKÉ A RANĚ STŘEDOVĚKÉ OSÍDLENÍ V OBLASTI DNEŠNÍHO HRADCE KRÁLOVÉ

10. 2. 2018

Přednáška Mgr. Radka Bláhy v Městské knihovně Hradec Králové k pravěkému a raně středověkému osídlení Hradce Králové.

BRANKÁŘ BYDLÍ V NAŠÍ ULICI – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

16. 2. 2018

Promítání českého barevného filmu o dětech a pro děti. Veselý sportovní příběh pražského dětského hokejového družstva z Bezejmenné ulice. Před očekávaným zápasem s kluky z Čertovky se musí mladí hokejoví nadšenci připravit na důležité střetnutí...

NOVÉ ARCHEOLOGICKÉ OBJEVY POD VELKÝM NÁMĚSTÍM

20. 2. 2018

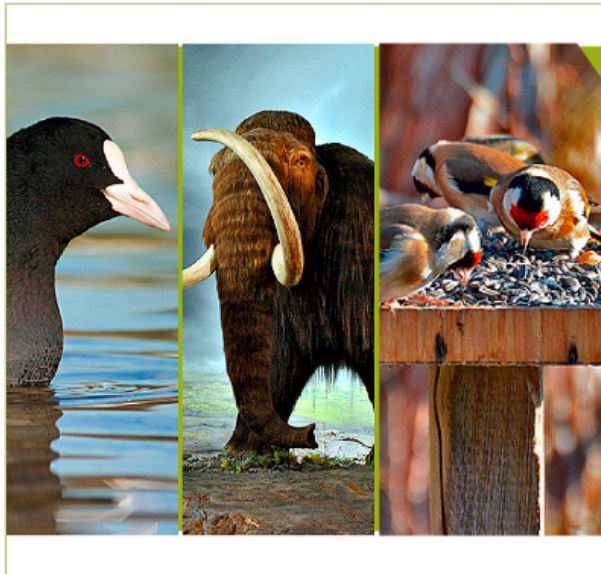
Přednáška Mgr. Radka Bláhy pro Společnost přátel starého Hradce prezentovala nové objevy v souvislosti s realizací rekonstrukce Velkého náměstí.

JARNÍ PRÁZDNINY V MUZEU 2018

20. 2. 2018 – 22. 2. 2018

Vypravili jsme se společně za zimujícími ptáky na řece a také jsme pozorovali zajímavé ptačí druhy, které můžeme potkat na krmítkách. Středa patřila mamutům, jejich lovcům a pravěkému umění, které jsme si mohli sami vyzkoušet.

8. Výstavní a edukační činnosti

Jarní prázdniny v muzeu

MUZEUM

Jarní prázdniny v muzeu nabízí mnoho zajímavých informací a činností pro všechny zvědavé děti a rodiče. V úterý 20. února se vydáme společně s Mgr. Josefem Hotovým za zimujícími ptáky na řece. Středa 21. února bude patřit mamutům, jejich lovcům a pravěkému umění, které si sami vyzkoušíme (na tuto akci je nutné se předem objednat) a ve čtvrtek 22. února 2018 budeme pozorovat zajímavé ptačí druhy, které můžeme potkat na krmítkách.

20.–22./2/2018/9.30 hodin

Muzeum východních Čech v Hradci Králové
www.muzeumhk.cz / tel. 604 513 643

ZIMUJÍCÍ PTÁCI NA ŘECE

20. 2. 2018

Za ptačími vodními druhy na řece Labi, pro které je zimní období nepochybně zkouška odolnosti a vytrvalosti a přesto v našem městě zůstávají, se účastníci vydali společně s Mgr. Josefem Hotovým.

PO STOPÁCH MAMUTŮ

21. 2. 2018

Návštěvníci se společně s námi vydali za největšími živočichy, kteří žili na našem území, a také za jejich lovcí. Kromě zajímavých informací si návštěvníci mohli vyzkoušet i práci pravěkého umělce.

ZIMUJÍCÍ PTÁCI NA KRMÍTKÁCH

22. 2. 2018

Za ptačími druhy parků a zahrad, pro které je zimní období nepochybně zkouška odolnosti a vytrvalosti a přesto v našem městě zůstávají, se účastníci vydali společně s Mgr. Josefem Hotovým.

MUZEJNÍ NOSTALGIE

– KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

21. 2. 2018

Komentovaná prohlídka budovy muzea s kurátorkou PhDr. Markétou Pražákovou. Návštěvníci poznali výjimečnou krásu architektury, zcela vyklizené budovy muzea a její historii v širších souvislostech než bylo běžné.

105 % ALIBI – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

23. 2. 2018

Český detektivní film z roku 1959 s humornými prvky a skvělým hereckým obsazením se natáčel v Hradci Králové a v Praze. Odhalit pachatele nebude nic jednoduchého, když všichni předkládají neprůstřední alibi...

LETOS V ZÁŘÍ – FILMOVÉ PÁTKY V MUZEU

2. 3. 2018

Šestnáctiletá Hanka prožívá zmatky první lásky. Miluje posluchače vysoké školy Pavla Horáka. Jednoho odpoledne se oběma podaří odpoutat se od party a společně stráví krásné chvíle na procházce a v planetáriu...

ZAHÁJENÍ SEZÓNY 2018 NA CHLUMU

24. 3. 2018

Přehlídka historických uniformovaných jednotek rakouských a pruských vojáků, tradiční slavnostní salva z pušek i děl a pestrý program pro děti i dospělé zahájil novou turistickou sezónu v Muzeu války 1866 na Chlumu.

PŘÍRODA A HOUBY PR ŽERNOV

9. 4. 2018

Jarní přednáška Bc. Terezy Tejklové, mykoložky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

KRAJSKÉ KOLO GEOLOGICKÉ OLYMPIÁDY

9. 4. 2018

Realizace krajského kola geologické olympiády pro úspěšné řešitele školních kol geologické olympiády.

8. Výstavní a edukační činnosti

DEN ZEMĚ V MUZEU 2018

19. 4. 2018

Výstavka živých přírodnin a nerostů a tematicky zaměřená vycházka do Šimkových sadů byla připravena přírodovědeckým oddělením muzea. Akce byla určena zejména pro II. stupeň ZŠ a SŠ. Vítání byli i zájemci z řad veřejnosti.

BRIGÁDA A DEN ZEMĚ V PŘÍRODNÍ PAMÁTCE NA PLACHTĚ

21. 4. 2018

Tradiční jarní brigáda a Den Země v přírodní památce Na Plachtě s první terénní zoologicko-botanickou exkurzí na pastvinu přímo mezi divoké koně z Exmooru.

ANO, PANE DOKTORE!

3. 5. 2018 – 19. 8. 2018

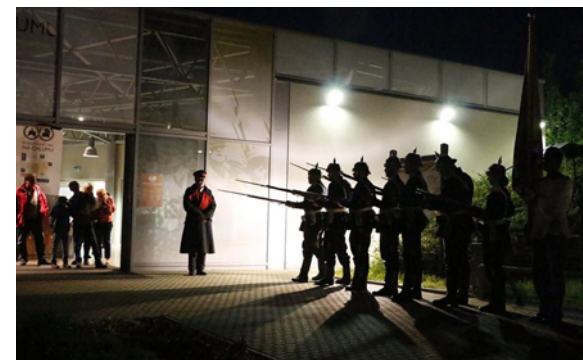
Výstava „Ano, pane doktore!“ ve velkém sále Regionálního muzea Mělník nabídla pohled do prvorepublikového zdravotnictví. Výstava byla zapůjčena z Muzea východních Čech v Hradci Králové a doplněna o regionální realie. Mezi neza-

jímavější exponáty patřily masážní strojky a přístroje pro domácí elektroléčbu používané pro domácí léčení různých neduhů, které byly pro období první republiky typické.

NOC V MUZEU VÁLKY 1866

18. 5. 2018

Muzeum války 1866 na Chlumu v nezvyklou denní dobu. Návštěvníci se mohli podívat na noční vojenské ležení z roku 1866, boj pruského a rakouského vojáka, ukázkou podkování koně, dobová jezdecká sedla a husarské patrontašky.

PROMÍTÁNÍ NA MUZEUM

18. 5. 2018

Přestože bylo hradecké muzeum uzavřeno, byla pro účastníky v rámci páteční muzejní noci připravena od 21.30 do 22.00 hodin nová filmová projekce na fasádu této slavné Kotěrovy budovy.

POD CÍSAŘSKÝM PRAPOREM

19. 5. 2018

Už jste někdy stříleli z historické pušky nebo se svezli na koňském povozu? Jaké to je prát prádlo na valše? Dětské odpoledne v Muzeu války 1866 na Chlumu nabídlo mnoho netradičních zážitků.

POKLAD NA STŘÍBRNÉM RYBNÍKU

19. 5. 2018

Dětské odpoledne u Stříbrného rybníka plné společných aktivit pro děti i dospělé. Cílem bylo ukázat rodičům možnost smysluplně a aktivně využít společně strávený čas, což je v dnešní uspěchané době čím dál vzácnější. Muzeum východních Čech si připravilo stánek s tematikou k chystané výstavě „Pod mořskou hladinou“.

STŘEDOVĚKÝ HRADEC KRÁLOVÉ VE SVĚTLE ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ

24. 5. 2018

Přednáška Mgr. Radka Bláhy v Městské knihovně Hradec Králové věnovaná novým nálezům z období středověkého Hradce.

POHÁDKA NARUBY ANEB ZLÁ PRINCEZNA A HODNÝ DRAK

5. 6. 2018

Již tradiční oslava Mezinárodního dne dětí loutkovým představením v podání členů loutkářského kroužku při školní družině Sluníčko ZŠ Štefcova. Představení vhodné pro děti i rodiče se konalo v Galerii moderního umění v Hradci Králové.

VÝSTAVA ARCHITEKTURA VE SLUŽBÁCH PRVNÍ REPUBLIKY

6. 6. 2018 – 29. 6. 2018

Výstava představovala architektonické skvosty doby Josefa Gočára a Jana Kotěry, která byla umístěna do konce června 2018 ve vestibulu krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Výstavu pořádal Národní památkový ústav a k její tvorbě přispělo i Muzeum východních Čech ze svého fotoarchivu.

8. Výstavní a edukační činnosti

NOČNÍ PŘÍRODA JOSEFOVSKÝCH LUK

8. 6. 2018

Pozorování hmyzu u světelného zdroje s odborným entomologickým a zoologickým programem, akce ve spolupráci s Českou společností ornitologickou.

OSÍDLENÍ LIBČAN A PŘILEHLÉHO OKOLÍ

9. 6. 2018

Přednáška pana Mgr. Radka Bláhy u příležitosti otevření naučné stezky s názvem „Cesta do minulosti Libčan a Hvozdnic“ v atriu základní školy v Libčanech.

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMÁTNÍKU LEGIONÁŘE JANA GAYERA A JEHO PADLÝCH SPOLUBOJOVNÍKŮ

10. 6. 2018

Pracovníci historického oddělení vyhledali a poskytli zástupcům ČsOL z fotoarchivu dokumentární fotografie jak samotného pomníku legionáře Jana Gayera, tak i ze slavnostního odhalení z roku 1937. Ke zhotovení kopie byl zapůjčen také originál reliéfu poručíka Jana Gayera, který muzeum převzalo do péče v roce 1994. Velmi pomohl také odlitek Škodova modelu sochy vojáka, který byl do sbírek získán darem v roce 2005.

K NEJSTARŠÍM DĚJINÁM ZÁMECKÉHO AREÁLU VE ZDECHOVICÍCH

15. 6. 2018

Přednáška Mgr. Pavla Horníka o výsledcích archeologického výzkumu v areálu zámku Zdechovice při příležitosti návštěvy hraběte Karla Eduarde z Paaru, emeritního velkopřevora Českého velkopřevorství Suverénního řádu Maltézských rytířů.

MYKOLOGICKOBOTANICKÁ EXKURZE NA LESNÍ HŘBITOV

16. 6. 2018

Mykologickobotanická exkurze, při které provázela RNDr. Věra Samková, Ph.D. a Bc. Tereza Tejklová z Muzea východních Čech v Hradci Králové smrkoborovými lesy Lesního hřbitova.

8. Výstavní a edukační činnosti

S VYSVĚDČENÍM DO GALERIE

29. 6. 2018

V Galerii moderního umění v Hradci Králové byl připraven doprovodný program k výstavě „Pod mořskou hladinou“ pro všechny mladší návštěvníky zdarma. Postačilo, když ukázali aktuální vysvědčení.

152. VÝROČÍ BITVY U HRADCE KRÁLOVÉ

30. 6. 2018

V sobotu 30. června 2018 se uskutečnila hlavní část vzpomínkových akcí na 152. výročí bitvy, která změnila Evropu. Celodenní program vyvrcholil velkou bitevní scénou Osudová chyba na motivy skutečných historických událostí.

VYCHÁZKA ZA HMYZEM DO PP NA PLACHTĚ

25. 7. 2018

Návštěva přírodní památky Na Plachtě s poznáním bohaté rozmanitosti hmyzího světa nedaleko městské zástavby a detailním prozkoumáním vlastnoručně odchycených jedinců brouků, ploščic, kříšů a dalšího hmyzu.

S PRŮVODCEM PO BOJIŠTI

29. 7. 2018

Procházka se zasvěceným průvodcem areálem bojiště 1866 na Chlumu a seznámení se netradičně s historií čítných monumentálních památek na bitvu u Hradce Králové.

VÍTEJTE V MIKROSVĚTĚ ROSTLIN

7. 8. 2018 – 23. 8. 2018

Proč se svízel přítula tolik tulí? Čím to je, že kopřiva pálí? Co nám to křupe mezi zuby, když jíme hrušku? Společně jsme odhalili tyto taje zcela běžných věcí a nahlédli jsme společně do zajímavého světa rostlin.

ŽIVOT POD MOŘSKOU HLADINOU – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

8. 8. 2018

Nahlédnutí do fascinujícího světa živočichů žijících pod mořskou hladinou i na pobřeží moří. Návštěvníci si nenechali ujít komentovanou prohlídku výstavy „Pod mořskou hladinou“, kterou provedl kurátor RNDr. Bohuslav Mocek.

8. Výstavní a edukační činnosti

SRPEN 68

21. 8. 2018

Happening na Masarykově náměstí v Hradci Králové, kde mluveným slovem, výstavou a promítáním za doprovodu písní a protestsongů z roku 1968 byli účastníci provedeni smutnými dny okupace naší vlasti spojeneckými vojsky Varšavské smlouvy.

ZA PŘÍRODOU BOJIŠTĚ

26. 8. 2018

Minulost a současnost areálu bojiště u Hradce Králové tentokrát pohledem přírodovědce umožnilo zájemcům nahlédnout do přírodní rozmanitosti okolní krajiny poznamenané válečnou vřavou.

TÝDEN DĚTÍ S MUZEEM

27. 8. 2018 – 31. 8. 2018

Program se odehrával v prostorách muzea v Gayerových kasárnách, kde se mimo jiné účastníkům představila jednotlivá odborná pracoviště muzea. Účastníci se seznámili s činností přírodovědného a archeologického oddělení, navštívili zámek v Novém Městě nad Metují, město Dobruška a Vlastivědné muzeum. Prázdninové putování ukončila výstava „Pod mořskou hladinou“ a ostatní výstavy v Galerii moderního umění v Hradci Králové.

8. Výstavní a edukační činnosti

OD MONARCHIE K REPUBLICE

14. 9. – 30. 11. 2018

Výběr z výstavy Muzea východních Čech v Hradci Králové Mým národům!, 2014. Výstava Od monarchie k republice věnovaná letům 1914-1918 ukazovala život vojáků na frontách, ale i civilních obyvatel v zázemí. Připomínala také významný podíl čs. legií na vzniku Československé republiky a průběh prvních dnů její existence. Výstava byla ke zhlédnutí ve výstavním prostoru 4. NP v Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

ŽIVOT POD MOŘSKOU HLADINOU – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

18. 9. 2018

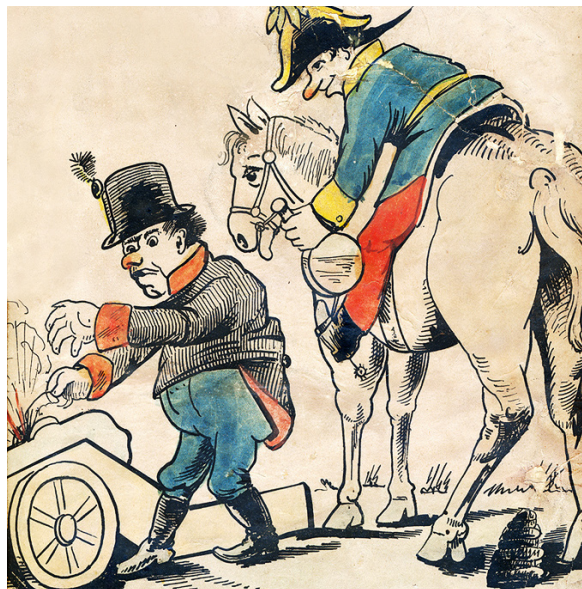
Poslední nahlédnutí do fascinujícího světa živočichů žijících pod mořskou hladinou i na pobřeží moří. Návštěvníci si nenechali ujít komentovanou prohlídku výstavy „Pod mořskou hladinou“, kterou provedl kurátor RNDr. Bohuslav Mocek.

UKONČENÍ SEZÓNY V MUZEU VÁLKY 1866 NA CHLUMU

29. 9. 2018

S jakými písničkami pochodovali vojáci do bitvy u Hradce Králové a jaké písně v důsledku bitvy vznikly? Návštěvníci si je mohli poslechnout v muzeu, kde bylo také připraveno malování, hry a zajímavosti spojené s tematikou koní.

ŽIVOTNÍ ANABÁZE RUDOLFA MEDKA, LEGIONÁŘE A SPISOVATELE

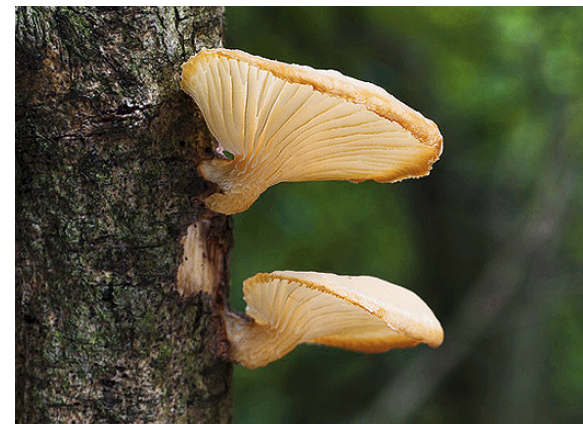
4. 10. 2018

Přednáška ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové PhDr. Jaroslavy Pospíšilové v rámci 100. výročí vzniku republiky byla věnována královéhradeckému rodákovi Rudolfovi Medkovi, výrazné osobnosti, která se svou činností na poli kulturním i vojenském zapsala do historie Československé republiky. Jako legionář pomáhal zbraní i slovem k jejímu vzniku a nepřestal jí hájit do konce svého života. Do rodného města se rád vracel, sledoval jeho růst, měl tu řadu přátel. Svě „starohradecké“ vzpomínky zaznamenal ve svých básních i prózách.

MYKOLOGICKOBOTANICKÁ EXKURZE NA BIŘIČKU

13. 10. 2018

Zajímavou lokalitou provedly RNDr. Věra Samková, Ph.D. a Bc. Tereza Tejklová z Muzea východních Čech v Hradci Králové. K vidění byly bahenní rostliny i lesní druhy, ale i houby, jako například čechratky, muchomůrky a ryzce.

ČTVRT TISÍCILETÍ KRÁLOVÉHRADECKÉ ARCHEOLOGIE

20. 10. 2018

Návštěvníci společně s námi oslavili výročí 250 let od prvního archeologického nálezů v Hradci Králové. Připraveny byly nejnovější nálezy, tematické přednášky, simulovaný archeologický výzkum pro děti, výroba kamenných nástrojů a výzdoba pravěké jeskyně.

8. Výstavní a edukační činnosti

REKVIKCE ZVONŮ PRO VÁLEČNÉ ÚČELY V ZÁVĚRU PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

25. 10. 2018

Přednáška Mgr. Josefa Šrámka, Ph.D. s názvem „Rekvizice zvonů pro válečné účely v závěru první světové války“ ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

LOUČENÍ S PTÁKY

28. 10. 2018

Terénní propagační akce pro veřejnost „Loučení s ptáky“ na Bohdanečském rybníce ve spolupráci s AOPK ČR.

PODZIMNÍ PRÁZDNINY

30. 10. 2018

O letošních podzimních prázdninách bylo možné navštívit speciální program k výstavě „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“ Děti si vyzkoušeli práci historika se sbírkovým předmětem a v roli umělce si nakreslili vlastní návrh na státní vlajku, medaile nebo platidla.

RODÍ SE NOVÝ STÁT...

– KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

30. 10. 2018

Účastníci se společně s námi vydali při komentované prohlídce výstavy „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“ po stopách počátků Československé republiky a připomněli si, jak tyto převratné „dny převratové“ prožíval Hradec Králové.

VÝSTAVA 1866

– POKLADY SOUKROMÝCH SBÍREK

1. 11. 2018 – 30. 11. 2018

Unikátní výstava exponátů z války roku 1866. Zapůjčené sbírkové předměty významných soukromých sběratelů z ČR i zahraničí, tematicky doplněné exponáty Muzea východních Čech, byly poprvé pohromadě vystaveny veřejnosti v atraktivních prostorách renesančního sklepení domu U Špuláků, poprvé zpřístupněného veřejnosti. Součástí výstavy bylo i několik přednášek a promítání o největší bitvě v Čechách, výzbroji, uniformách a životě v pevnosti Königgrätz.

PODZIMNÍ BRIGÁDA NA PLACHTĚ 2018

3. 11. 2018

Tradiční podzimní brigáda v přírodní památce Na Plachtě v Hradci Králové. Akce byla určena všem zájemcům, kteří chtěli pomoci přírodě v tomto krásném a přírodovědecky bohatém chráněném území.

ZÁMEK PLNÝ KNIH!

9. 11. 2018

8. ročník knižního veletrhu Zámek plný knih, který pořádalo Východočeské muzeum v Pardubicích. Festival nabídl spoustu knižních titulů regionálních nakladatelství a pamětových institucí, která běžná kamenná knihkupectví nenabízí. Muzeum východních Čech nabídlo návštěvníkům především své publikace, pohlednice, knižní záložky, ale i mnoho dalšího.

RODÍ SE NOVÝ STÁT...

– KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

20. 11. 2018

Účastníci se společně s námi vydali při komentované prohlídce výstavy „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“ po stopách počátků Československé republiky a připomněli si, jak tyto převratné „dny převratové“ prožíval Hradec Králové.

8. Výstavní a edukační činnosti

VÝCHODNÍ ČECHY V HISTORII ZEMĚ

22. 11. 2018

Přednáška Mgr. Bc. Jana Juráčka s názvem „Východní Čechy v historii Země“ ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

HRADEC KRÁLOVÉ V DRAMATICKÝCH LETECH 1968-1969

28. 11. 2018 – 31. 1. 2019

V budově univerzitního kampusu Na soutoku (Hradecká 1227) byla otevřena výstava s názvem „Hradec Králové v dramatických letech 1968-1969“. Výstava je výsledkem spolupráce Archivu Univerzity Hradec Králové s Muzeem východních Čech v Hradci Králové a Státním okresním archívem v Hradci Králové. Jednotlivé výstavní panely obsahovaly dobové fotografie, články z regionálního tisku, letáky a další zajímavé dokumenty, které poskytly ze svých fondů nejen obě zmiňované instituce, ale na výzvu i řada pamětníků. Vypovídají o zlomových událostech od ledna 1968 do března 1969, jak je prožívalo město a jeho obyvatelé spolu se studenty tehdejší Pedagogické fakulty. Přesto, že je jim věnován největší prostor výstavy, nezapomnělo se ani na běžný všední život města na konci šedesátých let.

JMÉNEM ZÁKONA!

POLICIE A ČETNICTVO V HRADCI KRÁLOVÉ

29. 11. 2018

Že v minulosti existoval podstatný rozdíl mezi četnictvem, státní a obecní policií, dnes již mnoho lidí neví. Jak to bylo v Hradci Králové? Co má Hradec Králové společného s televizním seriálem Četnické humoresky? Jaké byly vztahy mezi hradeckou obecní policií a četnictvem? Kdo byli významní četníci a policisté sloužící v Hradci Králové a kde vůbec bydleli? Jak se v Hradci Králové potlačovaly dělnické demonstrace 30. let a stíhali interbrigadisté? Jak po Hradci houkaly četnické automobilní sirény a jak nad Hradcem létaly četnické stíhačky? To vše a mnoho jiného, okořeněné několika královéhradeckými kriminálními případy, představila odborná přednáška ředitele muzea doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D. v Knihovně města Hradce Králové.

XXIX. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH 2018

30. 11. 2018 – 2. 12. 2018

Tradiční třídní Muzejní adventní trh, který každoročně navštíví přes 8 000 návštěvníků. Akce se konala výjimečně na náměstí Svobody a v blízké budově Pedagogické fakulty a nabídla příjemnou atmosféru blížících se Vánoc.

PAVUČINCE ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ

10. 12. 2018

Podzimní přednáška Bc. Terezy Tejklové, mykoložky Muzea východních Čech v Hradci Králové.

KDO DÁ VÍCE REPUBLICE: HRADEC, NEBO PARDUBICE?

13. 12. 2018

Hradec Králové a Pardubice, dva odvěcí rivalové na východě Čech. Jak to s jejich soubojem v dějinách (a zejména v 19. a 20. století) vlastně bylo? O co se vlastně v minulosti tato dvě města přela? Ve které době byla pardubicko-hradecká rivalita nejvypjatější a proč? Co na to největší východočeské město Chrudim? A co Jičínští a Mladoboleslavští, fandili Hradci? Jak rivalitu prožíval František Ulrich? Změnil něco na poměru sil tzv. Velký Hradec Králové, vyhlášený v době Protektorátu nebo Východočeský kraj z let 1960–1990? Přednáška doc. Mgr. Petra Grulichy, Ph.D. nabídla zcela nezájatý pohled historika, který je doma stejně tak v Hradci jako v Pardubicích, na východočeský městský regionalismus v kontextu celostátního vývoje.

POHÁDKY A BAJKY PRVNÍ REPUBLIKY, OC FUTURUM

15. 12. 2018

Představení nové publikace POHÁDKY A BAJKY PRVNÍ REPUBLIKY u muzejního stánku v rámci akce Super sobota, kterou pořádalo OC Futurum.

ČEST PRÁCI, PANÍ UČITELKO! – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

20. 12. 2018

Komentovaná prohlídka výstavy „Čest práci, paní učitelko!“, kterou provedla kurátorka výstavy PhDr. Pavla Koritenská. K vidění byly například nejčastěji používané učebnice, školní obrazy a typické dobové učební pomůcky daného období.

EDUKAČNÍ ČINNOST

Muzeum nabízelo množství edukačních aktivit v průběhu roku pro kolektivy dětí a mládeže, rodiny s dětmi i pro širokou veřejnost. Pro každou skupinu byly vždy voleny formy a metody práce s návštěvníky různých věkových kategorií odpovídající jejich zkušenostem, znalostem a dovednostem tak, aby do budoucna rozvíjely zájem návštěvníků o činnost muzea a muzeum prezentovaly jako celek.

Mezi nejnavštěvovanější doprovodné programy patřily tradiční zvykoslovné programy během roku a také doprovodný edukační program k výstavě „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“

I přes rekonstrukci výstavní budovy se konal další ročník akce „Týden dětí s muzeem“ v prostorách muzea v Gayerových kasárnách. Program byl navíc obohacen o jeden výlet mimo Hradec Králové navíc oproti minulým ročníkům.

Během podzimu byla navázána spolupráce s Univerzitou Hradec Králové ohledně praxí studentů v Návštěvnickém a výstavním oddělení.

V roce 2018 byl z prostředků Ministerstva kultury v rámci výzvy „Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví“ realizován grantový projekt s názvem „Mikrosvět“. Z finančních prostředků projektu byly pořízeny kvalitní mikroskopy a stereomikroskopy, které rozšířily spektrum činností v rámci nabízených přírodovědných programů a přírodovědeckého kroužku a současně zkvalitnily jejich obsah.

MUZEJNÍ NEDĚLE 2016

Dlouholetý a již tradiční projekt muzejních nedělí pokračoval i v roce 2018. Cílem projektu bylo nejen seznámení se zvykoslovnými tradicemi, historií Královéhradeckého kraje a přírodou města Hradec Králové, ale také vytvoření smysluplné náplně dětí a mládeže ve volném čase. Celkem deset muzejních nedělí proběhlo vzhledem k rekonstrukci historické budovy v prostorách odborných pracovišť muzea v Gayerových kasárnách nebo v přírodních lokalitách města Hradec Králové.

PO STOPÁCH MAMUTŮ

14. 1. 2018

V lednové muzejní neděli se zájemci vypravili za tlupou lovců mamutů, prohlédli si originální předměty ze starší doby kamenné a vyzkoušeli si práci pravěkých umělců.

STRÁPATÍ JEDOU

11. 2. 2018

Výrobu tradiční masopustní masky v podobě koníka a čepice doprovázelo připomenutí zvyků našich předků v období masopustu.

8. Výstavní a edukační činnosti

HODY HODY DOPROVODY

25. 3. 2018

První jarní muzejní neděle byla věnována přípravě Velikonoc podle tradičních zvyků a výrobě krásných a nápaditých jarních dekorací.

ZA VODNÍ ŽOUŽELÍ

22. 4. 2018

Dubnová muzejní neděle seznámila návštěvníky s pestrým životem ve vodě za použití metody aktivního odlovu a mikroskopování.

CO SE DĚJE V TRÁVĚ?

20. 5. 2018

Průzkum života pod našimi botami a aktivní sběr známých i neznámých živočichů byly náplní květnové muzejní neděle.

O MYŠÍCH (A LIDECH?)

17. 6. 2018

Se zajímavými a mnohdy novými poznatky ze života drobných hlodavců a hmyzožravců popř. šelem odcházeli účastníci muzejní neděle.

8. Výstavní a edukační činnosti

HRAJEME SI S LISTY

23. 9. 2018

Děti společně s rodiči v rámci kreativní dílny tvořili koláž z listů rozmanitých tvarů, velikostí a barev a přitom se také mnohé o nich dozvěděli.

VOJÁCI NEBO KOMTESY

21. 10. 2018 od 9.00 a od 13.00 hodin

Zájemci se vrátili zpátky v čase do doby, kdy Hradcem Králové pochodovali vojáci a dámy na ně pokukovaly zpoza věžířů a parapliček a v rámci kreativní dílny si vyrobili netradiční záložku.

ADVENT V MUZEU

18. 11. 2018

Věštění budoucnosti, povídání o tajemných bytostech, draní peří a především výroba krásné dekorace s vůní pryskyřice na děti čekala v muzejní neděli, která byla první připomínkou blížícího se adventu.

PAPÍROVÉ VÁNOCE

9. 12. 2018

Poslední muzejní neděli roku naplnilo povídání o starých vánočních tradicích, děti s rodiči nahlédli do třípytího světa historických vánočních ozdob a na závěr si různé druhy papírových vánočních ozdob také vyrobili.

8. Výstavní a edukační činnosti

DOPROVODNÉ PROGRAMY

V roce 2018 bylo připraveno 22 různých doprovodných edukačních programů k expozicím, výstavám a zvykoslovnému roku s variantami pro různé vzdělávací stupně. Realizováno bylo na 100 edukačních programů pro školní skupiny a kolektivy s ohledem na odpovídající rámcové vzdělávací programy.

Na programy přišly děti z různých mateřských, základních, středních, speciálních i praktických škol a výchovných středisek z Královéhradeckého kraje. V průběhu roku byly připraveny programy a akce i pro střediska volného času, rodiče s dětmi a další návštěvníky.

Během jarních prázdnin od 20. 2. do 22. 2. 2018 proběhla řada akcí určených pro zájemce o přírodu, zejména ptactvo a pravěká zvířata a lovce mamutů.

V areálu Muzea války 1866 na Chlumu proběhl již čtvrtý ročník odpoledne pro děti a rodiče „Pod císařským praporem“.

Edukační programy, výstavy, akce pro veřejnost a ostatní činnosti muzea byly také prezentovány na akci „Poklad na Stříbrném rybníku.“

Mezinárodní den dětí jsme si připomněli loutkovým představením pro nejmenší ve spolupráci s loutkářským kroužkem ŠD Sluníčko ZŠ Štefcova v Hradci Králové. V prostorách Galerie moderního umění v Hradci Králové děti odehrály loutkové představení „Pohádka naruby aneb zlá princezna a hodný drak“.

Program „S vysvědčením do galerie“ byl připraven v prostoru muzejní výstavy Pod mořskou hladinou v Galerii moderního umění v Hradci Králové.

Prázdninová akce „Týden dětí s muzeem“ probíhala v posledním srpnovém týdnu od 27. do 31. srpna 2018. Program se odehrával v prostorách muzea v Gayerových kasárnách, kde se mimo jiné účastníkům představila jednotlivá odborná pracoviště muzea. První den se účastníci seznamovali s činností pracovníků přírodovědného oddělení a jejich sbírkami. Po ukázkách vybraných sbírkových předmětů se účastníci společně s kurátory z archeologického oddělení vydali do Libčan a vyzkoušeli si práci archeologa. Třetí den navštívili zámek v Novém Městě nad Metují a prošli prohlídkovou trasu „Od půdy po sklep“ a hranou prohlídku s Dušanem Jurkovičem. Další výlet patřil městu Dobruška a prostorám Vlastivědného muzea. Prázdninové putování ukončila výstava „Pod mořskou hladinou“ a ostatní výstavy v Galerii moderního umění v Hradci Králové.

Program „Podzimní prázdniny v galerii (muzeu)“ probíhal ve výstavě „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem“. Zde si mohli návštěvníci prohlédnout doprovodné edukační materiály a kopie tiskovin, které jsou součástí sbírek muzea.

Dne 20. října 2018 proběhla akce k Mezinárodnímu dni archeologie „Oslavte s námi čtvrt tisíciletí královéhradecké archeologie“. Během této akce se široká veřejnost seznámila s nejnovějšími archeologickými nálezy i vývojem archeologických metod a techniky. Připraven byl i doprovodný program pro děti, které mohly vyrábět šperk z kůží, brousit kamenné nástroje, zkusit ostrost pazourkových nástrojů a vyzkoušet si práci archeologa na improvizovaném výzkumu.

I v roce 2018 pokračovala spolupráce se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové na odborných přednáškách, komentovaných prohlídkách a workshopech pro Klub seniorů.

Nabídka edukačních programů pro mateřské školy obsahovala programy ke zvykoslovnému období – „Masopustní veselí“, „Postní doba a Velikonoce“, novinku roku 2018 „Od jara do léta“ a „Advent“. Tyto programy seznámily účastníky

8. Výstavní a edukační činnosti

s tradicemi a zvyky v daných částech roku a navíc si děti vyrobyly drobný tematický výrobek – papírovou masku, obrázek velikonočních kraslic, větrník a adventní masku nebo přání.

Další edukační programy navazovaly na historii Hradce Králové, zejména dějiny pravěku. Mateřské školy navštěvovaly zejména program „Putování dějinami – Pravěk v Hradci Králové“ a speciální program „Archeologie na Královéhradecku“, který vznikl ve spolupráci s archeologickým oddělením muzea na akci „Oslavte s námi čtvrt tisíciletí královéhradecké archeologie“. Doprovodný edukační program pro mateřské školy byl připraven také ve výstavě „Pod mořskou hladinou“.

Také žáci základních škol navštěvovali programy ke zvykoslovnému období – „Masopustní veselí“, „Postní doba a Velikonoce“, novinku roku 2018 „Od jara do léta“ a „Advent“. Dále byly realizovány historické programy „Putování dějinami – Pravěk v Hradci Králové“ a „Putování dějinami – Pevnost královéhradecká“ a také speciální program „Archeologie na Královéhradecku“. Mezi další navštěvované programy patřil „Centrem města“ a „Co je to „muzeum“?“, který jim umožnil nahlédnout do zákulisí a stát se na chvíli kurátorem sbírek. Připraveny byly i doprovodné edukační programy pro základní školy k muzejním výstavám – „Pod mořskou hladinou“, „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“ a „Čest práci, paní učitelko!“

Studenti středních škol navštěvovali zejména programy o historii města „Centrem města“ a „Komentovaná prohlídka budovy“ a program k výročí vzniku Československé republiky k výstavě „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“

Účastníci interaktivních programů pracovali s kopiemi sbírkových předmětů, zvětšenými fotografiemi detailů, fotokopii dobových tiskovin i obrazů, mapami, tiskovinami atd., které jim názorně přibližovaly problematiku výstavních témat.

S kladným ohlasem ze strany školních skupin se tradičně setkaly programy s přírodovědnou tematikou „Co se děje v trávě“, a „Za vodní žouželí“. Studenti středních škol se v rámci programu „Savci východních Čech“ seznámili se zástupci našich běžných druhů hlodavců, hmyzožravců a letounů.

V nabídce byly také programy v Muzeu války 1866 na Chlumu. Pro mateřské školy program „Muzeum války 1866 na Chlumu – pro předškoláky“ a „Areál bojiště bitvy 1866 – pro předškoláky“, kde se děti nejen smysluplnou formou seznámily s válečnými událostmi, ale také si vyzkoušely kopie uniforem a dámských šatů, mohly si vyrobit papírové postavy vojáků, dam nebo zvířat vystupujících v bajce, která je během programů provázela.

Pro základní a střední školy byly připraveny programy „Muzeum války 1866 na Chlumu I.“ a s výtvarnou dílnou „Muzeum války 1866 na Chlumu II.“ a procházka po bojišti „Areál bojiště bitvy 1866“.

8. Výstavní a edukační činnosti

PŘÍRODOVĚDECKÝ KROUŽEK 2018

V průběhu roku 2018 dobíhal do června druhý ročník přírodovědeckého kroužku, v září byl pak pro stávající a nové zájemce otevřen ročník třetí. Členové kroužku se podrobněji seznámili s přírodou královéhradeckých městských parků a PP Plachta, které svou přírodní pestrostí poskytují útočiště pro nečekané množství organismů. Během tří denních exkurzí navštívili CHKO Litovelské Pomoraví a NP České Švýcarsko. Zajímavé byly exkurze do Botanické zahrady léčivých rostlin a paleontologická exkurze na lokalitu s druhohorní florou a faunou nedaleko obce Přepychy na Pardubicku. Členové kroužku se během zimy také podrobně seznámili s tématem loňského ročníku Biologické olympiády a připravili se na účast v soutěži. Muzejní depozitáře pak poskytly množství zajímavých organismů a někdy i exotických exemplářů k prozkoumání. Obsahová náplň kroužku byla výrazně zkvatněna díky grantovému projektu Mikrosvět, který umožnil nákup kvalitní mikroskopovací techniky.

KLUB SENIORŮ

V roce 2018 Muzeum východních Čech pokračovalo ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové na přednáškách pracovníků muzea pro nové i stávající členy Klubu seniorů především v prostorách knihovny, výstavním prostoru Galerie moderního umění a odborného pracoviště muzea v Gayerových kasárnách. Klubová setkání a přednášky se uskutečnila 2x měsíčně ve čtvrtek od 10.00 hodin. Na rok 2018 byl připraven následující program.

I. POLOLETÍ

RENASANČNÍ PLÁTOVÁ ZBROJ

11. 1. 2018

Beseda – Mgr. Stanislav Hrbatý. Odborné pracoviště Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách.

DO BOJE A NA TURNAJ – PLÁTOVÁ ZBROJ V 15. A V 16. STOLETÍ

18. 1. 2018

Přednáška – Mgr. Stanislav Hrbatý. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

PŘÍBĚH PÁSU ZV. ELIŠČIN – ZAJÍMAVOSTI O JEDNOM Z NEJCENNĚJŠÍCH SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ MUzea

8. 2. 2018

Beseda – PhDr. Markéta Pražáková. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

KULTURNÍ TRADICE MĚSTA: DIVADLO V HRADCI KRÁLOVÉ

22. 2. 2018

Přednáška – PhDr. Jaroslava Pospíšilová. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

WORKSHOP V RESTAURÁTORSKÝCH DÍLNÁCH MUzea

8. 3. 2018

Workshop – Marcela Raková, Věra Dvořáčková, Bc. Andrea Černá a Dana Barvová. Odborné pracoviště Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách.

NÁVŠTĚVY T. G. MASARYKA V HRADCI KRÁLOVÉ

22. 3. 2018
Přednáška – PhDr. Jaroslava Pospíšilová. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

NÁVŠTĚVA MUzea VÁLKY 1866 NA CHLUMU

12. 4. 2018

Komentovaná prohlídka – Mgr. Josef Šrámek, Ph.D. Muzeum války 1866 na Chlumu.

PROMĚNA BOJIŠTĚ PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY V PAMÁTKOVOU OBLAST

26. 4. 2018

Přednáška – Mgr. Josef Šrámek, Ph.D. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

8. Výstavní a edukační činnosti

PÉČE O ZDRAVÍ V HRADCI KRÁLOVÉ ZA PRVNÍ REPUBLIKY

10. 5. 2018

Přednáška – PhDr. Pavla Koritenská. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

BOTANICKÁ EXKURZE DO PŘÍRODNÍ PAMÁTKY NA PLACHTĚ V HRADCI KRÁLOVÉ

24. 5. 2018

Exkurze – RNDr. Věra Samková, Ph.D. Přírodní památka Na Plachtě v Hradci Králové.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA BUDOVY LÉKAŘSKÉ FAKULTY – Z CYKLU SALON REPUBLIKY

7. 6. 2018

Komentovaná prohlídka – PhDr. Pavla Koritenská. Lékařská fakulta UK v Hradci Králové.

KAM DOŠLA MUZEZA ZA POSLEDNÍCH TŘICET LET

21. 6. 2018

Přednáška – PhDr. Zdeňka Kulhavá. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

II. POLOLETÍ

PROCHÁZKA MĚSTEM SALON REPUBLIKY II

6. 9. 2018

Komentovaná prohlídka města – Mgr. Jan Jakl, PhDr. Pavla Koritenská. Centrum města Hradec Králové.

HRADECKÉ POMNÍKY A PAMĚTNÍ DESKY – POMNÍK TGM A JEHO OSUDY

20. 9. 2018

Přednáška – PhDr. Jaroslava Pospíšilová. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

SPOLEČNÉ POVÍDÁNÍ O ČASECH MINULÝCH

11. 10. 2018

Beseda. Odborné pracoviště Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách.

KORUNOVÁ MĚNA NA NAŠEM ÚZEMÍ

25. 10. 2018

Přednáška – PhDr. Vojtěch Brádle. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

LIDE ČESKOSLOVENSKÝ! TVŮJ ODVĚKÝ SEN STAL SE SKUTKEM

8. 11. 2018

Komentovaná prohlídka výstavy – PhDr. Jaroslava Pospíšilová. Galerie moderního umění v Hradci Králové.

VÝCHODNÍ ČECHY V HISTORII ZEMĚ

22. 11. 2018

Přednáška – Mgr. Jan Juráček. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

HISTORICKÉ VÁNOČNÍ OZDOBY

6. 12. 2018

Přednáška – Věra Dvořáčková. Odborné pracoviště Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách.

ADVENT A VÁNOCE

13. 12. 2018

Workshop – Mgr. Marie Havlová. Odborné pracoviště Muzea východních Čech v Hradci Králové v Gayerových kasárnách.

MUZEUM V MÉDIÍCH

Tištěná media

Pravidelné pozvánky na výstavy, muzejní akce či populárně naučné příspěvky publikovaly v roce 2018 především Hradecký deník, iDnes, Radnice, a další.

HRADECKÝ DENÍK, 22. 1. 2018

Muzeum čeká na rekonstrukci.

Prázdné prostory zdobí fotografie

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je už vyklizené a připravené na rekonstrukci. Kdy se ale s přestavbou začne, zatím není jasné. Původní výběrové řízení na revitalizaci budovy muselo město zrušit.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/muzeum-ceka-na-rekonstrukci-prazdne-prostory-zdobi-fotografie-20180122.html

HRADECKÝ DENÍK, 7. 2. 2018

Koná se komentovaná prohlídka muzea

Ve středu od 18 hodin můžete navštívit komentovanou prohlídku budovy Muzea Východních Čech v Hradci Králové s kurátorkou Markétou Pražákovou.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/komentovana-prohlidka-muzea-20180207.html

HRADECKÝ DENÍK, 5. 4. 2018

Opravy muzea začnou v květnu, výsledkem bude i nová vyhlídka

První soutěž na rekonstrukci Muzea východních Čech nevyšla. Vítěze přineslo až druhé výběrové řízení. Opravy vyjdou asi na 70 milionů korun.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/opravy-muzea-zacnou-v-kvetnu-vysledkem-bude-i-nova-vyhlidka-20180405.html

HRADECKÝ DENÍK, 12. 4. 2018

Gayerova kasárna čeká stavební ruch

Hradec Králové – V příštích měsících bude v Gayerových kasárnách pořádně rušno. Kromě parkovacího domu se chystá přestavba kasáren.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/gayerova-kasarna-ceka-stavebni-ruch-20180412.html

HRADECKÝ DENÍK, 29. 5. 2018

Socha na muzeu vidí rudě. Zničil ji vandal

Desítky tisíc korun bude stát oprava cenné sochy, kterou poškodil neznámý vtipálek. Socha zdobí secesní Muzeum východních Čech v Hradci Králové, které právě prochází rekonstrukcí. Škoda je tak vysoká vzhledem k historické hodnotě sochy.

<https://hradecky.denik.cz/zlociny-a-soudy/socha-na-muzeu-vidi-rude-znicil-ji-vandal-20180529.html>

HRADECKÝ DENÍK, 8. 6. 2018

Legionář opět střeží své padlé druhy

Osmasedmdesát růží v okolí staronového památníku v centru Hradce Králové připomíná roky, které musel přežít bronzový legionář, než se mohl vrátit zpět ke Gayerovým kasárnám.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/legionar-opet-strezi-sve-padle-druhy-20180608.html

HRADECKÝ DENÍK, 14. 6. 2018

Zaparkuj a studuj. Pod parkovištěm vznikne muzeum

Kvůli nedávnému nálezů archeologů v místech budoucího parkovacího domu v Gayerových kasárnách přijdou sice řidiči o čtyři desítky parkovacích míst, ale Hradečáci díky tomu získají další vlnu do historie svého města.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/zaparkuj-a-studuj-pod-parkovistem-vznikne-muzeum-20180614.html

HRADECKÝ DENÍK, 19. 6. 2018

Mykologové objevovali hradecký lesní hřbitov z jiné stránky

Mykologicko-botanická exkurze do prostor malšovického lesního hřbitova a jeho okolí se konala v sobotu v královéhradeckých lesích. Pro zájemce ji uspořádaly RNDr. Věra Samková a Bc. Tereza Tejtková z hradeckého Muzea východních Čech.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/mykologove-objevovali-hradecky-lesni-hrbitov-z-jine-stranky-20180619.html

HRADECKÝ DENÍK, 27. 7. 2018

Hradecká kasárna čeká nový život.

„Reinkarnace“ přijde kraj na stamiliony

Po letech čekání se již blíží náročná rekonstrukce Gayerových a Vrbenského kasáren v centru Hradce Králové. Začít by měla příští rok.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/hradecka-kasarna-novy-zivot-reinkarnace-prijde-kraj-na-stamiliony-20180727.html

HRADECKÝ DENÍK, 7. 9. 2018

Kraj vyhlásil výběrové řízení

Výběrové řízení na rekonstrukci, modernizaci a přístavbu Gayerových kasáren vyhlásili ve čtvrtek zástupci Královéhradeckého kraje. Projekt přijde na více než 269 milionů korun včetně DPH. Začít stavět by se mohlo už příští rok.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/kraj-vyhlasil-vyberove-rizeni-20180907.html

8. Výstavní a edukační činnosti

HRADECKÝ DENÍK, 13. 9. 2018

Archeologové odhalili „kolébku“ Keltů ve východních Čechách

Již od roku 2013 zkoumají archeologové královéhradeckého muzea důležitou archeologickou lokalitu u obce Hvozdnice, kterou pohlcuje rozrůstající se kolonie rodinných domů.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/archeologove-odhalili-kolebku-keltu-ve-vychodnich-cechach-20180913.html

HRADECKÝ DENÍK, 14. 9. 2018

Schodiště Bono publico ukryvalo zbytky pravěkého osídlení

Během prázdnin začala další část celkové rekonstrukce historického schodiště Bono publico v centru Hradce Králové. Společně se stavbaři zde nyní intenzivně pracují i archeologové, kteří po venkovních stranách schodiště provádějí záchranný archeologický výzkum.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/schodiste-bono-publico-ukryvalo-zbytky-pravekeho-osidleni-20180914.html

HRADECKÝ DENÍK, 29. 11. 2018

Oprava muzea skončí na jaře, otevře se až na podzim

Už na jaře by měla skončit rekonstrukce secesní budovy Muzea východních Čech v Hradci Králové. Celkové náklady na opravu budovy jsou odhadovány zhruba na 90 milionů korun.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/oprava-muzea-skonci-na-jare-otevře-se-az-na-podzim-20181129.html

HRADECKÝ DENÍK, 3. 12. 2018

Do Hradce přišel advent. Přinesl trhy a pohodu

Hradec Králové – Dva tradiční adventní trhy se o víkend uskutečnily v Hradci Králové. Muzejní adventní trh pořadatelé letos museli přestěhovat. A slavili úspěch.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/do-hradce-prisel-advent-prinesl-trhy-a-pohodu-20181203.html

HRADECKÝ DENÍK, 12. 12. 2018

Jak se dříve učilo aneb Čest práci, paní učitelko!

Sérii tří výstav Muzea východních Čech v Hradci Králové v Galerii moderního umění v Hradci Králové uzavírá výstava s názvem Čest práci, paní učitelko!

https://hradecky.denik.cz/kultura_region/jak-se-drive-ucilo-a-neb-cest-praci-pani-ucitelko-20181212.html

HRADECKÝ DENÍK, 13. 12. 2018

Čest práci, paní učitelko

Čtvrteční vernisáží začíná v Galerii moderního umění výstava s názvem Čest práci, paní učitelko.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/cest-praci-pani-ucitelko-20181213.html

HRADECKÝ DENÍK, 25. 12. 2018

Bono publico dodalo další střípek do hradecké historie

Archeologům se v minulých týdnech podařilo zasadit další střípek do mozaiky hradecké historie. Při rekonstrukci schodiště Bono publico se jim podařilo nalézt pozůstatky opevnění, které zdejší návrší chránilo před 5 tisíci lety.

https://hradecky.denik.cz/zpravy_region/bono-publico-dodalo-dalsi-stripek-do-hradecke-historie-20181221.html

IDNES.CZ, 12. 1. 2018

V lednu byste se z lesa neměli vrátit s prázdnou, slibuje mykoložka

Když teď v lednu dostanete chuť na houbový guláš nebo dršťkovku, není nic jednoduššího, než zajít do lesa. Alespoň podle zkušené mykoložky. Rostou totiž zimní druhy jako penízovka sametonohá, hlíva ústříčná či Jidášovo ucho. Pokud nejsou dvacetistupňové mrazy, jejich přemrznutí se bát nemusíte.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/houby-houbareni-v-lednu-mykolozka-tejklva.A180110_202222_houby_mce

IDNES.CZ, 21. 3. 2018

Nález pevnostní pekárny zpozdí stavbu parkovacího domu v centru Hradce

Mimořádné úspěchy přinesl archeologický výzkum na místě budoucího parkovacího domu v Gayerových kasárnách v centru Hradce Králové. Archeologové tam minulý týden objevili dobře zachované pozůstatky části bastionové pevnosti z 18. století. Projekt parkhausu se proto bude měnit.

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/archeolog-pe-karna-pevnost-hradec-kralove-stavba-gayerova-kasarna.A180321_390644_hradec-zpravy_the

IDNES.CZ, 22. 4. 2018

Opravené muzeum ukáže expozice, jaké Hradečané neviděli, slibuje šéf

V květnu začne dlouho očekávaná rekonstrukce budovy muzea v Hradci Králové za necelých 70 milionů korun. Brzy by měly následovat opravy dalších objektů a modernizace pracovišť, které k muzeu patří. Ředitel Petr Grulich se nejvíc těší, až se návštěvníci projdou po proměněných expozicích.

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/muzeum-vychodnich-cech-hradec-kralove-kralovehradecky-petr-grulich-rozhovor-reditel-oprava-rekonstru.A180416_395568_hradec-zpravy_pos?utm_source=facebook&utm_medium=sharecd&utm_campaign=desktop

IDNES.CZ, 18. 5. 2018

Rostou hříby, někde ještě i smrže. Ale jen na pár místech v republice

Specifický úkaz, kdy kvetou souběžně rostliny, jež bývají v půlce května již odkvetlé, a současně ty, které vykvetly o dva tři týdny dříve, se projevil i v růstu hub. Někteří houbaři se tak mohou pochlubit úlovky smržů a hříbů najednou. Malý zázrak je už to, když v lese vůbec něco najdete.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/jarni-houby-hriby-smrz-muchomurka-sucho.A180517_075858_houby_mce

IDNES.CZ, 29. 5. 2018

Památník legionáře Gayera strhli Němci, teď se do centra Hradce vrátí

Do centra Hradce Králové se po 78 letech vrátí památník legionáře Jana Gayera. Jako většina prvorepublikových soch má i tato za sebou pohnutou historii a dnes už jen málokdo ví, po kom jsou v Hradci pojmenovaná Gayerova kasárna. Hrdina československých legií padl před sto lety na březích Volhy.

https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/pamatnik-jan-gayer-gayerova-kasarna-hradec-kralove-legionar-socha.A180528_404131_hradec-zpravy_the

IDNES.CZ, 6. 6. 2018

KVÍZ: Znáte dobře naše hřibovité houby?

Hřiby pravé i jejich příbuzní jsou asi nejoblíbenějšími a nejčastěji sbíranými houbami u nás. Na našem území roste více než stovka druhů a najdete mezi nimi jedlé, nejedlé, jedovaté i chráněné. Jste přesvědčeni, že se v nich skvěle vyznáte? Otestujte se.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/kviz-znate-hriby-hribovite-houby-hrib-klouzek-kozak-kremenac-houba.A180604_211219_houby_mce

IDNES.CZ, 2. 7. 2018

Rostou vzácné hříby i zavlečené druhy hub ze Středomoří

Přes sucho, které od jara sužuje republiku, osvěžující místní srážky posledních týdnů přece jen leckde umožnily růst hub. Ti šťastnější houbaři se tak mohou už nějaký čas radovat z hřibů, rostou dokonce i jejich vzácné druhy. A narazit lze dokonce i na zavlečenou mřížovku červenou.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/vzacne-houby-rostou-hriby-zavlecene-druhy-hub.A180629_145031_houby_mce

IDNES.CZ, 11. 7. 2018

Do lesa jen o úplňku, babky způsobují rakovinu a další mýty o houbách

Houbaření je u nás jedním z nejoblíbenějších „sportů“. Houbaře však provází spousta mýtů, o nichž jsou mnohdy schopni se pohádat do krve. Píše o nich střeďeční příloha DOMA DNES.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/myty-o-houbach-doma-dnes.A180704_131047_houby_mce

IDNES.CZ, 24. 7. 2018

Otrava houbami. Jak se jí vyhnout a co dělat, když k ní přece jen dojde

Plný košík hub, smaženici, houbové řízky či bramboračku si rád dá každý. A nikdo nechce, aby mu po houbové pochoutce bylo špatně, nebo aby byla v nejhorsím případě jídlem posledním. Magazín DOMA MF DNES přinesl rady, jaké zásady dodržovat a kam volat při podezření na otravu.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/otrava-houbami-sberhub-do-kosiku-ne-do-igelitu-jedovate-houby-toxikologicka-poradna-prvni-pomo.A180723_131211_houby_mce

IDNES.CZ, 7. 9. 2018

Začínají růst žampiony, někde budou i hříby. Výstavy hub se však ruší

Všude sucho, většinu suchých lesů a luk zavlážíly po dlouhé době až deště z minulého týdne. A jakkoliv lze na sociálních sítích najít snímky košíků s hříby, neznamená to, že začala houbařská sezona napříč republikou. Hub bude letošní podzim méně, mykologové dokonce ruší některé tradiční podzimní výstavy.

https://www.idnes.cz/hobby/houby/houby-houbareni-sucho-podzimni-sezona.A180906_123442_houby_mce

RADNICE, 24. 1. 2018

Muzeum zůstává fenoménem, i když je vyklizené

Muzeum východních Čech připravilo před chystanou rekonstrukcí své budovy zajímavou výstavu historických fotografií, která přibližuje budovu muzea a zajímavé příběhy a okamžiky, jež ji od doby vzniku provázely. Atraktivní expozici nazvanou Muzejní nostalgie: 100 let budovy ve fotografii je možné navštívit od 19. ledna do 4. března vždy od úterý do pátku od 16 do 20 hodin, o víkendech je přístupná od 9 do 17 hodin

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_03_2018

RADNICE, 7. 2. 2018, 14. 2. 2018, 21. 2. 2018, 28. 2. 2018

OSMIČKOVÉ ROKY V HRADCI KRÁLOVÉ

Série článků k osmičkovým výročím, které pro Radnici připravuje Muzeum východních Čech, přibližuje, jak události těchto let poznamenaly dění v našem nejbližším okolí, jaký dopad měly na tehdejší obyvatele Hradce Králové a sousedních obcí, které se později staly jeho součástí.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_05_2018

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_06_2018

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_07_2018

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_08_2018

RADNICE, 14. 3. 2018

Pod budoucím parkovištěm našli archeologové hradby

Archeologický průzkum v severní části areálu Gayerových kasáren, kde následně začne vyrůstat parkovací dům, přinesl zajímavý objev...

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_10_2018

8. Výstavní a edukační činnosti

RADNICE, 27. 3. 2018

Jeden unikát už je na světě. Archeologové teď věří, že staré město jim odhalí ještě další tajemství

Jeden ojedinělý objev už mají letos za sebou, další očekávají. Hradečtí archeologové si opět posvítí na nejstarší část města, kde budou pokračovat ve výzkumu Velkého náměstí a jeho okolí i prostoru historického schodiště Bono publico. K poznání historie města přispěly tyto archeologicky atraktivní lokality už vloni.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_12_2018

RADNICE, 11. 4. 2018

Rekonstrukce muzea by mohla začít v květnu

Vítězem výběrového řízení na rekonstrukci budovy Muzea východních Čech je sdružení firem GEMA ART A Chládek a Tintěra s nabídkovou cenou 67,6 milionu korun bez DPH. Chystaná revitalizace národní kulturní památky, na niž by město mělo získat dotaci ve výši až 90 procent ustatných nákladů, by měla začít v květnu.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_14_2018

RADNICE, 2. 5. 2018

Podílejte se na přípravě nové muzejní expozice

Muzeum východních Čech hledá prvorepublikové předměty se vztahem k Hradci Králové.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_17_2018

RADNICE, 30. 5. 2018

Ve vyklizeném muzeu je živo

V Muzeu východních Čech se rozběhly rekonstrukční práce. Zvenku je jediná královehradecká národní kulturní památka pod lešením a probíhají zde restaurátorské záměry a průzkumy fasády, uvnitř je slyšet nástroje stavbařů zatím hlavně z prvního podzemního podlaží...

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_21_2018

RADNICE, 20. 6. 2018, 27. 6. 2018

Revoluční rok 1848 a jeho královehradecké ohlasy

Série článků k osmičkovým výročím, které připravujeme ve spolupráci s Muzeem východních Čech, pokračuje v tomto čísle materiálem věnovaným revolučnímu roku 1848.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_24_2018

RADNICE, 18. 7. 2018

Tank osvoboditelů se stal symbolem zrady

Série článků k osmičkovým výročím, které připravujeme s Muzeem východních Čech, pokračuje materiálem věnovaným srpnu roku 1968, kdy došlo k okupaci naší země vojsky spojenecké Varšavské smlouvy.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_26_2018

RADNICE, 12. 9. 2018, 19. 9. 2018, 25. 9. 2018

Na hraně mezi válkou a mírem (1., 2. a 3. část)

Série článků k osmičkovým výročím, které připravujeme s Muzeem východních Čech, pokračuje materiálem věnovaným událostem roku 1938.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_29_2018

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_30_2018

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_31_2018

RADNICE, 3. 10. 2018

U Bona publica bylo pravěké sídliště

Během prázdnin začala další část celkové rekonstrukce historického schodiště Bono publico. Společně se se stavbaři zde nyní intenzivně pracují archeologové, kteří po venkovních stranách schodiště provádějí záchranný archeologický průzkum...

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_32_2018

RADNICE, 17. 10. 2018

Muzeum přibližuje dění před 100 lety

Atraktivní výstavu ke 100. výročí vzniku samostatného československého státu připravilo muzeum východních Čech v Galerii moderního umění na Velkém náměstí...

Muzeum připomene i mamuta

Přijďte v sobotu 20. října od 13 do 18 hodin do budovy Muzea východních Čech v areálu Gayrových kasáren a připomeňte si 250. výročí od prvního archeologického nálezu v Hradci Králové...

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_34_2018

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ RADNICE 2018, 19. 10. 2018

Zvláštní vydání ke 100. výročí vzniku ČSR

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_zv_2018

RADNICE, 5. 12. 2018

Muzeum chce otevřít příští rok na podzim

Rekonstrukce secesní budovy Muzea východních Čech zhruba za 90 milionů korun by měla skončit na jaře příštího roku...

Tradiční, ale letos přesto jiný

Muzejní adventní trh ses kvůli rekonstrukci budovy muzea konal na náměstí Svobody.

https://issuu.com/mmhk/docs/radnice_41_2018

TÝDENÍK HRADEČÁK, 10. 12. 2018

ČEST PRÁCI, PANÍ UČITELKO!

Sérií tří výstav Muzea východních Čech v Galerii moderního umění (GMU) uzavírá Čest práci, paní učitelko! Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 13. prosince v 16 hodin v GMU, výstava trvá do 27. ledna 2019.

http://www.garamon.cz/userdownload/files/radnice/Hradecak_41_2018_IN.pdf

SCAN – ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE
A LÉKAŘSKÉ FAKULTY UK V HK, 1/2018

Devadesát let zpátky v čase

Fotografický seriál o nové, dnes Fakultní nemocnici v Hradci Králové provede prostřednictvím fotografií čtenáře časopisu Scanu minulostí tohoto jedinečného zdravotnického zařízení, které v letošním roce oslaví 90 let od svého otevření veřejnosti. Některé z fotografií, které seriál přinese, dosud publikovány nebyly.

Osvěta v obrazech ČÁST 1. KAREL SLAVOJ AMERLING ZAKLADATEL ČESKÉHO ŠKOLNÍHO OBRAZU

V dnešní době, kdy je ve školách k dispozici internet, ilustrované učebnice a atlasy, jsou využívány moderní technologie, se s kdysi velmi typickou učební pomůckou – školním obrazem, již tolik nepotkáváme. Školní obraz má však svoji velmi zajímavou historii, kterou bych chtěla čtenářům časopisu Scan v letošním roce přiblížit prostřednictvím nahlédnutím do fondu Školství hradeckého muzea.

Hradec Králové ve fotografiích

JAN KOTĚRA A MUZEUM. Výstavní (galerijní) a expoziční sál.

https://www.fnhk.cz/data/casopis/2018_1.pdf

SCAN – ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE
A LÉKAŘSKÉ FAKULTY UK V HK, 2/2018

Devadesát let zpátky v čase

Slavnostní otevření nové Okresní všeobecné veřejné nemocnice v Hradci Králové proběhlo 4. listopadu 1928 v hospodářské budově nemocnice za účasti starosty města JUDr. Františka Ulricha,...

Osvěta v obrazech ČÁST 2.

NAKLADATELÉ 2. POLOVINY 19. STOLETÍ

V českých školách se ve druhé polovině 20. století používaly soubory školních obrazů malých formátů od různých nakladatelů.

Hradec Králové ve fotografiích

JAN KOTĚRA A MUZEUM. Výzdoba muzea.

https://www.fnhk.cz/data/casopis/2018_2.pdf

SCAN – ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE
A LÉKAŘSKÉ FAKULTY UK V HK, 3/2018

Devadesát let zpátky v čase

Královéhradecká „nová“ nemocnice se brzy po svém otevření zařadila na přední místo mezi zdravotnickými ústavami v Československé republice...

Osvěta v obrazech ČÁST 3.

NAKLADATEL KAREL JÁNSKÝ

Již od konce 19. století byly do škol distribuovány výukové obrazy větších rozměrů, dovážené většinou z Německa a Rakouska.

Hradec Králové ve fotografiích

JOSEF ŠKODA. V dalších pokračováních našeho seriálu budeme věnovat pozornost osobnosti sochaře Josefa Škody, který se významnou měrou zapsal do tváře nově budovaného Hradce Králové.

https://www.fnhk.cz/data/casopis/2018_3.pdf

SCAN – ČASOPIS FAKULTNÍ NEMOCNICE
A LÉKAŘSKÉ FAKULTY UK V HK, 4/2018

Devadesát let zpátky v čase

Přes obtížnou společenskou a politickou situaci počátku čtyřicátých let pokračovala v královéhradecké nemocnici další výstavba...

Hradec Králové ve fotografiích

JOSEF ŠKODA. Ještě za studií se Josef Škoda účastnil několika soutěží, které pro mladého sochaře měly stěžejní význam a pomohly mu začít si budovat umělecké jméno na pevných základech...

Osvěta v obrazech ČÁST 4.

ŠKOLNÍ OBRAZY S MOTIVY POHÁDEK A BAJEK

V této části seriálu pro časopis Scan se trochu netradičně budu věnovat výhradně školním obrazům s motivy pohádek a bajek nakladatelů od počátku 20. století do druhé poloviny 20. století...

https://www.fnhk.cz/data/casopis/2018_4.pdf

HRADECKRALOVE.CZ, 23. 1. 2018

Čekání na rekonstrukci muzeum

využilo a ve svých prostorách vystavuje

Budova Muzea východních Čech v Hradci Králové je už vyklizená a čeká na rekonstrukci. Kdy se ale s opravami začne, není vůbec jasné. Původní výběrové řízení na revitalizaci budovy muselo město zrušit. Firmy totiž ve svých nabídkách překročily ceny a městu se to nelíbilo. Rekonstrukce tak začne až za několik měsíců. Muzeum tento čas chce využít a ve svých prostorách vystavuje fotografie.

<https://zpravy.hradeckralove.cz/cekani-na-rekonstrukci-muzeum-vyuzilo-a-ve-svych-prostorach-vystavuje-40625/#ixzz5CrAYQ5J6>

5PLUS2, 13. 4. 2018

„Naše muzeum je, bylo a musí zůstat unikátní“

V květnu začne dlouho očekávaná rekonstrukce budovy hradeckého muzea za téměř 70 milionů korun. Řada dalších změn a novinek bude brzy následovat.

http://www.5plus2.cz/?e=NA-HRADECK&d=13.04.2018&fbclid=IwAR0nGY3XI548OdISzkoyrPEIbdAtw6LfPhw-F33HjmMT9rX-D9U1s_Qgyu0#strana=4

8. Výstavní a edukační činnosti

QUARTIER, 7. 6. 2018

NA STRÁŽÍ PRÁVA A DEMOKRACIE

V PROVOREPUBLIKOVÉM HRADCI KRÁLOVÉ:

Četnické humoresky po hradecku

Tři řady seriálu Četnické humoresky zajistily nesmrtelnost prvorepublikovým četníkům. Televizní případy brněnské pátrací stanice daly nahlédnout do práce četnického sboru, vykreslily životní osudy četníků i dobový kolorit. Ale protože realita bývá někdy trochu jiná, nepřekvapí, že Arazim ve skutečnosti nebyl Karel, ale Josef. A že slavná pátračka nesídlila v Brně, ale v Hradci Králové.

https://issuu.com/fifty-50/docs/q8_nahled_ochutnavka?embed_cta=read_more&embed_context=embed&embed_domain=www.quartiermagazin.cz&embed_id=25226613%252F64722320

TÝDEN.CZ, 29. 6. 2018

Hradecká galerie umění přibližuje mořský svět

V Galerii moderního umění v Hradci Králové nyní mohou návštěvníci vidět výstavu přibližující mořský svět. Expozici nazvanou Pod mořskou hladinou připravilo Muzeum východních Čech v Hradci Králové a potrvá do 23. září, řekla mluvčí muzea Veronika Hepnarová. Výstava je v galerii, protože muzeum prochází rekonstrukcí.

https://www.tyden.cz/rubriky/relax/ostatni/hradecka-galerie-umeni-priblizuje-morsky-svet_486623.html

ČTK – ČESKÉ NOVINY, 15. 08. 2018

Nové objevy v H. Králové osvětlily přerod hradiště na město

Hradec Králové – Hradečtí archeologové po půldruhém roce dokončili sérii výzkumů v historickém centru města. Objevy vnesly jasnější světlo do přerodu původně slovanského hradiště ve vrcholně středověké město, tedy do období mezi polovinami 13. a 14. století. ČTK to řekl archeolog Muzea východních Čech v Hradci Králové Radek Bláha.

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/nove-objevy-v-h-kralove-osvetlily-prerod-hradiste-na-mesto/1652494>

KRÁLOVEHRADECKÁ DRBNA, 6. 9. 2018

Královéhradecký kraj hledá zhotovitele pro rekonstrukci Gayerových kasáren za 269 milionů korun

Královéhradecký kraj vyhláší výběrové řízení na rekonstrukci, modernizaci a přístavbu Gayerových kasáren. Předpokládaná cena projektu je více jak 269 milionů korun včetně DPH. Začít stavět by se mohlo už příští rok.

https://m.hradeckadrba.cz/zpravy/1300-kralovehradecky-kraj-hleda-zhotovitele-pro-rekonstrukci-gayerovych-kasaren-za-269-milionu-korun.html?utm_source=copy

IROZHLAS, 12. 9. 2018

Pozůstatky pohřebišť a rituálů. Nové nálezy na Hradecku mění pohled na pravěký vývoj Čech

Nálezy u Hvozdnic na Hradecku významným způsobem změnily pohled na pravěký vývoj na území Čech. Ve středu o tom informoval vedoucí archeologického oddělení hradeckého Muzea východních Čech Miroslav Novák. Objevy jsou podle něj významné v tom, že dosavadní poznatky ze zkoumané lokality dokazují, že východní Čechy v době bronzové patřily ke kolébce kultury lužických popelnicových polí.

https://www.irozhlaz.cz/veda-technologie/historie/archeologie-nalezky-hradec-kralove-pravek_1809121512_dbr

SEZNAM ZPRÁVY, 19. 10. 2018

Hradečtí archeologové slaví čtvrt tisíciletí od prvního nálezů. Nadělí si nové muzeum

Nad nalezišti se prohánějí drony a ze vzácných nálezů se vytváří digitální modely a tisknou 3D repliky. Stále je však třeba artefakty ručně vykopat, nakreslit, opatrně očistit, prozkoumat. Technologie se změnila, základ archeologické práce zůstává stejný...

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/hradecti-archeologove-slavi-ctvrt-tisicileti-od-prvniho-nalezu-nadeli-si-nove-muzeum-58621>

HOUBY A HOUBAŘI, 11/2018

Lidé mi nosí zajímavé nálezy

Rozhovor s mykoložkou Terezou Tejklovou.

<https://www.epublishing.cz/houby-houbari-112018>

U NÁS V KRAJI, PROSINEC 2018

Pomozte nám najít Mistry tradiční rukodělné výroby

Rada Královéhradeckého kraje každoročně udílí cenu Mistra tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje za významný přínos v oblasti tradiční lidové kultury...

http://www.kr-kralovehradecky.cz/file/casopis/u-nas-v-kraji-prosinec_2018.pdf

ČESKÁ TELEVIZE, ČT 24, 13. 12. 2018

Čest práci, zdraví učitelku královéhradecká výstava

V Hradci Králové začíná výstava s názvem Čest práci, paní učitelko!, která představuje nejčastěji používané učebnice a pomůcky daného období, unikátní lavice pro jednoho žáka, aktovky nebo různé typy školních vysvědčení, dobové fotografie a výběr školních obrazů. Výstava potrvá do 27. ledna.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2678714-cest-praci-zdravi-ucitelku-kralovehradecka-vystava>

BLESK, 13. 12. 2018

Výstava v hradecké galerii přiblíží proměnu školství v 20. století

V Hradci Králové dnes začala výstava, která přibližuje milníky československého školství 20. století. Expozice s názvem „Čest práci, paní učitelko!“ bude k vidění v Galerii moderního umění v Hradci Králové do 27. ledna. ČTK to sdělili zástupci Muzea východních Čech v Hradci Králové, které výstavu připravilo. Výstava je v galerii, protože v muzeu pokračuje rekonstrukce.

https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-live-kulturni-servis/583328/vystava-v-hradecke-galerii-priblizi-promenu-skolstvi-v-20-stoleti.html?utm_source=blesk.cz&utm_medium=copy

Rozhlas

V éteru se Muzeum východních Čech v Hradci Králové objevovalo především na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové a Český rozhlas Pardubice. Posluchači Českého rozhlasu měli nejednu příležitost vyslechnout zajímavé příspěvky odborných pracovníků muzea. Český rozhlas Hradec Králové je od roku 2013 mediálním partnerem muzea.

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 13. 1. 2018

Host ve studiu

PhDr. Markéta Pražáková a PhDr. Pavla Koritenská. Muzeum východních Čech v Hradci Králové – nová výstava a rok 2018 v muzeu.

<https://hradec.rozhlas.cz/phdr-marketa-prazakova-a-phdr-pavla-koritenska-6674582>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 19. 2. 2018

Na smaženici nebo na guláš si houby v zimě nasbírá opravdový fajnšmekr. A to Tereza Tejklová je!

Vždy když do Českého rozhlasu Hradec Králové přijde mykoložka Tereza Tejklová z Muzea východních Čech v Hradci Králové, tak je jasné, že půjdeme na houby. Ale teď v zimě? V těch závějích, když se člověk podívá ven? i v Hradci Králové mrzne a napadl sníh.

<https://hradec.rozhlas.cz/na-smazenici-nebo-na-gulas-si-houby-v-zime-nasbira-opravdovy-fajnsmekr-a-tereza-6804499>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 4. 4. 2018

Objevený bývalý kavalír ukazuje, že půdorys pevnosti je vepsán i do současného Hradce Králové

Naším hostem je archeolog z Muzea východních Čech v Hradci Králové magistr Radek Bláha. A to hlavně proto, že se hradeckým archeologům povedl jeden opravdu velký husarský kousek, když prováděli záchranný archeologický průzkum před stavbou nového parkovacího domu přímo v centru Hradce Králové

<https://hradec.rozhlas.cz/objeveny-byvaly-kavalir-ukazuje-ze-pudorys-pevnosti-je-vepsan-i-do-soucasneho-7153894>

ČESKÝ ROZHLAS PARDUBICE, 20. 4. 2018

Smrže se začínají objevovat na zahradách.

Ale ne vše, co vyroste na mulči, je jedlé

Pokud na podzim vysypete mulčovací kůru na záhon, můžete tam na jaře objevit smrže. Skutečně rostou na mulčovací kůře z běžných hobby marketů. Ale pozor. Můžete tam objevit i jedovatý ucháč obecný.

<https://pardubice.rozhlas.cz/smrze-se-zacinaji-objevovat-na-zahradach-ale-ne-vse-co-vyroste-na-mulci-je-jedle-7177658>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 29. 5. 2018

Na budově muzea v Hradci Králové byla poničena socha. Policie žádá veřejnost o pomoc

V pondělí 28. května dopoledne přijala Policie České republiky oznámení o poškození sochy na budově Muzea východních Čech v Hradci Králové. Obličejová část sochy je pomalovaná červenou barvou.

<https://hradec.rozhlas.cz/na-budove-muzea-v-hradci-kralove-byla-ponicena-socha-policie-zada-verejnost-o-7228871>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 4. 6. 2018

Houbaři už nosí plné košíky. Zatím ale jen místy a ti, kteří vědí, kam na houby jít

Přelom května a června je dobou, kdy už se do lesa s nadějí na úlovek mohou vypravit i ti, kteří ve svých mykologických znalostech pokročili jen k rozeznání hub hřibovitých od těch ostatních.

<https://hradec.rozhlas.cz/houbari-uz-nosi-plne-kosiky-zatim-ale-jen-misty-a-ti-keri-vedi-kam-na-houby-jit-7295750>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 7. 6. 2018

2 miliony sbírkových předmětů a 60 zaměstnanců se dá do pohybu. Jak se stěhuje muzeum?

Naším dnešním hostem v Českém rozhlase Hradec Králové je ředitel Muzea východních Čech v Hradci Králové doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D. Rádi bychom se bavili jen o věcech příjemných a možná i přelomových pro tuto nádhernou a jedinečnou instituci a budovu. Ale začneme něčím úplně jiným.

<https://hradec.rozhlas.cz/2-miliony-sbirkovych-predmetu-a-60-zamestnancu-se-da-do-pohybu-jak-se-stehuje-7401314?fbclid=IwAR0yXPEVG7N09IiJoEozFa15rCE3eKbY7LvWRWL-nU1-te0xYqTQY4mL1J4c>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 11. 7. 2018

Kam zmizela Kotěrova kašna? Neukradli ji zloději, z rukou restaurátorů se vrátí ještě krásnější.

Historická Kotěrova kašna, která zdobí prostor před vstupem do Muzea východních Čech v Hradci Králové, je nově v rukou restaurátorů.

<https://hradec.rozhlas.cz/kam-zmizela-koterova-kasna-ne-ukradli-ji-zloději-z-rukou-restauratoru-se-vrati-7563616?fbclid=IwAR3FxxMgo8vH-6hjnT2SdZjNzTT1FEQLjyOTtOBHjW7p2wkN1KYG5irhdf1>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 16. 7. 2018

V Královéhradeckém kraji se můžou houbaři radovat z pomalu začínající sezóny. Kde rostou?

Houbařská sezóna v Královéhradeckém kraji pomalu začíná. Houby potřebují teplé a vlhké počasí a obojí poslední dny docela splňují. i přesto ale byla mykoložka Muzea východních Čech v Hradci Králové Bc. Tereza Tejklová zpočátku před cestou do lesů u Vysoké nad Labem docela skeptická. Na houby se proto spolu s reportérkou Lucií Peterkovou vydala bez košíku.

<https://hradec.rozhlas.cz/v-kralovehradeckem-kraji-se-muzou-houbari-radovat-z-pomaluzacinajici-sezony-kde-7566623>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 29. 7. 2018

Okolí chlumu na Královéhradecku nenabízí jen památky spojené s legendární bitvou roku 1866

Český rozhlas Hradec Králové vás zve na zajímavá místa a zjišťuje, co turistům daná oblast nabízí. Reportérka Českého rozhlasu se tentokrát vypravila na Chlum nedaleko Hradce Králové.

<https://hradec.rozhlas.cz/okoli-chlumu-na-kralovehradecku-nenabizi-jen-pamatky-spojene-s-legendarni-bitvou-7572277>

8. Výstavní a edukační činnosti

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 8. 8. 2018

Kam zmizel kavalír v areálu Gajerových kasáren v Hradci Králové? Odkryt by se měl v roce 2020.

V březnu a dubnu letošního roku odkryli archeologové z Muzea východních Čech v Hradci Králové část bývalého kavalíru, budovy využívané jako skladiště, který byl součástí barokní bastionové pevnosti z konce 18. století.

<https://hradec.rozhlas.cz/kam-zmizel-kavalir-v-arealu-gayerovy-ch-kasaren-v-hradci-kralove-odkryt-se-mel-v-7584268?fbclid=IwAR3fFa9IFXTFJOHMMTCv-6MtGev8aFMRfFMY4rLxSVSe-Gi-LUs9HBtc32xs>

ČESKÝ ROZHLAS PARDUBICE, 10. 8. 2018

Středomořská houba uprostřed Prahy. Realita letošního horkého léta

V českých lesích se začínají vyskytovat teplomilné houby ze subtropů. Letos se přímo uprostřed Prahy objevila velice vzácná houba mřížovka červená.

<https://pardubice.rozhlas.cz/stredomorska-houba-uprostred-prahy-realita-letosniho-horkeho-leta-7586258>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 3. 9. 2018

Kosterní pozůstatky našli stavbaři při práci v okolí muzea východních Čech v Hradci Králové.

Práce na opravě budovy Muzea východních Čech pokračují. Zvenku už stavbaři dokončují čištění a obnovu fasády a zdíva.

<https://hradec.rozhlas.cz/kosterni-pozustatky-nasli-stavbari-pri-praci-v-okoli-muzea-vychodnich-cech-v-7603867?fbclid=IwAR3LCrZ73BK0HtRVpimyut2zu1Tw5QNxIFFCWVILrFi-MeWTgqmKTySOZWO>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 12. 9. 2018

Schodiště Bono publico v Hradci Králové odhalilo doklady až o pravěkém osídlení města

Po prázdninách začala další část opravy historického schodiště Bono publico v centru Hradce Králové. Součástí prací je také archeologický průzkum, který vydal několik svědectví o pravěkém osídlení města. Ale také důkazy o životě lidí v této lokalitě v období renesance.

<https://hradec.rozhlas.cz/schodiste-bono-publico-v-hradci-kralove-odhalilo-doklady-az-o-pravekem-osidleni-7610755>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 2. 10. 2018

Hradecko-pardubická spolupráce. Tradiční hradecká houbařská výstava bude v pardubickém zámku

Dnes nás budou zajímat houby. Jestli rostou a zda už letošní houbařská sezona vypukla naplno, nebo vlastně skončila. Proto je naším hostem ve studiu Českého rozhlasu Hradec Králové Bc. Tereza Tejklová, mykoložka z Muzea východních Čech v Hradci Králové.

<https://hradec.rozhlas.cz/hradecko-pardubicka-spoluprace-tradicni-hradecka-houbarska-vystava-bude-v-7630947>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 25. 10. 2018

Tisíciletá kontinuita významu Hradce Králové sahá až do 14. století před naším letopočtem

S historikem a archeologem Muzea východních Čech v Hradci Králové Radkem Bláhou si budeme povídat nejen o posledních archeologických objevech přímo v Hradci Králové. Záchranný průzkum se prováděl a ještě provádí v souvislosti s rekonstrukcí hradeckého historického schodiště Bono Publico. Kopalo se na Velkém náměstí i v okolí Gajerových kasáren.

<https://hradec.rozhlas.cz/tisicileta-kontinuita-vyznamu-hradce-kralove-saha-az-do-14-stoleti-pred-nasim-7646604>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 8. 11. 2018

Práce na opravě secesní perly architekta Jana Kotěry v Hradci Králové jsou zhruba v polovině

Už šest měsíců mají stavbaři i restaurátoři v péči budovu Muzea východních Čech v Hradci Králové. Práce na opravě jsou zhruba v polovině.

<https://hradec.rozhlas.cz/prace-na-oprave-secesni-perly-architekta-jana-kotery-v-hradci-kralove-jsou-7674178>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 13. 11. 2018

Zlaté české ručičky. Pomůžete Muzeu východních Čech najít mistry rukodělné výroby?

Hostem Českého rozhlasu Hradec Králové je dnes ředitel hradeckého Muzea východních Čech, historik doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D. Rada Královéhradeckého kraje spolu s muzeem již od roku 2002 každoročně udílí cenu Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje za významný přínos v oblasti tradiční lidové kultury.

<https://hradec.rozhlas.cz/zlate-ceske-rucicky-pomuzete-muzeu-vychodnich-cech-najit-mistry-rukodelne-vyroby-7678791?fbclid=IwAR1tKz0HqH5AoPb18xDARy8-Nzh-PU-o6-7AJEvqobgKx8yVeTs3WWC4ksk>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 21. 11. 2018

Kotěra by měl radost. Kašna před budovou Muzea východních Čech získá původní barevnost

Před budovu Muzea východních Čech se postupně vrací secesní kašna. Ta vznikla podle nákresu architekta Jana Kotěry a v roce 1934 ji tam osadila hradecká Škola pro umělecké zpracování kovů.

<https://hradec.rozhlas.cz/kotera-mel-radost-kasna-pred-budovou-muzea-vychodnich-cech-ziska-puvodni-7683837>

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 28. 11. 2018

Pozvánka na XXIX. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH

PhDr. Pavla Koritenská a Mgr. Veronika Hepnarová pozvaly posluchače na XXIX. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH.

ČESKÝ ROZHLAS HRADEC KRÁLOVÉ, 13. 12. 2018

Pozvánka na vernisáž výstavy

ČEST PRÁCI, PANÍ UČITELKO!

PhDr. Pavla Koritenská pozvala posluchače na vernisáž výstavy „Čest práci, paní učitelko!“ a křest nové publikace Muzea východních Čech Pohádky a bajky první republiky v Galerii moderního umění v Hradci Králové.

ČESKÝ ROZHLAS VLTAVA, 27. 3. 2018

Mimořádná stavba, říká památkář o Kotěrově secesní budově muzea v Hradci Králové.

Zavřené bude si rok a půl.

Jediná národní kulturní památka města Hradec Králové – Muzeum východních Čech – je kvůli chystané rekonstrukci od začátku března definitivně uzavřená.

<https://vltava.rozhlas.cz/mimoradna-stavba-rika-pamatkar-o-koterove-secesni-budove-muzea-v-hradci-kralove-7034671>

ČESKÝ ROZHLAS PARDUBICE, 21. 9. 2018

Houbaři se dočkali. Smrkouši začínají vystrkovat klobouky

Hříb smrkový má různé lidové názvy. Třeba smrkáč, smrkouš, zapák nebo gampl. Houbaři na Vysočině mají konečně možnost užít si jeho sběr. V okolí Pardubic a Hradce Králové ale stále nic. Houbaři čekají na dešť.

<https://pardubice.rozhlas.cz/houbari-se-dockali-smrkousi-zacinaji-vystrkovat-klobouky-7619413>

Televize

Kromě krátkých příspěvků na rozrůstajících se internetových televizních portálech bylo MVČ také součástí reportáží veřejnoprávní televize a soukromých televizních kanálů.

ČESKÁ TELEVIZE, 21. 3. 2018

Významný objev pozůstatků hradecké vojenské pevnosti

Jedinečný objev v Hradci Králové. Archeologové v areálu Gayerových kasáren našli pozůstatky barokního zdiva hradecké pevnosti.

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/218411058060321>

TV V1 VÝCHODOČESKÁ TELEVIZE, 17. 4. 2018

Muzeum východních Čech hlásí na rok zavřeno!

Máte v plánu navštívit Muzeum východních Čech v Hradci Králové? Bohužel. Bude teď na nějaký čas kvůli opravám zavřené. Rekonstruovat se bude fasáda i vnitřní prostory, změny se dočkají původní okna, vitráže, obložení a také kašna.

<http://vzpravy.cz/zpravy/hradecko/hradec-kralove/323/muzeum-vychodnich-cech-hlasi-na-rok-zavreno?fbclid=IwAR2-PEbRO59-vyBMgPFHDhfDGBn7y05-tyJqO4NScSBwa9hX-gk6inBS4G4tg>

RTVS, 15. 4. 2018

SVET V OBRAZOCH

Reportáž slovenské internetové televize RTVS z Muzea války 1866 na Chlumu.

http://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/13097/153210?fbclid=IwAR18xtZKSh19oiOwfuf3xcJOojF60P4RirMyrV_NuQwylt7TkTm6JiloCpM#844

8. Výstavní a edukační činnosti

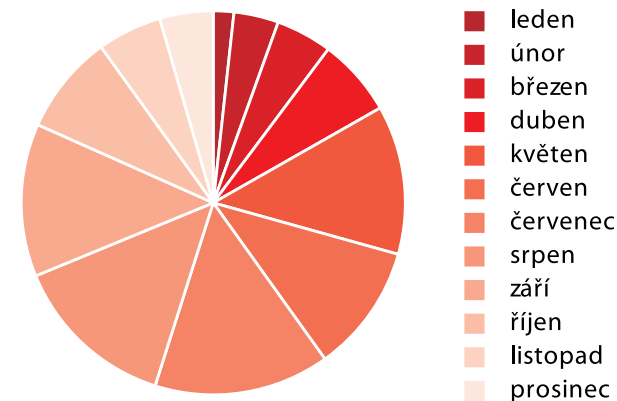
NÁVŠTĚVNOST

Tabulka návštěvnosti

(lokalita a druh vstupného / počet návštěvníků)

2018	HB + GMU ¹		programy	Muzeum války 1866		rozhledna	CELKEM	
	platící	neplatící ²		platící	neplatící ²			
leden	155	106	23	93	2	-	379	
únor	295	248	224	60	-	-	827	
březen	80	50	324	87	391	107	1 039	
duben	-	-	307	515	22	595	1 439	
květen	-	-	388	915	472	981	2 756	
červen	-	-	108	1 171	92	1 001	2 372	
červenec	747	201	105	952	142	1 099	3 246	
srpen	745	131	171	893	146	964	3 050	
září	546	401	202	877	147	657	2 830	
říjen	528	458	271	271	12	305	1 845	
listopad	573	302	251	66	-	-	1 192	
prosinec	561	199	193	36	-	-	989	
CELKEM	4 230	2 096	2 567	5 936	1 426	5 709	200	
	8 893			13 071			250	
	21 964							
							200	VERNISÁŽE
							250	MUZEJNÍ NOC
							10 000	ADVENTNÍ TRH
							1000	VÝSTAVA Houby živé, jedlé a jedovaté
							300	AKCE NA CHLUMU
							CELKEM	33 714

Graf celkové roční návštěvnosti

- výstavy a akce v historické budově muzea do uzavření a v prostorách Galerie moderního umění v Hradci Králové
- děti do šesti let
  - držitelé průkazek Společnosti NM, ICOM, AMG, Národní památkový ústav, ZTP/P a jejich doprovod
  - dětské domovy, SOS dětské vesničky
  - držitelé volné vstupenky MVČ
  - publicisté po předložení novinářského průkazu
  - průvodci cestovních kanceláří po předložení průkazu – pouze jako doprovod k zájezdu
  - studenti UHK oborů Archeologie, Archivnictví, Historie, Počítačová podpora v archivnictví a Presentace a ochrana kulturního dědictví po předložení průkazu ISIC a studijního plánu pocházejícího ze systému UHK

IV. Hospodaření organizace

Výroční zpráva 2018 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Personální oblast

Struktura a počty zaměstnanců

Rok		2017	2018
Celkový počet zaměstnanců (fyzických osob)		60	60
v tom se vzděláním	základním	-	-
	vyučených	4	4
	vyučených s maturitou	1	1
	úplným středním všeobecným	4	3
	úplným středním odborným	16	16
	vysokoškolským	23	24
	s vědeckou kvalifikací	12	12
neuvezeným	-	-	
Celkem		60	60

Pohyb zaměstnanců

Rok	2017	2018
Přírůstek zaměstnanců (osob)	8	3
Úbytek zaměstnanců (osob)	6	3
ukončení pracovního poměru (osob)	6	3
z toho odchod do plného (invalidního) důchodu (osob)	2	-

Stav přepočtených zaměstnanců byl dodržen.

Průměrné platové třídy, průměrné mzdy

Platová třída	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrná mzda (Kč)	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrná mzda (Kč)
	2017	2017	2017	2018	2018	2018
2	2	13 190	14 200	3	14 600	16 250
4	4	14 120	15 810	2	14 750	16 560
6	1	19 730	22 800	1	19 930	23 250
7	5	17 120	19 695	4	18 230	22 680
8	3	19 109	24 120	3	20 180	25 960
9	14	20 010	23 829	13	22 090	24 990
10	4	19 965	21 100	6	22 930	24 330
11	20	22 136	29 980	20	24 890	32 870
12	5	25 980	33 100	6	32 190	35 780
13	2	24 320	34 220	2	32 620	40 540
Celkem	60		23 885	60		26 321

Oblast výnosů organizace (Kč)

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
602.0000	Výnosy z prodeje služeb VHČ	836 806,37	912 000,00	91,76%	887 474,68	900 000,00	98,61%
602.0300	Výnosy z prodeje služeb HLČ	814 904,02	-	-	2 527 757,18	-	-
602.0302	Archeologický výzkum HLČ	2 866 166,00	-	-	-	-	-
602.0440	Ostatní výnosy HLČ	30 000,00	-	-	86 617,37	-	-
602****	Výnosy z prodeje služeb	4 547 876,39	2 710 000,00	167,82%	3 415 231,86	3 150 000,00	108,42%
603.0300	Výnosy z pronájmu HLČ	160 338,77	-	-	191 500,00	-	-
603****	Výnosy z pronájmu	160 338,77	130 000,00	123,34%	191 500,00	300 000,00	63,83%
604.0300	Výnosy z prodaného zboží HLČ	126 030,87	-	-	95 086,42	-	-
604.0301	Výnosy z prodaného zboží - vlastní HLČ	298 324,63	-	-	148 423,02	-	-
604.0302	Výnosy z prodaného zboží - cizí HLČ	-	-	-	9 909,91	-	-
604****	Výnosy z prodaného zboží	424 355,50	90 000,00	471,51%	253 419,35	250 000,00	101,37%
648.0301	Zúčtování rezervního fondu/Další rozvoj	10 000,00	-	-	24 000,00	-	-
648****	Čerpání fondů	10 000,00	-	-	24 000,00	-	-
649.0000	Ostatní výnosy z činnosti VHČ	-	-	-	0,42	-	-
649.0300	Ostatní výnosy z činnosti HLČ	4 139,48	-	-	37 092,71	-	-
649.0310	Náhrady od ostatních subjektů HLČ	2 000,00	-	-	438,50	-	-
649.0311	Přijaté náhrady - pojišťovny	90 480,88	-	-	-	-	-
649.0315	Spoluúčast na pojištění HLČ	1 000,00	-	-	-	-	-
649.0320	Nárok na úhradu manka a škody zaměstnanci HLČ	-	-	-	15 288,00	-	-
649.0340	Mimořádné výnosy HLČ	20 492,00	-	-	-	-	-
649****	Ostatní výnosy z činnosti	118 112,36	27 000,00	437,45%	52 818,79	-	-
662.0300	Úroky HLČ	8 093,44	-	-	236,51	-	-
662.0301	Bežný účet HLČ	27 076,08	-	-	3 093,66	-	-
662****	Úroky	35 169,52	3 000,00	1172,32%	3 330,17	-	-
663.0000	Kurzové zisky VHČ	-	-	-	273,69	-	-
663.0300	Kurzové zisky HLČ	8 477,92	-	-	318,97	-	-
663****	Kurzové zisky	8 477,92	-	-	592,66	-	-
672.0500	Transfery od zřizovatele HLČ	43 222 150,00	48 665 500,00	88,81%	33 720 480,00	31 175 500,00	108,16%
672.0600	Transfery z ostatní ÚSC	-	-	-	42 300,00	-	-
672.0604	Výnosy územních rozpočtů z transferů	960 679,31	635 000,00	151,29%	1 231 250,90	960 000,00	128,26%

Výnosy a náklady

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
672.0810	Projekty EU HLČ	141 793,55	-	-	78 990,27	-	-
672.0820	Rozpouštění účtu 403 HLČ	301 410,12	259 000,00	116,37%	262 350,85	260 000,00	100,90%
672****	Výnosy vybran. místních vládních institucí	44 626 032,98	-	-	35 335 372,02	-	-
	Výnosy celkem za běžné kalendářní období	49 930 363,44	53 431 500,00	93,45%	39 276 264,85	35 795 500,00	109,72%

Oblast nákladů organizace (Kč)

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
501.0000	Spotřeba materiálu VHČ	136,00	-	-	-	-	-
501.0300	Spotřeba materiálu HLČ	331 822,93	-	-	742 202,71	-	-
501.0310	Pohonné hmoty HLČ	6 204,05	-	-	9 764,25	-	-
501.0311	Pohonné hmoty - Benzín HLČ	54 282,81	-	-	61 348,91	-	-
501.0312	Pohonné hmoty - Nafta HLČ	76 198,85	-	-	58 230,80	-	-
501.0330	Čistící prostředky HLČ	43 863,42	-	-	60 539,58	-	-
501.0341	Kancelářský materiál - kancelářský papír HLČ	976,00	-	-	46 020,66	-	-
501.0342	Kancelářský materiál - kancelářské prostředky	29 249,95	-	-	82 298,92	-	-
501.0360	Prádlo HLČ	-	-	-	6 970,13	-	-
501.0370	Knihy, tisk, předplatné HLČ	1 493,00	-	-	29 839,00	-	-
501.0371	Knihy, tisk, předplatné/učební pomůcky HLČ	12 073,00	-	-	-	-	-
501.0372	Knihy, tisk, předplatné/Knihovna HLČ	102 370,71	-	-	93 007,45	-	-
501.0373	Knihy, odborná literatura pro zaměstnance HLČ	2 752,00	-	-	8 895,30	-	-
501.0380	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly HLČ	70 174,81	-	-	31 358,34	-	-
501.0381	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly - ICT	79 388,00	-	-	116 412,61	-	-
501.0382	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly - Motor	4 371,76	-	-	1 463,64	-	-
501.0383	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly - Ostat	439,60	-	-	10 563,35	-	-
501.0384	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly - Nemov	-	-	-	4 591,89	-	-
501.0385	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly/ Movitý	2 313,09	-	-	2 874,36	-	-
501.0452	Materiál pro propagaci HLČ	16 395,00	-	-	71 995,00	-	-
501.0460	Léky a zdravotnický materiál	2 742,00	-	-	32 228,93	-	-
501.0461	JDDHM podrozvahová evidence	101 603,21	-	-	68 672,86	-	-
501.****	Spotřeba materiálu	938 850,19	1 100 000,00	85%	1 539 278,69	700 000,00	220%
502.0020	Pára a teplo VHČ	674 219,78	757 000,00	89%	675 173,75	750 000,00	-
502.0040	Elektrická energie VHČ	33 571,31	30 000,00	112%	-	-	-
502.0310	Voda a stočné HLČ	112 061,63	-	-	213 615,82	-	-
502.0311	Srážková voda HLČ	58 512,22	-	-	-	-	-
502.0320	Pára a Teplo HLČ	1 172 878,75	-	-	1 573 427,00	-	-
502.0330	Plyn HLČ	223 765,09	-	-	156 416,18	-	-
502.0340	Elektrická energie HLČ	349 184,75	-	-	607 912,24	-	-
502.****	Spotřeba energie	2 624 193,53	2 700 000,00	97%	3 226 544,99	2 730 000,00	118%

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
504.0300	Prodané zboží HLČ	86 614,37	-	-	71 310,39	-	-
504.0310	Prodané zboží vlastní HLČ	251 784,44	-	-	170 552,30	-	-
504.0320	Prodané zboží cizí HLČ	-	-	-	4 609,82	-	-
504.****	Prodané zboží	338 398,81	150 000,00	226%	246 472,51	200 000,00	123%
507.0300	Aktivace oběžného majetku HLČ	-643 317,01	-	-	-408 120,00	-	-
507.****	Aktivace oběžného majetku HLČ	-643 317,01	-	-	-408 120,00	-	-
511.0000	Opravy a udržování VHČ	40 535,16	30 000,00	135%	14 092,00	10 000,00	-
511.0300	Opravy a udržování HLČ	364 420,39	-	-	138 319,13	-	-
511.0310	Opravy ICT (kopírky, tiskárny, telefony) HLČ	78 753,85	-	-	22 247,00	-	-
511.0320	Motorová vozidla (SPZ) HLČ	49 484,41	-	-	56 249,51	-	-
511.0330	Ostatní movitý majetek HLČ	-	-	-	9 377,50	-	-
511.0331	Ostatní movitý majetek - stroje, přístroje a zařízení	22 939,27	-	-	30 611,04	-	-
511.0334	Ostatní movitý majetek - inventář (nábytek) HLČ	-	-	-	14 520,00	-	-
511.0340	Nemovitosti HLČ	-	-	-	1 240,00	-	-
511.0345	Nemovitosti / Opravy a údržba spojená s běžným	-	-	-	16 309,26	-	-
511.****	Opravy a udržování	556 133,08	290 000,00	192%	302 965,44	60 000,00	505%
512.0300	Cestovné HLČ	104 516,60	-	-	111 642,00	-	-
512.0310	tuzemské HLČ	591,00	-	-	6 111,13	-	-
512.0320	zahraniční HLČ	219 080,47	-	-	72 341,67	-	-
512.****	Cestovné	324 188,07	295 000,00	110%	190 094,80	200 000,00	95%
513.0300	Náklady na reprezentaci HLČ	23 991,00	-	-	44 496,00	-	-
513.****	Náklady na reprezentaci	23 991,00	50 000,00	48%	44 496,00	50 000,00	89%
518.0000	Ostatní služby VHČ	17 387,39	20 000,00	87%	32 655,00	32 000,00	-
518.0027	Revize, odborné prohlídky / EPS, EZS, CCTV VHČ	-	-	-	-	-	-
518.0300	Ostatní služby HLČ	9 933 612,54	-	-	1 559 088,32	-	-
518.0302	tisk, grafické úpravy (jiné než propagační)	804 406,40	-	-	406 647,40	-	-
518.0311	Telefonní poplatky - pevná síť HLČ	26 639,88	-	-	28 735,03	-	-
518.0312	Telefonní poplatky - mobilní síť HLČ	21 945,91	-	-	15 939,17	-	-
518.0313	Internet a datové spoje HLČ	12 061,39	-	-	19 462,37	-	-
518.0324	Revize, odborné prohlídky / Hasící přístroje,	6 250,00	-	-	33 719,00	-	-
518.0325	Revize, odborné prohlídky / Výtahy HLČ	-	-	-	62 784,10	-	-
518.0327	Revize, odborné prohlídky / EPS, EZS, CCTV HLČ	21 410,54	-	-	22 815,00	-	-
518.0329	Revize, odborné prohlídky/ Ostatní	9 150,00	-	-	4 957,97	-	-

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
518.0350	Právní služby HLČ	25 500,00	-	-	79 000,00	-	-
518.0362	Externí spolupráce HLČ	-	-	-	89 688,14	-	-
518.0370	Úklid HLČ	9 882,37	-	-	60 237,50	-	-
518.0380	Praní a opravy prádla HLČ	7 467,16	-	-	2 164,39	-	-
518.0390	Ostraha, vrátnice, bezpečnostní služba HLČ	955 702,28	-	-	1 283 237,62	-	-
518.0400	Služby v oblasti PO a BOZP HLČ	90 000,00	-	-	96 050,00	-	-
518.0410	Nájemné HLČ	1 045 370,00	-	-	24 475,00	-	-
518.0416	Nájemné / HW, kopírky, tiskárny HLČ	3 114,00	-	-	-	-	-
518.0420	Svoz odpadu HLČ	35 153,41	-	-	104 354,77	-	-
518.0421	Svoz a likvidace odpadu - komunální odpad HLČ	37,19	-	-	2 751,08	-	-
518.0423	Svoz a likvidace odpadu - nebezpečný odpad HLČ	273,00	-	-	877,00	-	-
518.0450	Poplatky HLČ	-	-	-	5 552,90	-	-
518.0451	Poplatky bance HLČ	17 909,25	-	-	24 783,95	-	-
518.0452	Poplatky CCS HLČ	11 420,13	-	-	4 646,62	-	-
518.0453	Poplatky provozní HLČ	-	-	-	200,00	-	-
518.0460	Software - údržba, podpora HLČ	54 948,52	-	-	221 026,23	-	-
518.0470	Deratizace, dezinfekce HLČ	23 936,00	-	-	24 536,00	-	-
518.0480	Doprava a přepravné HLČ	9 967,00	-	-	11 819,00	-	-
518.0490	Poštovné, doručovatelské služby HLČ	45 956,00	-	-	50 109,00	-	-
518.0570	Poplatky za rozhlas a TV HLČ	7 560,00	-	-	-	-	-
518.0581	Náklady na služby spojené s propagací HLČ	147 987,93	-	-	97 019,10	-	-
518.0582	Náklady na akce organizované pro klienty HLČ	15 205,00	-	-	-	-	-
518.0583	Údržba areálu HLČ	17 116,00	-	-	41 996,00	-	-
518.****	Ostatní služby	13 377 369,29	17 774 500,00	75%	4 948 789,66	5 783 600,00	86%
521.0300	Mzdové náklady HLČ	19 495 612,00	-	-	17 744 266,00	-	-
521.0330	Ostatní osobní náklady (DPČ, DPP) HLČ	1 160 312,00	-	-	1 177 717,00	-	-
521.0340	Náhrada mezd za DPN HLČ	53 076,00	-	-	31 311,00	-	-
521.****	Mzdové náklady	20 709 000,00	20 709 000,00	100%	18 953 294,00	17 411 900,00	109%
524.0310	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění HLČ	1 778 956,00	-	-	1 615 926,00	-	-
524.0320	Pojistné na sociální pojištění HLČ	4 941 538,00	-	-	4 488 662,00	-	-
524.****	Zákonné sociální pojištění	6 720 494,00	6 550 000,00	103%	6 104 588,00	5 890 000,00	104%
525.0310	Povinné úrazové pojištění zaměstnanců	55 346,00	-	-	50 274,00	-	-
525.****	Jiné sociální pojištění	55 346,00	-	-	50 274,00	-	-

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2018	Plán na rok 2018	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2017	Plán na rok 2017	% plnění ročního plánu
527.0300	Zákonné sociální náklady HLČ	2 732,00	-	-	3 086,00	-	-
527.0310	Povinný, základní přiděl do FKSP HLČ	390 973,76	-	-	355 512,22	-	-
527.0330	Stravenky, náklady na stravování zaměstnanců	364 705,00	-	-	252 076,00	-	-
527.0340	Zdravotní prohlídky, prevence HLČ	7 280,00	-	-	13 080,00	-	-
527.0350	Náklady na OOPP HLČ	15 360,29	-	-	47 666,00	-	-
527.****	Zákoné sociální náklady	781 051,05	864 000,00	90%	671 420,22	600 000,00	112%
538.0310	Soudní poplatky HLČ	400,00	-	-	-	-	-
538.0320	Poplatky za využívání dálnic a vysokorychlostních silnic	6 000,00	-	-	6 690,00	-	-
538.0330	Správní poplatky HLČ	1 130,00	-	-	1 668,00	-	-
538.****	Jiné daně a poplatky	7 530,00	9 000,00	84%	8 358,00	-	-
549.0000	Ostatní náklady z činnosti VHČ	-	-	-	0,61	-	-
549.0300	Ostatní náklady z činnosti HLČ	259 094,17	-	-	339 882,98	-	-
549.0373	Pojištění - ostatní	1 681,00	-	-	1 551,00	-	-
549.****	Ostatní náklad z činnosti	260 775,17	300 000,00	87%	341 434,59	-	-
551.0300	Odpisy dlouhodobého majetku - movitý HLČ	567 153,50	-	-	628 441,00	-	-
551.0301	Odpisy dlouhodobého majetku - movitý vlastní	17 567,00	-	-	19 164,00	-	-
551.0303	Odpisy dlouhodobého majetku - nemovitý HLČ	1 255 614,00	-	-	308 374,00	-	-
551.0305	Odpisy dlouhodobého majetku - nemovitý vlastní	-	-	-	764 357,00	-	-
551.0310	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku HLČ	144 924,00	-	-	39 480,00	-	-
551****	Odpisy dlouhodobého majetku	1 985 258,50	1 803 000,00	110%	1 759 816,00	1 900 000,00	93%
558.0300	Náklady z drobného dlouhodobého majetku HLČ	23 157,59	-	-	107 330,73	-	-
558.0310	Drobný DHM HLČ	413 326,25	-	-	439 405,79	-	-
558.0312	Drobný DHM - ICT HLČ	-	-	-	54 976,90	-	-
558.0320	Drobný DNM HLČ	54 223,37	-	-	-	-	-
558.0321	Drbný DNM - software HLČ	-	-	-	48 340,00	-	-
558****	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	490 707,21	-	-	650 053,42	270 000,00	241%
563.0300	Kurzové ztráty HLČ	597,53	-	-	53 821,09	-	-
563.****	Kurzové ztráty	597,53	-	-	53 821,09	-	-
	Náklady celkem za běžné období kalendářního roku	48 550 566,42	53 431 500,00	91%	38 683 581,41	35 795 500,00	108%

REKAPITULACE ZA ČINNOST (Kč)

	2017	2018
Náklady celkem	38 683 581,41	48 550 566,42
Výnosy celkem	39 362 882,22	49 930 363,44
Hospodářský výsledek	679 300,81	1 379 797,02

KOMENTÁŘ

Výnosy

Výnosy muzea dosáhly celkem 49 930 363,44 Kč. Provozní příspěvek zřizovatele ve výši 43 222 150 Kč tvořil nejvýznamnější položku na straně výnosů. Příspěvek na provoz na rok 2018 byl navýšen o předpokládané náklady na stěhování Gayerova kasárna a také na pokrytí navýšení růstu platů. V průběhu roku bylo požádáno zřizovatele o vyjmutí části příspěvku na provoz ve výši 6,3 mil. Kč a jeho přesun do roku 2019 na pokrytí nákladů stěhování.

Na výnosech se kladně odrazilo zejména tržby za základní archeologický výzkum za 2 866 166 Kč. Rovněž vyšší, než předpokládané, se ukázaly příjmy za vstupné 599 207 Kč, a to v důsledku odložení uzavření hlavní budovy pro veřejnost z důvodu rekonstrukce. Velice úspěšným z hlediska vstupného se stal také tradiční Muzejní adventní trh. Pozitivním aspektem bylo rozšíření nabídky upomínkových předmětů v prostorách Muzea války 1866 na Chlumu.

Významnou položkou v rozpočtu tvoří dotace. Získané dotace v celkové výši 1 354 472,86 Kč se týkaly výhradně hlavní činnosti muzea a 86,9% z této částky bylo financováno Ministerstvem kultury, 10,5% tvoří předpokládaná dotace Domu zahraniční spolupráce Erasmus+ II. (vyúčtování proběhne v roce 2019) a 2,6% bylo poskytnuto městem Hradec Králové. Nejvyšší dotace 778 679,31 Kč byla určena na projekt Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách (NAKI). S finanční podporou byla zakoupena pískovcová socha Iva z římsy budovy Okresního domu v Hradci

Králové. Muzejní edukační programy byly podpořeny v rámci projektu Mikrosvět. Dále byl podpořen chod informačního centra na Chlumu a projekt návrhu zápisu betlémského krajského seznamu tradiční lidové kultury.

V roce 2018 byl obdržen jeden finanční dar a to od České numismatické společnosti na vydání publikace Mincovní depot z Vamberka.

Ukončené podpořené projekty byly řádně vyúčtovány.

Náklady

Celkové náklady dosáhly 48 550 566,42 Kč. Z této částky tvoří podstatnou část mzdové náklady ve výši 20 709 000 Kč a související odvody ve výši 6 720 494 Kč. Druhou nejvýznamnější položkou byly náklady na služby za 13 377 369,29 Kč. Výrazný nárůst u služeb oproti minulému roku byl způsoben náklady na stěhování Gayerova kasárna. Náklady na energie dosáhly 2 624 193,63. V uplynulém roce došlo k úspoře energií v budově na Eliščině nábřeží z důvodu jejího uzavření, naproti tomu vzrostly náklady u budovy ve Stěžerách, kterou je nutné temperovat. Významnou položkou bylo cestovné za celkem 324 188,07 Kč. Oproti minulému období, došlo k nárůstu zahraničních cest zejména díky projektu Erasmus. Naproti tomu byla zaznamenána úspora u spotřeby materiálů. Pokles je přičítán snížené potřebě materiálu v souvislosti s uzavřením hlavní budovy a omezením rozsahu výstav. Odpisy dlouhodobého majetku činily 1 985 258 Kč a byly tvořeny zejména odpisy svěřeného majetku. Jinou položku zatěžující rozpočet muzea je nájemné náhradních prostor za hlavní budovu a Gayerova kasárna. Nájemné celkem činilo

1 045 370 Kč. Podstatnou část tvoří náklad za dočasný depozitář v Čelákovcích, kam je dočasně deponována část sbírek muzea.

Investice

V průběhu roku byl čerpán investiční fond na akvizici sbírkových předmětů do sbírkových fondů muzea ve výši 461 400 Kč. V této sumě byla významnou položkou pískovcová socha Iva za 360 000 Kč. Významná část z pořizovací ceny sochy (252 tis. Kč) byla získána formou investiční dotace od Ministerstva kultury.

Muzeu se podařilo za rok 2018 ukončit celkem tři investiční akce. První akcí byl nákup nového optického mikroskopu pro přírodovědecké oddělení za částku 238 990 Kč.

Druhou významnou investiční akcí bylo pořízení nové elektronické protipožární signalizace do budovy v Gayerových kasárnách za 448 770 Kč.

Jako třetí se podařilo ukončit montáž elektroinstalace v provozních dílnách (garáže) v areálu muzea ve Stěžerách za 40 266 Kč.

Hospodářský výsledek

Organizace hospodařila v roce 2018 se ziskem ve výši 1 379 797,02 Kč. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti dosáhl 1 308 840,24 Kč a v doplňkové činnosti 70 956,78 Kč. Kladný výsledek hospodaření bude po schválení zřizovatelem převeden do rezervního fondu.

Dotace

Dotace – Ministerstvo kultury	Kč
Příprava návrhu betlémářství na krajský seznam tradiční lidové kultury	40 000,00
Mikrosvět	107 000,00
Výkup sochy vzpřímeného lva	252 000,00
Celkem	399 000,00

Dotace – Statutární město Hradec Králové	Kč
Informační centrum na Chlumu	35 000,00
Celkem	35 000,00

Granty – Dům zahraniční spolupráce	Kč
ERASMUS+ III. (dohadná položka)	141 793,55
Celkem	141 793,55

Jiné příspěvky a finanční dary	Kč
Česká numismatická společnost	10 000,00
Celkem	10 000,00

Investiční dotace Královéhradeckého kraje

Usnesením Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/14/1000/2018 ze dne 18. 06. 2018 bylo schváleno poskytnutí Investičního transferu Muzeu východních Čech v Hradci Králové na mimořádné posílení fondu investic na zabezpečení nutných investičních aktivit spojených se stěhováním muzea v celkové výši 2 400 tis. Kč

Tvorba a čerpání peněžních fondů**Stav fondů (Kč)**

Název fondu	PZ k 1. 1. 2018	tvorba fondu	čerpání fondu	KZ k 31. 12. 2018	krytí
FRIM	1 588 523,62	4 228 680,88	2 343 582,00	3 473 622,50	3 473 622,50
Rezervní fond	258 296,11	543 440,81	-	801 736,92	801 736,92
RF z ostatních titulů	-	10 000,00	10 000,00	-	-
Fond odměn	380 134,70	135 860,00	-	515 994,70	515 994,70
FKSP	290 176,20	390 973,76	382 644,00	298 505,96	298 505,96

Finanční fondy organizace jsou plně kryty finančními prostředky.

Finanční majetek

Bankovní účty organizace (Kč)

Č. účtu	Název účtu	Stav k 31. 12. 2017 (Poč. st. sled. obd.)	Stav k 31. 12. 2018 (Kon. stavy)
241100	BU KB 78-7777510247	6 861 345,53	9 121 847,21
241200	BU EU KB 115-390250207	895 357,00	924 169,08
243020	Běžný účet FKSP	253 702,00	238 754,96

Ceniny (Kč)

Č. účtu	Název	Stav k 31. 12. 2017 (KZ minulého obd.)	Stav k 31. 12. 2018 (KZ sledovaného obd.)
2630020	Ceniny – stravenky à 90,-	87 480,00	54 630,00

Fyzickou inventurou cenin nebyly zjištěny žádné rozdíly.

Kontrolní systém

V roce 2018 neprobíhala v muzeu žádná veřejnosprávní kontrola. Organizaci nebyl stanoven odvod za porušení rozpočtové kázně.

Vnitřní kontrolní systém je zajišťován řídicími pracovníky v členění příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, a to v jednotlivých finančních fázích. Probíhala předběžná kontrola při přípravě operací před jejich schválením, průběžná kontrola při sledování operací a následná kontrola již uskutečněných operací. V roce 2018 nebyla evidována žádná kontrolní zjištění.

Zakázka 2018	Dodavatel	Kč
Nákup optického mikroskopu	Olympus Czech Group, s. r. o.	238 990,00
Nákup elektronické protipožární signalizace	ASTOR-KOMPLEX, s. r. o.	448 770,00
Montáž elektroinstalace v provozních dílnách ve Stěžerách	MONREKO, s. r. o.	40 266,00

Autoprovaz

Provoz vozidel včetně PHM a oprav v roce 2018

Náklady	Kč
CELKOVÉ PROVOZNÍ NÁKLADY AUTODOPRAVY	192 982

Náklady	Ujeto km	Náklady na 1 km v Kč	PHM v Kč	Opravy v Kč
Škoda Octavia	13 156	3,18	24 716,99	17 163,75
Ford Focus	14 761	3,22	27 985,82	19 611,97
Ford Transit	8 312	2,47	17 628,40	2 906,57
Citroën Berlingo	32 630	1,93	42 165,87	20 731,00
VW Transporter	4 536	4,42	11 477,54	8 594,07
Celkem	73 395	-	123 974,62	69 007,36

Provoz a obnova budov

DEPOZITÁŘ OPLETALOVA ULICE 334

Depozitáře Muzea východních Čech v Hradci Králové jsou umístěny v budově Gayerových kasáren, která je ve vlastnictví Královehradeckého kraje. Budova je v současné době ve velmi špatném technickém stavu, čehož si je vlastník plně vědom. V součinnosti s Muzeem východních Čech v Hradci Králové je zpracována projektová dokumentace na rekonstrukci budovy. Královehradecký kraj vyhlásil soutěž na zhotovitele rekonstrukčních prací. Vzhledem k plánované rekonstrukci depozitární budovy v areálu Gayerových kasáren byly v průběhu roku 2018 prováděny pouze nutné drobné udržovací práce. V průběhu 4. čtvrtletí roku 2018 probíhalo balení a převážení sbírkových předmětů a mobiliáře archeologického a historického oddělení specializovanou stěhovací firmou do náhradních pronajatých skladovacích prostor v Čelákovících a Rychnově nad Kněžnou. Předání budovy stavební firmě je plánováno na konec května 2019 a začátek rekonstrukčních prací na konec 3. čtvrtletí 2019.

HISTORICKÁ BUDOVA

Budova se nachází na Eliščině nábřeží a je využívána především k výstavní a prezentační činnosti. Vlastníkem historické budovy je město Hradec Králové. Ve 2. čtvrtletí roku 2018 byla historická budova za účasti vlastníka předána stavební firmě a od té doby probíhá její rekonstrukce. Dokončení rekonstrukčních prací a znovu předání budovy vlastníkovi se předpokládá ve 2. čtvrtletí roku 2019. Znovuotevření zrekonstruované historické budovy pro veřejnost se plánuje na polovinu listopadu roku 2019, do té doby bude probíhat příprava a instalace expozice a výstav.

Inventarizace majetku a závazků

Pro inventarizaci majetku a závazků byl vydán příkaz ředitele č. 13/2018 s termínem provedení inventur k 31. 12. 2018. Podkladem k inventurám byly seznamy evidovaného majetku z programu FAMA, Premier a účetní sestavy z programu Ginis.

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Vlastníkem muzea a souvisejících pozemků je Muzeum východních Čech v Hradci Králové. V průběhu roku byla na budově muzea a informačního centra prováděna běžná údržba a nutné opravy, které vyžadoval provoz těchto objektů. Související pozemky, které jsou ve správě Muzea východních Čech v Hradci Králové, byly pravidelně udržovány. Odborná firma provedla ošetření stromů u Ossaria a Mausolea.

SKLAD ARCHEOLOGICKÉHO MATERIÁLU VŠESTARY

Budova je ve vlastnictví Královehradeckého kraje a Muzeum východních Čech v Hradci Králové ji využívá na základě smlouvy o výpůjčce od listopadu roku 2012. Archeologické pracoviště zde má deponován nálezový materiál a pomocný materiál k zajištění archeologických výzkumů.

DEPOZITÁŘ V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

V areálu nemocnice v Rychnově nad Kněžnou využívá Muzeum východních Čech v Hradci Králové jako depozitář od roku 2014 prostory bývalého skladu civilní obrany. Budova je dvoupodlažní, není vytápěná a má nákladní výtah. V depozitáři jsou umístěny kamenné artefakty, materiál určený k tvorbě výstav, pomocný materiál a model mamuta. Po dobu rekonstrukce depozitární budovy v areálu Gayerových kasáren je v těchto prostorách uložena část mobiliáře pro uložení sbírek. Po rekonstrukci je plánováno přesunutí mobiliáře a veškerých kamenných artefaktů zpět do Hradce Králové.

DEPOZITÁŘ VE STĚŽERÁCH

Muzeum východních Čech v Hradci Králové získalo k 1. 5. 2017 od Královehradeckého kraje do užívání budovu bývalé školy v obci Stěžery, včetně přilehlých pozemků sloužících jako zahrada.

V budově probíhají stavební úpravy dle požadavků HZS Královehradeckého kraje z důvodu změny užívání stavby.

Po dobu rekonstrukce depozitární budovy v objektu Gayerových kasáren zde bude umístěna přírodovědecká podsírká. Dále do budovy bývalé školy v obci Stěžery budou přemístěni pracovníci přírodovědeckého oddělení, pracovníci oddělení ochrany a dokumentace sbírkových předmětů a zástupce ředitele.

DEPOZITÁŘ V BÝVALÉ ŠKOLE V PŘÍRODĚ PANSKÁ HABROVÁ V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

Od 1. 6. 2018 získalo Muzeum východních Čech do nájmu přízemní podlaží dvoupodlažní budovy v bývalé škole v přírodě Panská Habrová v Rychnově nad Kněžnou. Po dobu rekonstrukce depozitáře v Gayerových kasárnách bude v budově uložen mobiliář archeologického a historického oddělení.

Výroční zpráva 2018
Muzea východních Čech v Hradci Králové

© 2019 Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové 1

Sestavil: Jaroslav Zámečník, DiS.
na základě podkladů jednotlivých oddělení
Grafická úprava a sazba: Jiří Šinták
Fotografie: Miroslav Beneš a archiv muzea
Tisk: Reprint s.r.o.

e-mail: muzeum@muzeumhk.cz
www.muzeumhk.cz

MUSEUM

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

since 1880

www.muzeumhk.cz